

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JUNE 17

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week of May, the third week in June, the first week in September, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVIII Nr. 23 (5816)

2017. gada 17. jūnijs – 30. jūnijs

Amerikas Baltiešu Brīvības līgas 35. ikgadējais apbalvojumu pasniegšanas bankets

Uz Amerikas Baltiešu brīvības līgas 35. ikgadējo apbalvojumu pasniegšanas banketu 29. aprīļa vakarā Losandželosas latviešu namā pulcējās aktīvi un politiskajos procesos ieinteresēti ļaudis no Igauniju, lietuviešu, latviešu un ukraiņu kopienām.

Amerikas Baltiešu brīvības līga ir organizācija, kuŗu 1981. gadā nodibināja ASV dzīvojošie baltieši, ar mērķi atbalstīt Baltijas valstu brīvības un neatkarības cēstienus. Kopš Baltijas valstu neatkarības atjaunošanas Amerikas Baltiešu Brīvības līga turpina aizstāvēt baltiešu intereses ASV Kongresā un valdībā, kā arī veic nozīmīgu skaidrojošu darbu par Latvijas, Lietuvas un Igaunijas drošības jautājumiem. Kopš BAFL balvas iedibināšanas pirms 35 gadiem to saņēmuši Igauniju, latvieši un lietuvieši par aktīvu politisko un sabiedrisko darbību Baltijas valstu brīvības atgūšanā un noturēšanā. Apbalvojumu saņēmuši kādreizējie Baltijas valstu prezidenti Vaira Vīķe-Freiberga, Vītauts Landsberģis un Lenarts Meri. Apbalvojumu saņēmuši Baltijas valstu atbalstītāji un aizstāvji ASV administrācijā – ASV ārlietu ministre Madelēna Olbraita, Kolins Pauels un Hilarija Klintonē, ASV politiskais analītiķis NATO paplašināšanas aizstāvis Ronalds Asmuss, profesors Zbigņevs Brežinskis.

BAFL 35. banketu vadīja Lietuvas goda konsule Santabarbarā un Centrālajā Kalifornijā Daiva Čekauska Navarete. Lūgšanu vadīja BAFL valdes loceklis Aivars Jerumanis. Tād kopīgi tika dziedāta ASV himna. Vakaru oficiāli atklāja BAFL prezidents Valdis Pavlovskis.

Vakara vadītāja iepazīstināja ar goda viesiem – Latvijas Republikas Saeimas priekšsēdētāju Ināru Mūrnieci, bijušo Igaunijas presi-

dentu Tomasu Hendriku Ilvesu un Latvijas Republikas ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku ASV Andri Teikmani. Viesu vidū bija arī Latvijas, Lietuvas un Igaunijas goda konsuli Dienvidkalifornijā.

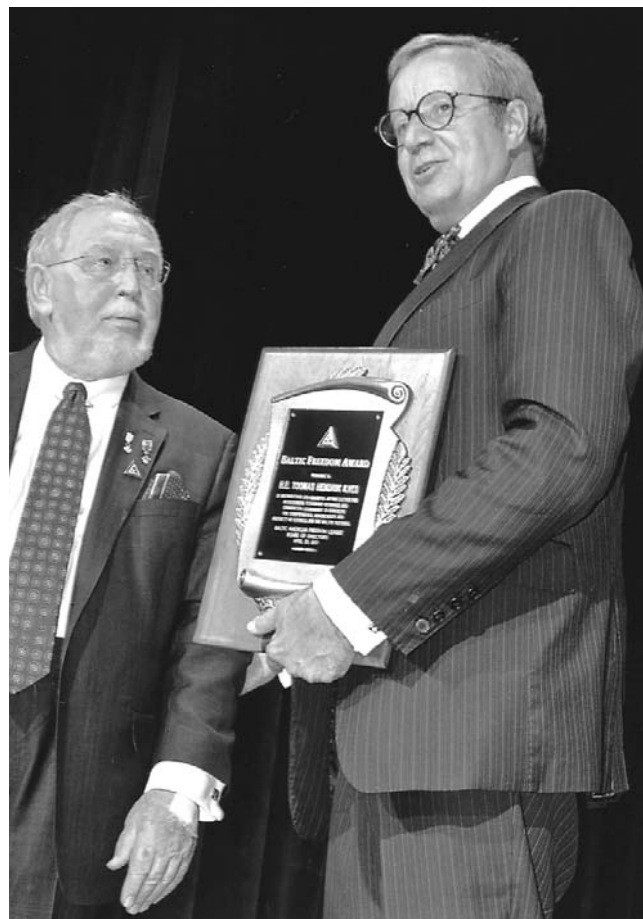
BAFL prezidents Valdis Pavlovskis paziņoja, ka ir piešķirts 2017. gada apbalvojums. To saņēma bijušais Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess. T.H.Ilvess uzstājās ar pateicības runu.

Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece, uzstājoties ar galveno runu "Drošība – Baltijas valstu sadarbības prioritāte", uzsvēra, ka ASV nepārtraukta militārā klātbūtne Baltijas valstīs ir izšķiroša, lai stātos preti reģiona drošības izaicinājumiem. Svarīgi attīstīt arī sadarbību stratēģiskās komunikācijas un kiber aizsardzības jomā, kā arī hibrīd apdraudējumu novēršanai. I.Mūrniece teica, ka Latvija ir spērusi milzu soļus savu aizsardzības spēju stiprināšanai un 2018. gadā valsts aizsardzībai tiks piešķirti divi procenti no iekšzemes kopprodukta. I.Mūrniece novērtēja Baltijas valstu aizvien ciešāko sadarbību drošības jomā un īpaši uzsvēra pozitīvo pieredzi, kopīgi nododot vēstījumus ASV jaunajai administrācijai. "Kad esam visas trīs valstis

kopā, mūs sadzird daudz labāk, mēs esam trīs reizes stiprāki", teica

Saeimas priekšsēdētāja.

Viņa atzina, ka Amerikas Bal-

V.Pavlovskis pasniedz apbalvojumu T.H.Ilvesam

Godājamie tautieši!

DV ASV aicina tautiešus atbalstīt Daugavas Vanagu 2017. gada līdzekļu vākšanas akciju ASV par labu organizācijas mērķiem atbalstīt bijušos leģionārus.

Jūsu ziedojumu lūdzam nosūtīt Daugavas Vanagu zemes valdes kasierim (Ivars Zuševics, 5438 Wild Rose Circle., Greendale, WI 53129) līdz 2017. g. 25. jūnijam; čeki rakstāmi uz "Latvian Association DV ASV, Inc" vārda.

Andris Kursietis Daugavas Vanagu ASV valdes priekšsēdis.

tiešu brīvības līga ir daudz darījusi Baltijas valstu interešu aizstāvēšanā Amerikas Savienotajās Valstīs, un šis atbalsts mums vajadzīgs arī šodien. I.Mūrniece aicina Baltijas valstu tautiešus ASV arī turpmāk tikpat aktīvi uzturēt dialogu ar ASV kongresmeņiem gan Vašingtonā, gan viņu vēlēšanu apgabalos, īpaši par jautājumiem, kas saistīti ar ASV ieguldījumu Baltijas reģiona drošības stiprināšanā.

Pēc vakariņām klātesošiem bija iespēja uzdot jautājumus goda viesiem, uz kuŗiem I.Mūrniece un T.H. Ilves sniedza izsmēlošas atbildes.

Vakars noslēdzās svinīgā noskaņā, dziedot Igaunijas, Latvijas un Lietuvas himnas.

BAFL valde sirsnīgi pateicas ikvienam, kuŗš palīdzēja banketa sarīkošanā un atbalstīja šī gada banketu. Īpaša pateicība visiem ziedotājiem. 35.banketu ar ziedojumiem atbalstīja Losandželosas Igauniju biedrība, Losandželosas Latviešu biedrība, Dienvidkalifornijas Daugavas Vanagu apvienība, Amerikas Lietuviešu kopiena, Amerikas Lietuviešu Nacionālais centrs, Albinas un Vita Markevicius, Valdis un Dace Pavlovski, Jānis un Dzintra Janavi, Dr. Dzintris un Silvija Vaļļi, Laima Baltrenas, Gunārs un Rota Boršteini, Janina Čekauskas, Imants Leitis, Audra un Kestas Reivydas, Edvīns un Tamāra Rūši, Vincent Anelauskas, Kristi Heinsoo, Vineta Mangule, Ivars Mičulis, Robert Novak, Tālvāldis un Maija Paegļi.

Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece no 25. līdz 30. aprīlim darba vizītē uzturējās Amerikas Savienotajās Valstīs.

(Turpināts 2. lpp.)

Lustīgu ligošanu!

Greznī, greznī Jānītis jāja, līgo, līgo.
Nopuškotu kumeliņu, līgo.
Greznī dziedā mūs māsiņa, līgo, līgo.
Rožu dārzu laistīdama, līgo.

Dod, Dieviņi, Jāņa tēvam, līgo, līgo.
Ilgu mūžu nodzīvoti, līgo.
Dod tam zeltu, sudrabiņu, līgo, līgo.
Dod gudraju padomiņu, līgo.

Pa pārami rieksti auga, līgo, līgo.
Pa pārami āboliņis, līgo.
Pa pārami jauni ļaudis, līgo, līgo.
Jāņu nakti pulcējāsi, līgo.

Nākamais numurs iznāks 1. jūlijā

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; 3RD WK - JUN;
1ST WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00**Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!**Gada abonenti saņems bez maksas:
• četrus JAUNO LAIKS pielikumus;Laiks pa gaisa pastu Amerikā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā
Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs
Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00JAUNO LAIKS abonements četras avīzes
Gadā.....ASV \$20.00
Kanadā gadā.....ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

ALAs un PBLA un Latvijas vēstniecības pārstāvji godina Komūnisma upuru piemiņu Vašingtonā

RAITS EGLĪTIS

Tikai gribēju uzrakstīt jums visiem, ka šodien no rīta ALAs un PBLA pārstāvji – valdes priekšēdis Pēteris Blumbergs, kasieris Jānis Grāmatiņš, ALAs ceļojumu lietvede un Baltimoras Dziesmu svētku Rīcības komitejas priekšēde Marisa Gudrā un ģenerālsēkretārs Raits Eglītis piedalījās 10. gadskārtējā *Victims of Communism Memorial Foundation Truman-Reagan Medal of*bijušais Igaunijas premjers Marts Lārs (*Laar*), kurš gan diemžēl nebija atbraucis uz ceremoniju pats. Uzrunu teica bijušais *Sajūdis* un Lietuvas Saeimas vadītājs *Vytautas Landsbergis*.

Latvijas Republiku pārstāvēja vēstnieks Andris Teikmanis. Ceremonijā piedalījās arī Lietuvas Republikas vēstnieks un Igaunijas vēstniecības vadītāja vietniece, kas saņēma Martam Lāram

Eiropas Savienības delegācijas, Eiropas parlamenta delegācijas, ASV kongresa delegācijas, Taipei un Tibetas oficiālo delegāciju un vairāk nekā 30 ASV etnisko organizāciju dalībniekiem nolika sarkanbaltsarkanu rožu vainagu pie Komūnisma upuriem veltītā pieminekļa.

ALA ir atbalstījusi VOC no pašiem pirmsākumiem, piedalījusies pieminekļa *groundbreaking* ceremonijā, bijām klāt, kad prezidents Džordžs Bušs (*George Bush*) atklāja pieminekli, (izmaksājām ceļu uz šo pasākumu diviem bijušajiem Staļinisma režīma izsūtītajiem Birutai Eglītei un Ilmāram Kņāģim), un turpinām atbalstīt organizāciju un tās mērķi – izveidot Komūnisma upuru muzeju Vašingtonā – arī šodien.

No kreisās: Pēteris Blūmbergs, Marisa Gudrā un Jānis Grāmatiņš

Freedom and Roll Call of Nations domāto balvu.

ceremonijā.

ALAs un PBLA pārstāvji kopā

Saņēma apbalvojumu saņēma ar 20 vēstniecību pārstāvjiem,

Amerikas Baltiešu Brīvības līgas 35. ikgadējais apbalvojumu pasniegšanas bankets

(Turpināts no 3. lpp.)

Vizītes laikā Saeimas priekšsēdētājam bija tikšanās ASV Kongresā ar Pārstāvju palātas spikeru Polu Raienu (*Paul Ryan*), Tēvzemes drošības komitejas priekšsēdētāju, Ārlietu komitejas locekli Maiklu Makkolu (*Michael McCaul*), Baltijas valstu atbalsts grupas līdzpriekšsēdētāju Džonu Šimkus (*John Shimkus*) un grupas kongresmeņiem. Savukārt ASV Senātā I.Mūrniecei bija tikšanās ar Ārlietu komitejas priekšsēdētāju Bobu Korkeru (*Bob Corker*) un Ārlietu komitejas Eiropas apakškomitejas priekšsēdētāju Ronu Džonsonu (*Ron Johnson*). I. Mūrniece tikās arī ar domnīcas "Pew Research Center" direktori Džoselinu Kailiju (*Jocelyn Kiley*), kā arī ar Džordža Vašingtona universitātes profesoru Marku Strandu (*Mark Strand*).Losandželosā Saeimas priekšsēdētāja tikās ar Kalifornijas štata senatoru Robertu Herbergu (*Robert Hertzberg*). Pārrunājot Latvijas un ASV sadarbību, I.Mūrniece atzīmēja Latvijas parlamenta ieguldījumu likumdošanas jomā biznesa vides sakārtošanā. R.Herbergs aicināja izmantot iespējas, ko dod ASV štatu un Latvijas parlamentārie kontakti.

Vizītes laikā Vašingtonā un Losandželosā I.Mūrniece tikās ar Amerikas latviešu apvienības, Pasaules Brīvo latviešu apvienības un Amerikas Baltiešu brīvības līgas vadību.

LATVIJA – 2017

Zemākās cenas lidojumiem uz Rīgu

ar visām lidfirmām no visām ASV pilsētām
* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā**VYTIS TOURS**40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363
Tel.: 718-423-6161, 1-800-778-9847, Fax: 718-423-3979
E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
Web site: www.vydistours.com**Riga Ven Travel Inc.****"Novēlu ceļojumiem bagātu vasaru!"**

Cataratas del Iguazú 06-04-2017

Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

„Dzimusi tenisa zvaigzne!”

Tā ārējiem presē dēvē lielo notikumu Latvijas sportā un lielajā tenisā, Jeļenai Ostapenko triumfējot Francijas atklātajās meistarsacīkstēs. Viņa patiešām paveica brīnumu, atspēlējoties no nepatīkamas situācijas (4:6, 0:3).

Latvijas tenisisti laiku pa laikam pārraksta šī sporta veida vēsturi. Atcerēsimies Ernesta Gulbja augsto lidojumu pirms trim gadiem, sasniedzot pasaules labāko tenisistu ranga augsto 10. vietu. Tagad uz panākumu viļņa ir **Anastasija Sevastova** un **Jeļena Ostapenko**. Jeļena ir pirmā Latvijas tenisiste, kas sasniegusi *Grand Slam* serijas finālu.

Ostapenko ceļš uz finālu nebija viegls. **Ceturtdaļfinālā** Jeļenas pretiniece bija kādreizējā pasaules pirmā rakete no Dānijas – Karolina Vozņacki. Demonstrējot uzbrukuma tenisu un agresivitāti, Ostapenko pieredzējušo pretinieci pārspēja ar 4:6, 6:2, 6:2. **Pusfinālā** Jeļenai iznāca cīkstēties ar draudzeni – Šveices tenisisti Timeu Bačinski, ar kuŗu kopā spēlēt dubultspēlēs. Interesanti, ka tajā dienā abām sportistēm bija dzimšanas diena. Jeļenai palika 20, Timeu – 28. Saldāku torti baudīja Ostapenko, ierakstot jaunu lappusi mūsu tenisa vēsturē. Sīkstā sacensībā pārāka bija Ostapenko – 7:6 (7:4), 3:6, 6:3.

miem Latvijas sporta vēsturē.

French Open finālā Ostapenko ar 4:6, 6:4, 6:3 pieveica rumānieti Simonu Halepu, kuŗa turnīrā bija ar trešo numuru un uzvaras gadījumā būtu kļuvusi par pasaules ranga līderi. Tas ir vislielākais sasniegums Latvijas

saucis par „unikālu sasniegumu Latvijas sportā”. Latvijas tenisisti ar vēsturisko uzvaru apsveica Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece (VL/TB/LNNK), tviterī rakstot: “Apsveicu Aļonu Ostapenko ar triumfālo uzvaru Francijas atklātajās meistarsa-

Jeļenas Ostapenko spožās uzvaras trofeja, kas nosaukta Sjuzenas Lenglēnas vārdā, sver apmēram piecus kilogramus. Apbalvošanas laikā rokas nogurušas... // FOTO: AFP/Scampix

tenisa vēsturē, kā arī viena no lielākajām sensācijām pasaules tenisā.

“Joprojām nespēju noticēt, ka 20 gadu vecumā esmu šeit un esmu čempione. Man patika te spēlēt, tie bija neticami mirkli un neticama uzvara,” savā uzrunā pēc lielā panākuma teica Ostapenko. “Kad biju vēl bērns,

cīkstēs! Liels prieks un sasniegums Latvijai!”

Dažādas pasaules tenisa leģendas sestdien sociālajos tīklos puda uzslavas talantīgajai Latvijas sportistei Jeļenai Ostapenko pēc viņas sensacionālā triumfa. “Esmu diezgan šokēta, skatoties Jeļenas Ostapenko brīnišķīgo sniegumu pret Simonu Halepu. Simona parādīja eleganci zaudējumā. Abas ir čempiones,” tviterī rakstīja Krisa Everte, kuŗa par *Grand Slam* vienspēļu čempioni karjēras laikā kļuva 18 reizes. “Jeļena Ostapenko. WOW. Kāda vieta, kur iegūt pirmo vienspēļu titulu!” Latvijas sportisti apsveica cita tenisa leģenda Billija Džina Kinga, pievienojot arī mirklībirku, ka zvaigzne ir dzimusi. “Vienkārši neticami,” rakstīja bijusī Lielbritānijas tenisiste Anne Keotavonga. “Milzīgi apsveikumi Anavelai Medinai Garrigesai, viņai ir liels nopelns šajā titulā. Apbrīnojams darbs kopā ar Ostapenko,” Latvijas tenisistes šīs māla sezonas treneri slavēja brazīliešu tenisists Brunu Suarešs. “Kāds brīnišķīgs turnīrs un uzvara! Apsveikumi čempionei Ostapenko!” rakstīja leģendārā argentiniešu tenisiste Gavriela Savatīni.

Ostapenko ir pirmā neizsētā spēlētāja mūsdienu tenisa vēsturē, kas triumfējusi *Roland Garros* laukumos. Savukārt *Grand Slam* turnīros neizsētā tenisiste sievietes vienspēlēs nebija uzvarējusi kopš 2009. gada. Ostapenko ir jaunākā *Grand Slam* čempione kopš 2006. gada, kad 19 gadu vecumā *US Open* uzvarēja krievu zvaigzne Marija Šarapova.

sapņoju spēlēt Parīzē. Tagad es ne tikai spēleju *Roland Garros* laukumos, bet arī uzvarēju turnīrā.”

Pēc lieliskās uzvaras Ostapenko WTA ranga tabulā izvirzījās 12. vietā, lai gan vēl pirms Francijas atklātajām meistarsacīkstēm viņa bija tikai 47. pozīcijā. Otra Latvijas spēcīgākā tenisiste Anastasija Sevastova ir 19. vietā. Līdz ar to pirmoreiz vēsturē divas Latvijas tenisistes vienlaicīgi ir ranga divdesmitniekā.

Valsts augstākās amatpersonas apsveica Latvijas tenisisti Jeļenu Ostapenko ar vēsturisko uzvaru. Valsts prezidents Raimonds Vējonis mikroblogošanas vietnē *Twitter* norādījis, ka Ostapenko panākumu pamatā ir neatlaidīgs darbs, raksturs un ciņas spars. “Tā ir mūsu Jeļena Ostapenko! Lepojos!” Prezidents Ostapenko paveikto no-

“Esmu tiešām laimīga, milu šeit spēlēt, paldies, ka atbalstījāt mani, šī ir ideāla dzimšanas diena,” uzreiz pēc spēles skatītājiem teica Ostapenko, kuŗi viņai pirms tam bija nodziedājuši dzimšanas dienas apsveikuma dziesmu. “Vienmēr centos spēlēt agresīvi.” Par sasniegto Ostapenko tika pie 1300 WTA ranga punktiem, kas ir vairāk nekā viņa spējusi iepriekšējo 12 mēnešu laikā kopā. Tāpat viņa nopelnījusi vairāk nekā miljonu eiro, kas ir gandrīz tikpat, cik viņa iespēja visā savā līdzšinējā karjērā kopā. Ostapenko kļuva par jaunāko *Grand Slam* finālisti kopš 2009. gada, kad 19 gadus vecā Karolina Vozņacki *US Open* finālā zaudēja Kimai Klijstersai.

Jeļena Ostapenko sensacionāli triumfēja Francijas atklāto meistarsacīkšu finālā, gūstot vienu no lielākajiem panāku-

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaiņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

"Laiks" esam mēs paši!

LAIKS

50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com
www.laiks.us

ĪPAŠŠ ŠISVASARAS PIEDĀVĀJUMS
BALTIMORAS DZIESMU SVĒTKU NOSKAŅĀ

Abonējiet laikrakstu "Laiks" uz 6 mēnešiem, un mēs Jums sūtīsim **septīto mēnesi par brīvu!**

Jā, paldies, vēlos abonēt laikrakstu "Laiks" par šo speciālo cenu – ASV \$83.00 (par 7 mēnešiem)

Vārds, uzvārds _____

Adrese _____

Telefons vai e-pasts _____

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kolēģas!

Laikraksts *Laiks* (pielikums *JAUNO LAIKS*) piedāvā jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu **2017. gada 1. jūlija krāsainajā numurā, ko lasīs 14. Dziesmusvētku dalībnieki Baltimorā**

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē, un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO, pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu līdz **15. jūnijam** nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par tehniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us
Vispār. info: Diāna Simmons Rudzīte: e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

INGRĪDA BURĀNE

Šos Māteru Juŗa vārdus, kas iekalti viņam veltītajā Teodora Zaļkalna pieminekļi pie toreizējās Kazdangas lauksaimniecības skolas, varētu tvērt, kā visas plašās programmas "Arvīda un Margas Spertālu laikmets latviešu teātrī un Elzai Radziņai 100" vadmotīvu. Par Ģederta Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas mūzeja veikumu mākslas zinātnieka Māŗa Branĉa virsvadībā stāstu aizsāku laikraksta 23. maija laidiena rakstā "Piesātinājums". Šoreiz par noslēguma posma būtiskākajiem akcentiem un tie, manuprāt, ir treji.

PIRMKĀRT, jāatskatās uz zinātnisko konferenci, kas mūzeja telpās notika 23. maijā. Tā nūdien izvērtās par talantiem atbilstoŗa vēriena pētījumu, analīzes, atmiņu, jaunatklājumu summējumu, kas nozīmīgs ne tikai mākslinieku dzīves un radoŗa darba, Jelgavas profesionālā teāŗa māksliniecisko gaitu paplaŗinātā aplūkojumā. Runātāju pulkā bija aicināti cilvēki, kas ir nozāres balsti kā savu zināŗanu, tā pieredzes, pētnieciskā darba iemaņu un publikāciju nozīmē. Akadēmiķis Viktors Hausmanis ("Reiz Jelgavā bija teātris"), mākslas zinātniece Anita Vanaga ("Spertāli un Jelgava"), profesors, E. Smiļģa Teāŗa mūzeja vadītājs Jānis Siliņŗ ("Muzikālās izrādes Jelgavas teātrī (1928–1940)), ŗi mūzeja speciālistes Silvija Geikina ("Jelgavas teāŗa izcilākie aktieŗi un reŗisori") un Margita Mantiņa ("Ieskats Elzas Radziņas archīvā"), vēstures maģistrs Aldis Barŗevskis ("Jelgava Spertālu laikā") – viņi visi ar bagātīgu saturu apveltītiem un teicamā formā uzbūvētiem stāstījumiem, ko papildināja kvalitatīvu attēlu (un neredzētu – no archīviem, mūzeju krājumiem!) demonstrējumi, uzbūŗa laikmeta garu un elpu, deva skaidrojumu daudziem nezināmiem faktiem.

Gauŗi privātā lūkojumā vēlos īpaŗi pieminēt divas runātājas: Latvijas Nacionālā mākslas mūzeja speciālisti Aiju Brasliņu ("Viaggio in Italia: ieskats Latvijas mākslinieku saiknēs ar Itāliju") un Latvijas Nacionālā teāŗa literāro konsultanti Ritu Melnaci ("Margas Spertāles pasaule"). Visticamāk, ka viņu stāstījums pamatīgi iegula ausīs un būtiski papildināja zināŗanas gluŗi profesionālo intereŗu saistē. Mākslas zinātnieces ilgstoŗais darbs pie doktora disertācijas, kas tika aizstāvēta pēŗ par Latvijas mākslinieku sakāŗiem Eiropā no 1915. gada līdz 30. gadu sākumam, ļāva Aijai brīvi izmantot Itālijas archīvos, mūzejos, vēl citās krātuvēs atrastos materiālus un tos centrēt ap Arvīda un Margas Spertālu Itālijas ceļojumu, ap futūristiem un Niklāvu Strunki. Katrā ziņā būtu jādāŗa viss, lai Aijas Brasliņas līdzŗinējais veikums par ŗo temu tiktu izdots atseviŗķā sējumā ne tikai latvieŗu valodā vien. Tāpat ar nepacietību gaidāma grāmata par Niklāvu Strunki. Kā rāda Aijas Brasliņas

veikums ar Jāŗa Rozentāla radoŗā mantojuma pārlūkojumu, tad abi nākamībā atveŗamie sējumi aizpildītu būtisku robu Eiropas zināŗanās un sapraŗanā par Latvijas mākslu.

Teāŗa zinātnieces ievēdamam Margas Spertāles pasaulē savukārt piemita tas valdzinājums, kuŗŗ ne ar ko nav aizstājams, – ticamība, vērojuma, sārunu, daudznozīmīgu detaļu klātbūtne, kas "skatu no iekŗpuses" bieŗi vien padāŗa neizmirstamāku par to konstrukciju un pieņēmumu krāŗumu, kādu nereti var lasīt, dzirdēt "skatā no

Ginta Strēŗa veidotā Spertālu balva

ārpusē", kad kādu temu vai personību tiecas atsegt pētnieks pēŗ gadu desmitiem. Ritas Melnaces ilgstoŗā pazīŗanā ar Margu Spertāli, viņas klātbūtne Nacionālā teāŗa nozīmīgo uzvedumu tapŗanā, personiskie kontakti teātrī un Ieŗiku ielas darbnicā bija apveltīti ar to sapratnes un smalkjūtības devu, kādu iemanto, dienu dienā esot līdzās un sadarbojoties ar talantīgām personībām. Tādā nozīmē Rita Melnace un viņas redzējums ir grūti pārvērtējams atbalsta punkts, kas derīgs ikvienam, kuŗŗ patiesi interesējas par Nacionālā teāŗa vēsturi 20. gs. otrajā pusē un mūsdienās. Tā vien gribas mudināt teāŗa zinātnieci sēsties pie datora ne tikai žurnālu rakstiem, bet savai grāmatai par pieredzētu un atmiņās izsijāto. ŗāds personālizēŗts kultūrvēsturisks ŗķērsgrīzums varētu būt tikpat aizraujoŗa un derīga lasāmviela kā Rutku Tēŗa, Anŗlava Egliŗa, Andreja Johansona, Marisa Vēŗras vai kāda cita stāstnieka ievākojumi.

Konferences diena iesākās ar zīmīgu brīdi tās dalībniekiem, daudzajiem viesiem, klausītājiem, pilsētas iedzīvotājiem. Proti, pie mūzeja tika atklāta Treŗas atmodas piemiņas vieta "Brīvības ceļŗ", kuŗas centrs ir Kārļa Jansona pieminekļķa "Lāĉplēŗis un Melnais bruņinieks" frāgments, kas saglabāŗies no 1932. gadā Jelgavā uzstādītā monumenta Brīvības cīņās krituŗājiem. Un dienas gaitā stāsti-

jumi, atmiņas, jaunatklāsmes, lielo personību tieŗa un netieŗa klātbūtne kārtējo reizi atgādināja, ka kultūra ir mūsu Brīvības ceļŗ un kultūŗas darbinieki – tie, kas var veikt melnos bruņiniekus, kuŗi nīcina tautas vēsturi un garu.

OTRKĀRT, konferences gaitā tika atvērta "izstādes grāmata", kuŗas tekstu autors un sastādītājs ir Māŗis Brancis. ŗis Jelgavas mūzeja izdevums tapis augstvērtīgā vizuālā valodā (māksliniece Daiga Brinkmane) un teicamā vēsturisko fotogrāfiju, mākslas darbu reprodukciju,

Mākslinieku mazdēla Ginta Strēŗa veidotā kollāŗa ŗās izstādes grāmatas vākam

rakstu salasāmības iespiedumā (Jelgavas tipogrāfija). Vērtīgs pienesums jau agrākiem izdevumiem par abiem māksliniekiem: "Karlo Goldoni komēdija "Melis" Jelgavas teātrī" (R., 1940), A. Nodievas "Spertāli" (R., 1988), personālizstāŗu katalogiem (1963, 1965, 1970, 1977) un kopkrāŗumos – mākslas un teāŗa vēstures monogrāfijās. Jaunākais izdevums unikāls ar daudzu materiālu pirmpublicējumiem, kuŗi viegli saprotamu iemeslu dēļ netika iekļauti okupācijas gadu kopojumos. Kā papildinājums autora sagatavotajam apcerēŗm par abu mākslinieku dzīves gaitām, radoŗo darbu, sadaļām par Elzu Radziņu un atjaunotās Spertālu balvas laureātu Edvīnu Kalnenieku, ir referātu autoru rakstiskie galvenās domas atzēŗjumi ar atbilstoŗu attēlu izlasi. Rets gadījums, kas sabalŗojas ar Māŗa Branĉa lūkojumu. Katrā ziņā izstādes grāmata tālu pārsniedz īslaicīga izstādes pavadmateriāla robeŗas un laiku laikos būs noderīga, rosinoŗa ne tikai speciālistiem, bet ikvienam, kuŗŗ grib, var un prot bagātināties no neizsīkstoŗām āderēŗm.

TREŗKĀRT, daŗi vārdi par paŗu ekspozīciju, kas bija veidota sadarbibā ar Ādolfa Alunāna memoriālo mūzeju, Jelgavas Mākslinieku biedrību, Rakstniecības un mūzikas mūzeju, E. Smiļģa Teāŗa mūzeju, Latvijas Kinofotofonodokumentu archīvu, Latvijas Mākslas aka-

dēmijas Informācijas centru un mākslinieku meitu Asjas Strēŗes un Leldes Binderes ģimenēŗ, kuŗas gadu desmitiem radoŗais mantojums saglabāts un aprūpēts. Tas nozīmē, ka divu gadu garumā tika sijāts, vētīts, atlasīts neizmirstamais, raksturīgākais, neredzētais, ko vienotā ansamblī sakāŗtoŗis Spertālu mazdēls, mākslinieks Gints Strēŗis. Izstāde pārstēŗdz, uzrunā, savīļņo un akumulē jaunas zināŗanas, pieredzi, sajūtas. Abu mākslinieku gāŗjums saplūst un vienojas ideju, tiecības, mēŗķu kopŗskanēŗjumā. Pirmo reizi profes-

tība Latvijas mākslas vēsturē, manuprāt, paliek:

1. ar to pasaules kultūŗas zināŗanu nopietnību un plaŗumu, kas patstāŗīgā darbā ļāŗ uz Latvijas skatuvēŗm būt novatoram un monumentālam domā, formā; aizvien esmu apbrīnojusi skatuves gleznotājus, kuŗiem savi darbi jāsamēŗo ar Raiņu, ŗekspīŗa, Āhova, Ibsena, Zīverts, ŗillera, Ostrovska un citu diŗo domu, teksta spriegumu, kā arī reŗisoru, primadonnu redzēŗjumu, iecerēŗm, kaprīzēŗm. Konkrētā darba procesā tas aizvien ir sareŗģītāk nekā vienatnē cīnīties ar balto audekļu;

2. esmu pāŗliecināta, ka Arvīda Spertāla saules pielietais Silmaĉu pagāŗms un saimes istaba 1955. gada Nacionālā (tolaiķ – Drāmas), teāŗa uzvedumā (inscenēŗtājs Alfrēds Amtmanis-Briedītis, reŗisors ŗanis Katlaps, kostīmi – Marga Spertāle) lielā mēŗā padāŗīja ŗo Rūdolfa Blaumaņa lugu par tautā tik milēŗtu un aizvien no jauna skatāmu kā nevienu citu nacionālās dramaturģijas darbu. Pēŗķāŗa sagrautajā un 1949. gadā vēl neatgrieŗzeniskāk izpostītajā Tēŗzemē teāŗa skatītāji nu visā krāŗņumā un samēŗībā ieraudzīja zaudēto Latviju. Ar ŗo domu negribu mazināt neviena uzveduma veidotāja līdzdalību, nopelnus, bet Spertāla otas bija pamēŗktas no bēŗnības iemilēto plāŗu zaļumā un ŗdeņu, debesu zilgmē. Skatītāji to redzēja, atpazīna, sajuta un pie Silmaĉu gatves lapotnēŗm piesēŗja savas ilgas un sapņus. Ne velti mainījās tēlotāji, reŗisori, bet dekorācijas gadu desmitiem netika aizstātas.

3. Domāju, ka līdzŗinēŗās publikācijās nepietiekami novērtēta Arvīda Spertāla loma Latvijas Mākslas akadēmijas Teāŗa glezniecības darbnīcas vadītāja gados (1945–1961) un pedagoga gaitās LPSR Valsts Teāŗa institūta (1949 – 1951) Reŗijas fakultātē. Amata prasmes, perfekcija, teorētiskās zināŗanas un iepazītie pasaules mākslas ŗedvri ļāŗ viņam ŗķīdināt studentu apziņā sociālistiskā reāŗisma duļķes un mācīja celt to krāŗņo ēķu, kuŗu bija iesākuŗi būvēt Jānis Kuga, Oto Skulme, Lūdolfs Libertis. Ja ŗodien Milānas la Skalā, Zālcburgas festivālā, Vīnes Valsts operā un citās Eiropas kultūŗas metropolēs zinoŗa un prasīga publiķa uzgavīlē mūsu meitenēŗm (Kristīnei Jurjānei, Ievai Jurjānei, Monikai Pormalei, Inetai Sipunovai), tad no ŗiem aplausiem sava daļa pienākas arī Arvīdam Spertālam un viņa darba turpinātājiem.

Marga Eleonora Spertāle (dzim. Kivīķka, 1901–1986) ir pirmā profesionālā teāŗa kostīmu māksliniece Latvijā; ŗo titulu un vietu nekad nevarēŗ ieņemt kāds cits. Atceroties izstādē redzēto un tās nedaudzās, bet īpaŗas gaisotnes piesātinātās tikŗšanās stundas ar mākslinieci,

Arvīds Miervaldis Spertāls (1897–1961) kā nezūdoŗa vē-

(Turpināts 5. lpp.)

«DARBS IR GODS»

(Turpināts no 4. lpp.)

pieminēju tās vērtības, kuŗas izkristalizējās:

1. viņa gribēja un prata savos kostīmos radīt laikmetam, personāža raksturam, norišu notikumiem atbilstošu tēlu. Tās nebija pašmērķīgas un lūgā, uzvedumā, scēnografijā neiederīgas modes kaprižu parādes, bet trāpīgs risinājums un precīza izjūta par kopīgām darbām

skatuvēm, arī filmās. Kad 1969. gadā top leģendārā izrāde "Vasara Noānā" ar Žoržas Sandas brūnā samta kleitu, kas tiek šūta Elzai Radziņai no teātra vecā pārkrāsotā priekšskara, aktieris Ints Burāns pēc pirmā ģenerālmēģinājuma saka: "Ja vēl bija kādas neskaidrības, lomu veidojot, tad Margas Spertāles Šopēna tērps mani no tām atbrīvoja". Sekoja triumfs un poļu dramaturga Ivaškeviča at-

ceras savulaik Voldemāra Tones doto padomu – darināt figūriņas. Tā aizsākas jauns un nebijis atzars Latvijas dizainā. Ar uzticamās audzēknes Maijas Sarmājas palīdzību kokā virpotās lelles tiek ietērtas izrāžu noskaņās un kļūst par gaumes, izdomas un tēlainības paraugstundām. Vēlāk pat bez audumu faktūras, krituma, materiāla dabiskuma, tās atdzīvojas šamotā un mālā un kļūst par

dēli un mazbērni katrs savā veidā velk neizdzēšamas līnijas dažādu mākslu lapās. Ko pie tādas radošās intensitātes (piemēram, izrādei "Lorencačo" (1973) par vēsturiskiem notikumiem 16. gs. Florencē vajag ap 300 kostīmu, reizēm sezonā ir vairākas izrādes paralēli darbam Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolā un lekcijām Mākslas akadēmijā,) nozīmē arī garīgi aprūpēt bērnus un iedot viņiem

māra Tones krāsās niansētos, noskaņotos un neatšifrējamos Margas portretējumus.

Virsrakstā liktos vārdus ievēroju izstādē uz kādas fotogrāfijas, kuŗā abi Spertāli un gleznotājs Voldemārs Tone iemūžināti pie jau minētā pieminekļa. Uz katru no viņiem šos vārdus var attiecināt pilnā mērā: darbs ir viņu gods. Tāpat, kā lielas daļas Arvīda un Margas audzēkņu, studentu dzīves moto.

Mākslas zinātnieks Māris Brancis Iepojas ar Jelgavas mākslas vēstures faktiem un personībām

atbilstošāko. Viņas kostīmu skices, zīmējumi ir gaumes paraugstundas; viņa pazina katra aktiera auguma īpatnības un piemēroja modelējumu tādā veidā, lai kostīms krāšņotu katru individuāli un veidotu ansambli uz Jelgavas teātra, Nacionālā teātra, Krievu drāmas teātra, Operas

zinums, ka šis ir labākais viņa populārā darba iestudējums.

2. Viņa savā radošajā gājumā nekad neapstājās, bet tiecās un atrada aizvien jaunas un jaunas izpausmes. Kad smagme par izrādes, kostīmu īslaicīgumu un vīra zaudējumu kļūst pārākā nomācoša, Marga Spertāle at-

rosinājumu daudziem keramiķiem, kuŗi savās izstādēs virpotajiem podiem blakus novieto plastiskus, tēlnieciski darinātus simbolus, īpaši pēc Mākslinieces personalizstādēm.

3. Marga Spertāle skaisti papildināja arī savu sievietes sūtību, izaudzināja divas meitas, kuŗu

izpratni par dzīves un mākslas pamatvērtībām, to zina tikai tās, kas vienā rokā tur zīmuli, bet ar otru skalo autiņus. Viņa saprata un dienu diennā īstenoja sievietes dziļākās būtības uzdevumus – darīt pasauli skaistāku, labāku un iedvesmot savus vīriešus, kolēģus, pat gluži svešus cilvēkus. Pietiek atcerēties Volde-

Arī notikumu kopuma "Arvīda un Margas Spertālu laikmets latviešu teātrī un Elzai Radziņai 100" katra iecerētāja, veidotāja, darītāja, palīdzētāja, gudra skatītāja veikums ir ar augstākās raudzes goda patinējumu.

Darbs. Gods. Pēctecība. Turpinājums. Nākamība.

"Arvīda un Margas Spertālu laikmets latviešu teātrī" – vērienīgās un dziļās piemiņas izstādes kopskats Ģ. Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas muzejā // FOTO: Ligita Kovtuna

Filips Kļaviņš atzīts par *Market Maker in Latvia*

Īpaši svinīgā apbalvošanas ceremonijā Varšavā, Polijā, š.g. 1. jūnijā gadu gaitā augstu reputāciju iemantojušais zvērinātais advokāts **Filips Kļaviņš** par savu ieguldījumu mūsdienīgas juridiskas sistēmas izveidošanā un tālākattīstīšanā Latvijā tika atzīts par **Market Maker in Latvia**.

Filips Kļaviņš darbojas Latvijas tieslietu vidē kopš mūsu valsts atguva neatkarību. Apbalvojumu piešķirā Centrālajā un Austrumeiropā juridiskajās aprindās plaši pazīstamais un iecienītais ziņu un informācijas avots *CEE Legal Matters*.

Eiropas Pilsoņu balva – labdarības maratona „Dod Pieci” veidotājiem

Eiropas Parlamenta (EP) Eiropas Pilsoņu balvas komiteja paziņojusi 2017. gada balvas laureātus no visas Eiropas Savienības. No Latvijas tā piešķirta labdarības

bas iedzīvotāju sapratni un saliedētību, sekmējot pārrobežu sadarbību, kas stiprina Eiropas garu. Balvu piešķir arī par ikdienas darbību, kas apliecina un sabied-

Platpīre, Latvijas Radio 5 galvenā satura redaktore: „„Dod Pieci” mums ir vairāk nekā labdarības maratons. Esam attīstījuši Nīderlandē radīto projektu "Serious Request", un esam pateicīgi, ka to varam īstenot Latvijā. Trīs gadu laikā esam runājuši par vientuļiem senioriem, par bērniem ar īpašām vajadzībām un par cilvēkiem, kas pārcietuši onkoloģisko slimību ārstēšanu. Mēs turpināsim, jo redzam, cik ļoti svarīgi sabiedrībai ir runāt par jautājumiem, par kuŗiem bieži izvēlamies klusēt, paiet tiem garām un izlikties, ka tie mūs neskaņ. Bez visas mūsu komandas noticešanas, aizrautības un ziedošanās nekas nebūtu iespējams. Liels paldies Eiropas Parlamentam par mums izrādīto godu!”

Eiropas Pilsoņu balvas goda medaļu mūsu laureāti saņems rudenī Latvijā, savukārt laureāti no visām ES valstīm 11. oktobrī pulcēsies īpašā sarīkojumā Eiropas Parlamentā Briselē.

maratona „Dod Pieci” komandai. Eiropas Pilsoņu balva ir Eiropas mēroga apbalvojums, ko EP ik gadu piešķir personām, grupām vai organizācijām par izcilīgiem sasniegumiem un ieguldījumu, veicinot Eiropas Savienī-

ribā nostiprina Eiropas Savienības Pamattiesību hartā pustās kopējās vērtības – cilvēka cieņu, vienlīdzību un solidaritāti.

Labdarības maratona „Dod Pieci” veidotāji ir gandarīti par sava darba novērtējumu. Anna

Mūsējie pasaulē

MĀRIS BINDERS

ANDRIS NELSONS

ASV

2. jūlijs Andris Nelsons un Boston Symphony Orchestra, Tanglewood Music Center, Seiji Ozawa Hall, Lenox, MA

7., 8., 14., 15., 16. jūlijs Andris Nelsons un Boston Symphony Orchestra, Koussevitzky Music Shed, Lenox, MA

10. jūlijs Andris Nelsons un Tanglewood Music Center Orchestra, Tanglewood Music Center, Seiji Ozawa Hall, Lenox, MA

19., 26., 27. augusts Andris Nelsons un Boston Symphony Orchestra, Koussevitzky Music Shed, Lenox, MA

20. augusts Andris Nelsons un Tanglewood Music Center Orchestra, Koussevitzky Music Shed, Lenox, MA

Austrija

6., 7. augusts Andris Nelsons un Wiener Philharmoniker, Großes Festspielhaus, Salzburg

AINĀRS RUBIĶIS

Vācija

30. jūnijs, 2., 14., 16. jūlijs Ainārs Rubiķis un Neue Philharmonie München, un Chor des Passionstheater Oberammergau Richarda Vāgnera operā "Klīstošais holandiešis", Zentas lomā Liene Kinča, Passionstheater Oberammergau

KRISTĪNE OPOLAIS

Apvienotā Karaliste

4. jūlijs Kristīne Opolais Toskas lomā Džkomo Pučīni operas "Toska" koncertuzvedumā, Llangollen International Musical Eisteddfod

ASV

26. augusts Kristīne Opolais koncertā ar Boston Symphony Orchestra, dir. Andris Nelsons, Koussevitzky Music Shed, Lenox, MA

ELĪNA GARANČA

Austrija

5. jūlijs Elina Garanča festivālā "Klassik unter Sterner", Stift Göttweig Göttweig

8. jūlijs Elina Garanča festivālā "Klassik in den Alpen", Pfarrau-Parks, Kitzbühel

3. augusts Elinas Garančas solokonzerts Zalcburgas festivālā, Haus für Mozart, Salzburg

Francija

16. jūlijs Elina Garanča Karmenas lomā Žorža Bizē operas "Karmena" koncertuzvedumā, Opéra national de Paris

Slovēnija

29. jūnijs Elina Garanča festivālā "Ljubljana festival", Cankarjev dom, Kulturni in kongresni center, Ljubljana

Vācija

26., 29. jūlijs Elina Garanča Leonoras lomā Gaetāno Doniceti operā "Favorīte", Bayerische Staatsoper, München

LIENE KINČA

Vācija

30. jūnijs, 2., 14., 16. jūlijs Liene Kinča Zentas lomā Richarda Vāgnera operā "Klīstošais holandiešis", dir. Ainārs Rubiķis, Passionstheater Oberammergau

ZANDA ŠVĒDE

ASV

25. jūnijs Zanda Švēde opermūzikas koncertā, California Center of the Arts Escondido, CA

ALEKSANDRS ANTONENKO

Apvienotā Karaliste

5., 9., 12., 16. jūlijs Aleksandrs Antonenko Kalafa lomā Džkomo Pučīni operā "Turandota", Royal Opera, London

EGILS SILIŅŠ

Šveice

21. jūlijs Egils Siliņš festivālā "Verbier Festival", Verbier

LATVIJAS RADIO KORIS

Apvienotā Karaliste

13., 14. augusts Latvijas Radio koris festivālā "PROMS", Royal Albert Hall, Cadogan Hall, London

Francija

15., 16., 22., 24., 25. jūlijs Latvijas Radio koris Francijas Radio festivālā Monpeljē, Montpellier

Nīderlande

30. jūnijs Latvijas Radio koris 9. koŗu biennālē, Haarlem

Norvēģija

24. jūnijs Latvijas Radio koris festivālā "Neoarctic", Harstad

PĒTERIS VASKS

Apvienotā Karaliste

3. jūlijs Pēteris Vasks, "Klusās dziesmas", atskaņo koris "Sarsara", Marylebone Parish Church, London

Itālija

18. augusts Pēteris Vasks, "Vienlūlais engēlis", atskaņo European Union Youth Orchestra, Teatro Comunale, Bolzano

Īrija

31. augusts Pēteris Vasks, "Cantabile", atskaņo City of Birmingham Symphony Orchestra, National Concert Hall, Dublin

Vācija

2. jūlijs Pēteris Vasks, "Musica adventus stīgu orķestrim", Opernhaus, Dortmund

30. jūlijs Pēteris Vasks, "Te Deum", atskaņo Iveta Apkalna, Rheingauer Dom, Geisenheim

ĒRIKS EŠENVALDS

Apvienotā Karaliste

24. jūnijs Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda Cambridge Choral, St John's College Chapel, Cambridge

24. jūnijs Ēriks Ešenvalds, "O Salutaris Hostia", St Molua's church, Belfast

28. jūnijs Ēriks Ešenvalds, "Only in Sleep", izpilda Southern Spirit Singers, St John's Smith Square, London

7. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda BBC Singers, Milton Court Concert Hall, London

14. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "Evening", izpilda Southern Voices, St Cross Church, Winchester

24. augusts Ēriks Ešenvalds, "Lēģenda par iemūrēto sievu", CBSO Centre, Birmingham

ASV

26. jūnijs Ēriks Ešenvalds, "Sunset in My Hand" (pirmatskaņojums), izpilda Ensemble Monterey Chamber Orchestra un Cabrillo Symphonic & Youth Choirs, Carnegie Hall, New York, NY

28. jūnijs Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda Northwest Chamber Chorus, Phinney Ridge Lutheran Church, Seattle, WA

30. jūnijs, 2. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "Lēģenda par iemūrēto sievu", izpilda koris "Sōla", dir. Kaspars Adamsons, Christ Lutheran Church, Baltimore, OH

5. augusts Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda Boston University Young Artists Orchestra & Chorus, Seiji Ozawa Hall, Boston, MA

5. augusts Ēriks Ešenvalds, koŗmūzika, izpilda Summer Choral Festival Choir, St Andrew by the Sea Episcopal Church, San Diego, CA

12., 13. augusts Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda San Francisco Lyric Chorus, Mission Dolores Basilica, San Francisco, CA

Austrālija

27. jūlijs Ēriks Ešenvalds, koŗmūzika, izpilda Trinity College Choir, Peninsula Grammar Performing Arts Centre, Mount Eliza

6. augusts Ēriks Ešenvalds, koŗmūzika, izpilda Igitur Nos Chamber Choir, High Court of Australia, Kingston

18., 19. augusts Ēriks Ešenvalds, "Only in Sleep", izpilda Choir of St James, St James Church Crypt, Sydney

25. augusts Ēriks Ešenvalds, "Only in Sleep", izpilda Choir of St James, St Mark's Anglican Church, Picton

26. augusts Ēriks Ešenvalds, "Only in Sleep", izpilda Choir of St James, Kiama Anglican Church, Kiama

Austrija

24., 25. jūnijs Ēriks Ešenvalds, koŗmūzika, izpilda Mozartchor Salzburg, Stiftskirche, Berchtesgaden

19. jūlijs Ēriks Ešenvalds, koŗmūzika festivālā "Carinthian Sommers", izpilda "Sjaella", Bergkirche Tiffen, Feldkirchen

Belģija

8. jūlijs, Ēriks Ešenvalds, koŗmūzika, izpilda "Appassionato", Basilique, Saint-Hubert

Francija

16. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "O Salutaris Hostia", izpilda Latvijas Radio koris, dir. Sigvards Kļava, Abbaye, Sorèze

24. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "O Salutaris Hostia", izpilda Latvijas Radio koris, dir. Sigvards Kļava, Caves Ecoiffier, Alénya

25. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "O Salutaris Hostia", izpilda Latvijas Radio koris, dir. Sigvards Kļava,

Ancienne cave coopérative, Tresques

Jaunzēlande

2. jūlijs Ēriks Ešenvalds, jaun-darbs, izpilda New Zealand Youth Choir, New Zealand Secondary Student Choir, Holy Trinity Cathedral, Auckland

Šveice

25. jūnijs, Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda "Vox Amoris", Barocksaal Kloster, Einsiedeln

2. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda "Vox Amoris", Rittersaal Schloss, Lenzburg

Vācija

30. jūnijs Ēriks Ešenvalds, "Only in Sleep", "Stars", izpilda "Vocalmania Isenburg", Flößerwasen, Horb am Neckar

2. jūlijs Ēriks Ešenvalds, koŗmūzika, izpilda RIAS Kammerchor Berlin, Klosterkirche Thalbürgel, Bürgel

4. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda Swensk Ton, Dom, Güstrow

6. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda Swensk Ton, St. Georgenkirche, Waren

7. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda Swensk Ton, Doberaner Münster

7. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda "VoiceMix", Lutherkirche, Konstanz

8. jūlijs Ēriks Ešenvalds, "Stars", izpilda Swensk Ton, Dom, Schwerin

5. augusts Ēriks Ešenvalds, "Northern Lights", izpilda Die Cantorianer, Stadt- und Markt-kirche St. Jakobi, Chemnitz

BAIBA SKRIDE

Vācija

7. jūlijs Baiba Skride, Meister-singerhalle Nürnberg

LAUMA SKRIDE

Vācija

28. jūnijs, 1. jūlijs Lauma Skride festivālā "Internationaal Kamer-muziek Festival Utrecht", Utrecht

IVETA APKALNA

Vācija

1. jūlijs Iveta Apkalna, Elb-philharmonie Hamburg

12., 13. jūlijs Iveta Apkalna, Konzertkirche Neubrandenburg

23. jūlijs Iveta Apkalna, Mekklenburg-Vorpommern Musik-festival

27. jūlijs Iveta Apkalna, 11. Pas-sauer Orgelnacht, Passau

30. jūlijs Iveta Apkalna, Rhein-gau Musikfestival, Rheingauer Dom

REINIS ZARIŅŠ

Apvienotā Karaliste

15., 16. jūlijs Reinis Zariņš festivālā "Maidstone International Arts Festival", Maidstone Museum & Bently Art Gallery, Maidstone

DIĀNA KETLERE

Rumānija

25. jūnijs, Diāna Ketlere un Ensemble Raro festivālā "SoNoRo Arezzo Festival", București

KSENIJA SIDOROVA

ASV

5. augusts Ksenija Sidorova festivālā "Mostly Mozart Festival", Stanley H. Kaplan Penthouse, New York, NY

Bulgārija

14. jūlijs Ksenija Sidorova fes-tivālā "Mozart's Celebrations", Pravec

Norvēģija

28. jūnijs Ksenija Sidorova festivālā "Risør Kammermusik-fest", Risør

Vācija

2. jūlijs Ksenija Sidorova fes-tivālā "MDR Musiksommer 2017", Schloss Wackerbarth, Leipzig

21. jūlijs Ksenija Sidorova fes-tivālā "Schleswig Holstein Festi-val", Elmshorn

22. jūlijs Ksenija Sidorova fes-tivālā "Schleswig Holstein Festival", Neumunster

23. jūlijs Ksenija Sidorova fes-tivālā "Schleswig Holstein Festival", Pronstorf

2. augusts Ksenija Sidorova, Watergate, Berlin

16. augusts Ksenija Sidorova fes-tivālā "Rheingau Musikfestival", Johannisberg

Zviedrija

24. augusts Ksenija Sidorova fes-tivālā "Östersjöfestivalen/Baltic Sea Festival", Berdwaldhallen, Stockholm

VOKĀLĀ GRUPA LATVIAN VOICES

ASV

30. jūnijs Latvian Voices fes-tivālā "Serenade Choral Festival", St. Paul's Episcopal Church, Old Town Alexandria, VA

1., 3. jūlijs Latvian Voices fes-tivālā "Serenade Choral Festival", The John F. Kennedy Center for the Performing Arts, Washington, DC

2. jūlijs Latvian Voices festivālā "Serenade Choral Festival", Holy Trinity Church, Washington, DC

GUNARS
FRICSONS

(Continued from *Laiks* no. 22)

As we waited in Germany for who knew what to happen and find a new life away from DP land and lived of British hand-outs, Vera received another letter from Ilze. She talked about going home again but Voldis worried about other things.

"We don't know where Atis is," he said to Vera, mentioning her brother.

"No," Vera admitted.

Atis Akmeņkalējs, formally named Oto, was a staunch anti-Communist. He had been an officer in the independent Latvia Army before the war. In 1943, he had joined the 19th Latvian Legion to fight Communists in the Soviet Union and keep them from returning to his country.

According to Ilze, in her first letter, Atis had survived the war, but Ilze had said little about Atis since. Was he home? Had the Communists arrested him?

Knowing what had happened to Atis, was of interest to Voldis. What the Communists had done with Atis, might help Voldis decide if he could go home. If Atis, a Latvian Legionnaire who had fought against the Communists, had not been sent to Siberia and was safely living at home now, well, then perhaps Voldis and his family could return to Latvia.

Voldis wanted to go home. Hanging around his neck, like a heavy horse-collar was his and his family's future. He, nor the other DPs, were building a life for their families in Germany. They couldn't live in DP land forever, running in place, living on the dole and waiting for a miracle.

The Germans didn't want us, the DPs. They had no jobs for DPs. The British wanted the DPs to go home so they, the British, could go home. We, DPs, were living on welfare in other people's homes, eating out of cans and tins and waiting for who knew what to happen. Our saviors, the British, and our landlords, the Germans, viewed us as the dregs of the earth, parasites ruining their lives. Why don't they go home!?

"You don't like the Communists, the government in Latvia, your homeland?" The Brit warehouse manager in Greven said to my father huffily. "Go home and change it."

That the Brit (and American) administrators didn't understand Stalin and Communism is an understatement, but then who reads world history and studies political systems, despots and dictators? There is a depth to issues that often gets short shrift.

Going home and trying to change what Stalin had sown in Latvia was a ticket to Siberia. Our only hope was that the Wizard of Oz would come along and fulfill our Latvian fantasy, wave a wand and make the Communists disappear from Latvia. The wizard had his job cut out for him. A blanket of Communism had spread across Eastern Europe,

East Germany, Poland, Hungary, Czechoslovakia, Lithuania, Estonia and Latvia. All had disappeared behind the Iron Curtain.

THE WIZARDS OF COMMUNISM TOUR OF DP LAND

I am not sure how it was for others in our DP shoes, but the foremost in my mother Vera's mind in those first years in exile was returning home to her family, as she had left behind her father, two sisters and a brother, and her country.

Vera was a Latvian patriot not unlike her father and brother. It would not have been all that surprising to see her in a trench next to her brother fighting the Red Army if she could have pulled it off. Even as the years in America passed, she never got American citizenship. She said that she was a Latvian and would always be a Latvian.

That also made her susceptible to any suggestion in DP land that going home, communists or not, was safe and that feeling grew the longer and longer our exile continued.

In 1946, Vera got a lot of help. To encourage us, DPs to go home, so the Brits could go home, Communist commissars were allowed to do a circuit tour of Displaced Person camps. Well versed in heart tugging propaganda, they spun their magical tales of a booming new Communist world, a world of plenty that was open to everyone, all of us, of course. The Communist wizards worked on the emotions of the DPs, people lost in a strange land, broke and far from home, family and country, looking at a bleak if any future in Germany.

"You too can go home," the smiling Commissar said, waving his hands and wiggling his fingers like conjuring up magic. "It is time to bring your love for your country, family and friends home. You can be part of the re-birth of your country and Communism."

A few DPs listened to the commissars and returned to Latvia (around 1,000 of 200,000 Baltic people returned home). A few wrote back to their friends in DP land. No one knew what to make of a letter from someone who had returned home. Was their spin of life back home positive because they were happy to be home? Was there regret between the lines? Did they know that their letters were being censored by the Communist regime and punishment could follow? Was there a smiling commissar looking over the shoulder dictating the letter?

THE LETTER

(The letter is lost in time, the memory remains)

Didn't everyone in DP land want to believe that life back home had returned to some semblance of normality? That, of course, included my mother. Then the next letter arrived from her sister Ilze.

"Dear Vera,
Life is good for us here on the farm (When Vera left Latvia, her father and older sister Ilze were

Ilze, there was no news about Erika in this letter. My parents had unraveled the mystery surrounding her brother Atis. It had

Zinaida Lazda

Madaras

*Baltā puķe, smalkā zālē,
Sniega klēpis plats!
Tevi glabā saules tāle,
Netumsusi debess gāle,
Zeltains laika skats.*

*Baltā puķe, smalkā zālē,
Smagu galvu liec.
Noskan Jāņa taure, vāle,
Nodimd visa mēmā tāle,
Jāņa kumelš zviedz...*

*Baltā puķe, smalkā zālē,
Izglāb, labais spēks!
Lūdzas lauzta vilku vāle.
Melna veras ūdens gāle,
Gaida: saule lēks.*

living on his farm in Northern Kurzeme near the village of Nurme, now known as Lauciene). **Father (Toms) is tending to his bees and vegetable garden. That gives us honey, carrots, tomatoes, beets and potatoes that we can sell at the city market in Talsi. Kārlis (Tom's brother on the farm next door) and his family are doing fine as are the Birzes.** (Atis married into the Birzes family, their nearest neighbor down the road.)

The fields will need to be plowed soon. We could use another hand. (There was no horse or tractor and their father was up in years.)

We still haven't heard from Erika. (Their younger sister had been a nurse working in a hospital in Jūrmala when the Red Army attacked Rīga and the surrounding countryside.) **Father went to Rīga again and tried a few more government offices but no one knows anything.** (By now, Erika had been missing for almost two years.)

Vera stopped reading and started crying.

As in the previous letters from

taken a few letters and reading between the lines, but they had deciphered Ilze's stories about squirrels, birds, flight, fields and nearby villages. It sounded like, they guessed, that her brother had joined the partisans. It helped that they knew that he had done it before, in 1940, the first time the Communists had come to power in Latvia. Then, he had left the Latvian Army, which was being folded into the Red Army, and joined the partisans to fight the Communists.

But the mystery of Erika continued.

"You'll see, Erika will come home," Voldis said, trying to keep Vera's spirits up. They had talked about this before. Missing this long, the best that could have happened to Vera's sister was that she had been arrested, when the Red Army took over the hospital, and sent to Siberia.

"Finish reading the letter," my grandmother Anna said anxiously. She also was eager of news of Latvia.

Anna had not heard from her three sisters since she had left Latvia. Her sister Irme and her

three children lived in the heavily forested Dzelzāmurs area where her husband Oskars was a forest ranger. They were out of the way there, Anna believed, and would be as safe as one could be in Communist Latvia (It didn't quite turn out that way). She wasn't sure about Frida, who had been in Rīga when the Red Army invaded Latvia. And then there was Marija, her third sister, and her teenage children Inese and Egils. At the time Anna left Latvia, Marija had wanted to get her children out of Latvia lest they met the same fate as her husband.

Her husband Eduards Ramiņš was a Latvian Army officer who had stayed in the service after the Red Army had invaded Latvia in 1940. His hope was to be there when the Latvian Army once again were the army of a free Latvia. In 1941, shortly before the German Army invaded Latvia, he was arrested by the Communists and disappeared. With the communists returning to Latvia in 1944, Marija worried that the communists had not finished what they had started the first time, mass arrests and deportations of Latvians, and might come after the families of former officers.

But, before Marija could leave, her sixteen-year-old son Egils served German Army induction papers. If he didn't report, he could be shot. Before he could report, the Red Army entered and occupied Jelgava where they lived. Soon after, Egils received orders to join the Red Army. If he didn't report to the Red Army, he could be shot. If he left Jelgava for Liepāja, hoping to catch a ship out of Latvia, he might escape the Red Army but he would be in German held territory, where, if caught, he could be shot for not reporting for service.

"What had Marija done, stayed in Latvia or left?" Anna wondered every day.

As Vera wiped away her tears, still thinking about her sister Erika, the letter from Ilze laid half-read on her lap.

Anna stopped thinking about her sisters and reached for the letter, but Voldis was faster.

"I'll finish reading it," he said, picking up the letter.

He looked it over.

"Ah...this is where you left off," he said and started reading.

"There is more good news. Atis is home. (Voldis slowed but continued reading.) **He returned last week.**

Things are very quiet and we expect it to stay that way. Out here, we don't see many people. (Northern Kurzeme close to the Gulf of Riga and Cape Kolka, where the Gulf of Riga and Baltic Sea, meet, was covered with forest, fields, marshes and bogs with farms sprinkled in.)

(to be continued)

Amerikas latviešu apvienības Kultūras fonda 2017. gada projektu pieteikumi iesniedzami līdz 31. jūlijam

Amerikas latviešu apvienības Kultūras fonda valdes vārdā sirsnīgi pateicos katram individuālam ziedotājam, draudzēm un organizācijām par devīgo finansiālo atbalstu ALAs Kultūras fonda darbam. Pateicoties fonda atbalstītājiem, nu jau vairākās paaudzēs Kultūras fonds ne tik vien kā darbojas, bet joprojām veiksmīgi palīdz īstenot radošās ieceres kultūras jomā, katru gadu piedāvājot sabiedrībai kaut ko jaunu.

Pateicoties Jūsu labvēlībai, ALAs Kultūras fonds pagājušajā gadā piešķīra atbalstu vienai radošajai stipendijai mūzikas jomā, atbalstīja P. Vaska kompozīcijas angļu ragam ar orķestri pirmatskaņojumu Ņujorkā un ziedotāju līdzekļi deva iespēju ALAs Kultūras fondam 2016. gadā kopsummā piešķirt 23 000 dollaru četrpadsmit kvalitatīviem un daudzpusīgiem projektiem. Paldies Jums visiem, kuri devāt un joprojām dodāt iespēju šīm iecerēm piepildīties! Atbalstītie projekti ir ļoti daudzveidīgi un informācijas bagāti. Projektu vidū ir vairākas dokumentālās filmas, kas saturiski atšķirsies cita no citas, un katra sevī nesīs vienreizēju vēsturisko kultūras mantojumu. Ir abalstīta vairāku grāmatu izdošana, kā arī mākslas instalāciju izveide Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un vairākas ieceres, kas ciešā sadarbībā daudzinaš un suminās Latviju tās jubilejas gaidās. Liels paldies Jums par radīto iespēju!

Vēlos pateikties arī projektu autoriem par viņu nesavtīgumu un uzņēmību, strādājot pie darbietilpīgiem projektiem, jo īstenot kādu ieceri līdz gala rezultātam ir ilgstošs un neatlaidīgs darbs! Tāds darbs prasa izdomu, uzņēmību, pacietību un līdzekļus, un tam nepieciešami darītāji un atbalstītāji. Bez ziedotāju atbalsta daudzas idejas paliktu tikai idejas, tāpēc esmu gandarīta par kopsadarbību, kā rezultātā varam katru gadu izbaidīt kaut ko jaunu latviešu kultūras jomā.

ALAs Kultūras fonds darbojas Amerikas latviešu apvienības paspārnē kopš 1951. gada. ALAs Kultūras fonda prezidijā ir ALAs Kultūras fonda priekšsēdis (priekšsēde), ko ievēl ALAs kongresa delegāti, un viņa (viņas) vietnieki. Šajā darbības gadā tie ir: Latviešu institūta vadītājs Arvīds Bļodnieks, ALAs Izglītības nozares vadītāja Andra Zommere, ALAs Kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe un ALAs KF padomniece Sarma Muižniece Liepiņa.

**ALAs Kultūras fonda
piešķirumi 2016. gadā**

Radošās stipendijas un skaņdarba pirmatskaņojuma atbalsta piešķiršana no komponista Aleksandra Okolo-Kulaka piemiņas fonda.

Radošā stipendija piešķirta komponistei Lolitai Ritmanei ar radošo grupu Andru Staško, Artūru Rūsi un uzveduma „Te nu mēs esam” radošo mūzikas ansambli „Te nu mēs esam” mūzikas komponēšanai un mūzikas aranžējuma veidošanai mūzikālajam uzvedumam „Te nu mēs esam” (\$ 2 500.– no komponista Aleksandra Okolo-Kulaka piemiņas fonda).

2. Atbalsts piešķirts Pēteram Vaska kompozīcijas angļu ragam ar orķestri pirmatskaņojumam Ņujorkā, Čelsijas simfoniskā (Chelsea Symphony) orķestra izpildījumā 2017. gada 28. janvārī. Solists Jason Smaller (\$500.– no komponista Aleksandra Okolo-Kulaka piemiņas fonda).

1. „Neesam aizbēguši”. Grāmata – dokumentālu stāstu krājums par ASV dzīvojošiem latviešiem un viņu ieguldījumu mūsdienā Latvijā (plānots izdot 2017. g. rudenī).

Iesniedz: Tatjana Žagare – Vitiņa (\$2 000.– no ALA KF Edgara Sūnas piemiņas fonda).

2. „Te nu mēs esam”. Multimediju dziesmu spēle, uzvedums.

Iesniedz: Lolita Ritmanis (\$2000.–, atbalstot 2017. g. viesizrādes).

3. Grāmatas „Kazimirs Vilnis” izdošana (plānots izdot 2017. g. rudenī).

Iesniedz: Jānis Elksnis (\$1 000.–).

4. Atbalsts avīzes „Mazpulks” izdošanai (3–4 numuri 2017. gadā). Iesniedz: Agr. Arvīds Bļodnieks (\$700.–).

5. Pētījuma „Rietumu austrumos: Baltijas valstis no stratēģijas viedokļa” (virsraksts var tikt mainīts) izdošana latviešu valodā (plānots izdot 2017. g. vasarā). Iesniedz: Dr. Lūkass Milevskis (\$1 100.–).

6. Pasaules latviešu mākslas centra (PLMC) pētniecības centra izveide, Cēsis, Latvijā. (PLMC ir PLMS filiāle organizācija – Latvijas nodibinājums, Latvijā.)

Iesniedz: Lelde Kalmīte (\$1 200.– plauktu iegādei jaunizveidotajai bibliotēkai, mākslas darbu arhīvam).

7. Dokumentālas filmas „Kokle” uzņemšanai (filmu plā-

nots pabeigt 2017. g. pavasarī). Iesniedz: Egija Hartmane-Salem (\$2 000.–).

8. Monumentāla instalācija Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) „Simts raksti” (plānots īstenot 2017. g. pavasarī). Iesniedz: Rita Grendze (\$2 300.–).

9. „Stāstu sega Latvijai”, segas izveide par godu Latvijas simtgadei no ārpus Latvijas dzīvojošu latviešu darinātiem auduma gabaliņiem (pirmais darba posms 2016.-2017. gadā). Iesniedz: Aija Abene, muzejs LaPa (\$1 400.–).

10. Dokumentālas filmas „Atmiņas par Eslingenu” uzņemšana (filmu plānots pabeigt 2018. g. pavasarī). Iesniedz: nodibin. „Sibirijas bērni”, vad., Dzintra Geka (\$1 400.–).

11. „Trimdadim.com” vietnes attīstība (plānots īstenot 2017. gadā). Iesniedz: Māra Peleci (\$1 500.–).

12. Dabā Būvē Dabā Vieno: Ojārs Feldbergs un Laura Feldberga – kultūras apmaiņas brauciens (plānots 2017. gadā). Iesniedz: Tamie Ringle, Anita Strautmane (\$1 200.–).

13. „Lodziņš uz Latviju”. Īsfilmas tīmeklī – reportāžas jauniešiem par aktuāliem tematiem vai Latvijas kultūrvēsturiskajām vietām (2017. g. pavasarī). Iesniedz: Ilze Jēgere un Jānis Labucis (\$1 400.–).

14. Daugavpils Universitātes Jauniešu interešu izglītības skolas Humanitārā akadēmija jauniešiem (HAJ) studiju programmas „Latvijas jaunatnes intelekts Latvijas nākotnei” 2016./2017. gada apmācības nodrošināšana. Iesniedz: Dr. Maija Burima. (\$800.–)

ALAs Kultūras fonda 2017. gada projektu līdzekļu pieprasījuma veidlapa atrodama ALAs mājaslapā: www.alausa.org un veidlapu var lūgt atsūtīt arī pa parasto pastu. Jauni projekti jāpiesaka līdz 2017. gada 31. jūlijam.

ALAs Kultūras fonds vāc ziedojumus atsevišķi no pārējām ALAs līdzekļu vākšanas akcijām un piešķir līdzekļus latviešu kultūras un izglītības projektu atbalstam ASV un Latvijā. Pateicoties gadskārtējiem atbalstītājiem, Kultūras fonds 2016. gadā ziedojumu akcijā ieņēma \$25 085.– Paldies!

Grāmatas izdošanai 2016. gadā no Edgara Sūnas piemiņas fonda tika piešķirts atbalsts \$2000.– apmērā (sk. sarakstu), un no komponista Aleksandra Okolo-Kulaka piemiņas fonda tika piešķirtas divas radošas darba/koncerta atbalsta stipendijas \$3000.– apmērā (sk. sarakstu). Atbalsti no abiem šiem fondiem tiek izmaksāti no noguldījumu augļiem, neskarot pamatkapitālu.

Sirsnīgi pateicos visiem KF atbalstītājiem, iesniegto projektu vadītājiem, KF valdei un ALAs biroja darbiniekiem par veiksmīgo sadarbību! Apvienojot līdzekļus un jaunas, radošas idejas, mēs veidojam un bagātinām latviešu tautas kultūru, reizē iepazīstinot plašo pasauli ar mūsu tautas gara mantojuma bagātību.

Aicinu Jūs atbalstīt Kultūras fonda darbību arī turpmāk, lai sadarbībā mēs varētu īstenot jaunas, radošas idejas un sumināt mūsu Latviju tās simtgades gaidās. Paldies!

SANITA ŠŪMANE,
ALAs Kultūras fonda vadītāja

„Trejdeksniša” pavasara deju koncerts

Jūnija pirmajā nedēļas nogalē Sietlas tautasdeju kopa „Trejdeksnītis” rikoja savu pavasara deju koncertu. Sestdienas vakarā Latviešu namā pirms koncerta bija iespēja baudīt garšīgas vakariņas un vēlāk skatīties uzvedumu. Svētdien pēc dievkalpojuma bija īsāka programma tiem, kam nebija iespēja atnākt sestdienas vakarā. Abi uzvedumi bija ļoti apmeklēti. Uz vakariņām bija ieradusies kādi 60 viesi un vēlāk uz koncertu divreiz tik daudz. Visiem bija liels prieks redzēt mūsu iemīļotos dejotājus, kas visu gadu strādājuši trīs stundas nedēļā, lai sagatavotu šo koncertu un šovasar piedalītos Dziesmu un deju svētkos Baltimorā, kā arī simtgades svētkos nākamgad Rīgā.

Deju programmu raiti pieteica Ruta Ikauniece latviski un Aina Lorberga angļu valodā, jo starp apmeklētājiem bija „fēni”, kas lat-

viski nerunā. Programmā bija 15 dejas, tostarp vairākas, kuŗas dejas Baltimorā, un divas, kas paredzētas Rīgas Dziesmu un deju svētkos. Skatītāji apbrīnoja dejotāju iznesīgo stāju, enerģiju un smaidīgu starojošās sejas. Pirmā dejā – „Es mācēju danci vest”

Dejas prieks // FOTO: Edvīns Circenis

meitenes iedejoja zālē tik viegli, likās, ka viņu kājas nepieskārs zemei. Toties puīši bija vareni un braši. Prieks starp dejotājiem redzēt jaunas sejas, un pietrūkst dažu veco. Patlaban ansambli ir 24 dažāda vecuma dejotāji.

Katrīna Janga (Kathrine Young),

kas „Trejdeksnīti” vada deviņus gadus un ansambli dejojusi daudz ilgāk, paziņoja, ka šovasar pēc Baltimoras svētkiem viņa uzdod kopas vadību, bet vēl turpinās dejojot. Vadību pārņems Ērika Currier, kas kopā ar Briannu Freimani ir bijusi „Trejdeksniša” palīgvadītāja.

Latviešu biedrības Vašingtona štatā vārdā Inta Vīste (Wiest) pateicās Katrīnai par viņas devumu Sietlas latviešu saimei, vadot latviešu tautasdeju kopu, kas skaitās viena no labākajām Amerikā. Inta pasniedza Katrīnai rozes un LIELU čeku, kuŗu biedrības kasiēris Valdis Jodāis bija sagatavojis tā, lai tas skaidri būtu redzams. Sietlas latvieši ir lepni par „Trejdeksniša” panākumiem. Tas ir vienīgais deju kolektīvs (tā to sauc Latvijā) visā Amerikā, kas ar videoieraksta palīdzību pieteicās, tika novērtēts un pieņemts E grupā Dziesmu un deju svētkos

nākamgad Latvijā!

Inta arī apsveica bijušo „Trejdeksniša” dejotāju un Rietumkrasta latviešu vidusskolas „Kursa” direktori Indru Ekmani, kas, pirms pāris dienām atgriezusies no Latvijas, 2. jūnijā ir izcilību aizstāvēja doktora disertāciju Vašingtona universitātē. Indra ir iemīļota mūsu latviešu saimē, un mēs visi priecājamies par viņas sekmēm.

Tā kā koncertā bija līdzekļu vākšanas akcija, lai palīdzētu dejotājiem ar izdevumiem, braucot uz Baltimoras un Rīgas svētkiem, starpbrīdi notika izloze ar bagātiem laimestiem. Pēc programmas visi jautri pulcējās, apsveica dejotājus, kopā fotografējās un daudzi palika latviešu namā priecāties līdz vēlai stundai. Sietlas latviešu saime novēl „Trejdeksnītim” raitu dejas soli Baltimorā un nākamgad Rīgā!

I. M.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Godalga starptautiskā koņu konkursā Vācijā

Emīla Dārziņa jauktais koris ieguvus trešo vietu starptautiskā koņu konkursā Marktoberdorfā, Vācijā.

Starptautiskais koņu konkurss Marktoberdorfā reizi divos gados notiek kopš 1989. gada. Šogad tajā piedalījās koņi no ASV, Indonēzijas, Singapūras, Filipīnām, Argentīnas, Norvēģijas, Francijas, Vācijas, Slovēnijas un Lietuvas. Uzvaru dalīja kamerkoris *Nova* no Norvēģijas un *Georgia State University Singers* no ASV. No Latvijas līdz šim godalgotas vietas konkursā iegūt bija izdevies korim *Ave Sol* (1991.), *Dzintars* (1992.), *Versia* (1995.), *Kamēr...* (1999.) un *Balta* (2015.). Konkurss kori diriģēja Agnese Urka un Kristofers Volšs.

Latvian Voices sudraba godalga konkursā Somijā

Latvijas vokālā grupa *Latvian Voices* ieguvusi sudraba godalgu *a cappella* ansambļu konkursā Somijā.

No 6. līdz 11. jūnijam Somijas pilsētā Tamperē norisinājās vokālo ansambļu konkurss, kas notiek reizi divos gados, aicinot spēkiem mēroties atzītas *a cappella* grupas. Šogad vienpadsmit grupu konkurencē no Itālijas, Kolumbijas, Vācijas, Somijas, Īrijas, Čehijas un Slovēnijas *Latvian Voices* ieguva otro vietu. Jūnija otrajā pusē *Latvian Voices* dosies uz Vašingtonu, ASV, kur piedalīsies starptautiskajā koņu mūzikas festivālā *Serenade*, kas būs veltīts ASV kādreizējā prezidenta Džona Kenedija 100 gadu jubilejai. Festivālā *Latvian Voices* pirmatskaņos komponista Ērika Ešenvalda skaņdarbu, kas tapis kā veltījums Džona Kenedija piemiņai.

“Simtgades loterija” laimēti pirmie 100 000 eiro

VAS Latvijas Loto rīkotajā “Simtgades loterijā” laimēti pirmie no četriem lielajiem loterijas laimestiem 100 000 eiro apmērā, informēja Latvijas Loto pārstāve Aiga Roziņa. Līdz šim laimēti seši 10 000 eiro laimesti. Vienu no pirmajiem lielajiem “Simtgades loterijas” laimestiem 100 000 eiro apmērā laimējis Dagdas novada iedzīvotājs Ēvalds, kurš strādā mežstrādē. Virietis līdz šim reti pārbaudījis savu veiksmi loterijā, joprojām ir ļoti pārsteigts un spēsot noticēt

tikai tad, kad nauda būs kontā. Lielais 100 000 eiro laimests bijis vienā no piecām vīriešu iegādātām “Simtgades loterijas” biļetēm. “Konkrēta plāna, kur ieguldīt laimestu, vēl nav, bet gribas iztērēt pareizi, piemēram, sava meža sakopšanai. Lai pēc gadu desmitiem citiem būtu, par ko priecāties. Gribas ieguldīt pareizi, lai labumu nauda nestu vēl ilgi. Man ir plāns dzīvot līdz 100 gadiem, tāpēc nauda būs vēl vajadzīga,” atklāj lielā laimesta ieguvējs. Šī gada aprīlā vidū laimestu 10 000 eiro apmērā laimējuši seši iedzīvotāji: sieviete no Kurzemes, divi vīrieši no Latgales, viena rīdziniece un viens virietis no Rīgas reģiona, kā arī loterijas spēlētāja no Madonas. Kopumā “Simtgades loterijas” serijā ir divdesmit 10 000 eiro laimesti. “Simtgades loterijas” biļešu dizainu veidojuši pieci Latvijas mākslinieki, bet zem loterijas biļetes nokasāmā slāņa atrodas 20 Latvijas simboli – rupjmaize, pilādzis, kokle, papardes zieds, dziedātājs, ugunskurš, labība un citi.

Dins Vecāns 18 dienu skrējienu veltī Latvijas simtgadei

“Mēs varam daudz un vēl vairāk” – tā saka arhitekts un gaŗo distanču skrējējs Dins Vecāns. Viņš īstenoja vēl nebijušu projektu – 18 dienās pa pierobežas ceļiem apskrēja Latviju, kopumā veicot vairāk nekā 1800 kilometru.

Pirms gada, “iesildoties,” Dins bija noskrējis 28 maratonus 28 dienās 28 Eiropas galvaspilsētās. Pieveiktos 1200 labdarības kilometrus toreiz viņš veltīja dakteru darbam Bērnu slimnīcā. Kāpēc Dins Vecāns skrien? Izrādās, skriet sācis pirms sešiem gadiem, Dānijā, studējot *Erasmus* apmaiņas programmu: “Gribēju skriet. Biju sajūsmā, ka visi, kas skrien, sveicinās. Es arī gribēju sveicināties. Skrienot varu atslēgties no visa. Pēc tā neatceros, ko esmu domājis un darijis. Tas ir mirklis sev. Es izbaidu skrējienus. Jā, tā ir ciņa, bet izbaidu. Psiholoģiski izeju cauri baigai gaļasmašīnai. Ķermeņa jau darīs visu, ko prāts līks.”

8. jūnijā apritēja tieši trīs nedēļas, kopš Vecāns bija devies izaicinājuma pilnā izturības skrējienā apkārt Latvijai, īstenojot projektu *Around Latvia*. Skrējienus Dins sāka 18. maijā Rīgā pie Brīvības pieminekļa un tur arī beidza. Tur Diņu sagaidāja sporta draugi un kopā ar viņu noskrēja pēdējos piecus kilometrus.

Dins jau vairākus gadus pār-

bauda savu spēju robežas. Šo projektu viņš veltījis par godu Latvijas simtgadei. Projekta *Around Latvia* mērķis bija parādīt, cik skaista un apbrīnojama ir Latvijas daba. Dins atzina, ka skrējieni ir bijis nogurdinošs un atbalsts pēdējos kilometros bijis ļoti nozīmīgs: “Ikviens skrējējs, kurš pievienojās, ļoti spēcīgi mani motivēja turpināt”. No Liepnas līdz Viļakai pievienojies kāds kungs gados un pastāstījis anekdotu, kuŗa morāli Dins nes līdz – zināt mēru. “Izspiest divsimt metru finišā varbūt nav vērts, jo sekos daudz smagāks atjaunošanās periods. Labāk tad noiet, nevis skriet.” Daudzi skrējēji kopā ar Diņu sasnieguši personīgos rekordus vai noskrējuši pirmos 30, pirmos 40 kilometrus. Liepājā Diņu aizkustinājuši jaunsargi, kas viņu sagaidījuši ar Latvijas karogu. Vecāns cer, ka viņa skrējieni mudinās citus noticēt, ka šķietami neiespējamais tomēr ir iespējams.

Rīgā atklāj muzeju nozares konferenci *We Are Museums 2017*

Rīgā 12. jūnijā atklāja starptautisku muzeju nozares konferenci *We Are Museums 2017*. Forums pulcē ievērojamu pasaules muzeju speciālistus, lai trīs dienas diskutētu par izaicinājumiem kultūras un inovāciju jomā, kā arī apmainītos pieredzē. Konference norisinājās Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā un Mākslas akadēmijā. Trešajā dienā notika īpašs atvērta tipa sarīkojums Kaņepes kultūras centrā, kas veltīts sadarbībai starp muzejiem un jaunajām biznesa iniciatīvām. Konferencē pārstāvēto lektoru un darbnīcu vadītāju diapazons ir ļoti plašs. Konferences rīkotāji bija uzaicinājuši lektorus no Skandināvijas valstīm, Polijas un Vācijas, bija ieradušies pārstāvi no Teita muzeja, Endija Vorhola muzeja ASV. 2017. gada konferences programmā kopumā piedalījās 40 runātāji un darbnīcu vadītāji no ievērojamiem muzejiem un kultūras centriem: Luvas muzeja (Francija), Austrālijas Kustīgā attēla centra (Austrālija), Teita un Velkama kolekcijas (Lielbritānija), Frankfurtes Ebrēju muzeja (Vācija), Varšavas Nacionālā muzeja un Aušvicas-Birkenavas Valsts muzeja (Polija), Igaunijas Nacionālā muzeja (Igaunija).

We Are Museums 2017 trešās dienas sarīkojums *Tech Loves Culture* notika Kaņepes kultūras centrā un bija atvērts ikvienam interesentam. Ideju apmaiņā piedalījās 25 kultūras jaunuzņēmumi no Eiropas, kas piedāvā līdz šim nebijušas iespējas muzejiem uzlabot savu servisu, apgūt jaunas komunikācijas un satura interpretācijas formas. Īpašā diskusijā par mākslas un tehnoloģiju mijiedarbi tika apzināts un izcelts sadarbības potenciāls starp inovatīviem uzņēmumiem un kultūras nozari.

Baltijas reģionam sadarbība ar Lielbritāniju ir ļoti svarīga

Pašreizējo globālo izaicinājumu laikā Baltijas reģionam un Latvijai ir ļoti svarīga sadarbība ar Lielbritāniju drošības un aizsardzības jomā, akreditējot jauno Lielbritā-

nijas vēstnieku Latvijā Kitu Šenonu, sacīja Valsts prezidents Raimonds Vējonis.

Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās karalistes ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā Kīts Šenons akreditācijas vizītes laikā Jūrmalas rezidencē // Foto: LETA

Kā aģentūru LETA informēja Valsts prezidenta kanceleja, Valsts prezidents uzsvēra, ka sadarbība ir nozīmīga, gan ieviešot dzīvē NATO 2016. gada Varšavas samita lēmumus, tādējādi Lielbritānijai pildot ietvarnācijas funkcijas NATO pastiprinātās klātbūtnes ietvaros Igaunijā, gan NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centrā un Baltijas Mediju izcilības centra ietvaros, NATO spēku integrācijas vienībā un citos formātos. Īpaši Latvija ir ieinteresēta padziļināt sadarbību ārējā un drošības politikā, ekonomikā un tirdzniecībā, kā arī izglītībā un kultūrā, teica Vējonis. Tikšanās laikā viņš pauda cerību, ka *Brexit* draudzīgās un ciešās attiecības ar Lielbritāniju nemainīs un abu valstu sadarbība turpinās nostiprināties. Tāpat Vējonis uzsvēra īpašo Lielbritānijas padomes Latvijā lomu abu valstu savstarpējā sadarbībā izglītības nozarē. Valsts prezidents uzaicināja vēstnieku piedalīties un iesaistīties arī gaidāmajās Latvijas valsts simtgades svinībās.

Latvija un Japāna pauz apņēmību stiprināt abu valstu ekonomiskās attiecības

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Parīzē, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Ministru padomes laikā, tikās ar Japānas valsts ministru ārlietās Kentaro Sonouru, lai pārrunātu abu valstu ekonomisko sadarbību un jautājumus, kas skar līgumtiesisko bāzi – Dubultnodokļu konvencijas noslēgšanu un sarunas par Eiropas Savienības – Japānas Brīvās tirdzniecības nolīgumu.

Sarunā Rinkēvičs pauda pārliecību, ka Japāna ir viens no Latvijai nozīmīgākajiem stratēģiskajiem ekonomiskās sadarbības partneriem Austrumāzijā, ar kuŗu vēlamies stiprināt sadarbības saites loģistikas, transporta, tūrisma, kokrūpniecības, farmācijas un IT nozarēs. Latvijas ārlietu ministrs pauda gatavību turpināt aktīvas

sarunas par Gaisa satiksmes līgumu, kas būtu būtisks priekšnosacījums tiešo avioreisu uzsākšanai starp Latviju un Japānu.

Norvēģijā apspriež aktuālos drošības jautājumus

8. jūnijā Būdē, Norvēģijā, notika kārtējā Baltijas, Ziemeļvalstu un ASV politisko direktoru e-PINE sanāksme (*Enhanced Partnership in Northern Europe* / Paplašinātā partnerība Ziemeļeiropā), lai pārrunātu tādus jautājumus kā attiecības ar Krieviju, situācija Ukrainā, transatlantiskā vienotība un globālā ciņa pret terorismu. Latviju sanāksmē pārstāvēja Ārlietu ministrijas politiskais direktors Andris Pelšs.

Andris Pelšs

Pārrunājot aktuālo situāciju attiecībās ar Krieviju, politiskie direktori norādīja, ka ES un ASV arī turpmāk piekops līdzšinējo pieeju attiecību veidošanai, turpinot gan sankcijas, gan pragmatisku dialogu, kad tas nepieciešams. Attiecībām nav iespējams normalizēt, kamēr Krievijas pilnībā neievieš Minskas vienošanās attiecībā uz Ukrainu un pārtrauks Krimas nelikumīgo aneksiju. Politiskie direktori uzsvēra transatlantisko valstu vienotību attiecībās ar Krieviju. “Krievijas mērķis ir graut Rietumu vērtību sistēmu un starptautisko tiesību normas, un, kamēr tā notiek, nav iespējas normalizēt attiecības,” sanāksmē pauda Andris Pelšs. Politiskie direktori bija vienprātīgi, ka ir jāturpina atbalstīt Krievijas pilsoniskā sabiedrība, īpaši tāpēc, ka cilvēktiesību situācija Krievijā pasliktinās. Politiskie direktori pauda atbalstu Ukrainai un izteica atzīnību, ka valsts veiktās reformas ir sniegušas iespēju ieviest bezvīzu režīmu starp ES un Ukrainu, kā arī ES – Ukrainas asociācijas nolīgumu.

Latvijā ierodas Kanadas karavīri

Stiprināt NATO klātbūtni Latvijā ieradušies pirmie Kanadas karavīri. Pērn jūlijā notikušajā Varšavas samitā tieši Kanada uzņēmās vadību pār alianses kaujas spēku stiprināšanu Latvijā. 10. jūnijā starptautiskajā lidostā Rīga ieradās vairāk nekā simt kanadiešu no Kanadas bruņoto spēku Pirmās mehānizētās brigādes, un atlikusī kontingenta daļa viņiem pievienosies tuvākajā laikā.

(Turpināts 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

(Turpināts no 9. lpp.)

Kanadieši Latvijā ieradās ar Kanadas gaisa spēku lidmašīnu *CC 150 Polaris* un uzreiz devās uz Ādažu militāro bāzi. Kopumā Latvijā plānots izvietot nepilnu pustūkstoti Kanadas karavīru. Atlikusi kontingenta daļa Latvijā ieradīsies nākamās nedēļas laikā. Vēl Kanadas pārraudzītajā kaujas grupā līdzdarbosies arī karavīri no Albānijas, Itālijas, Polijas, Slovēnijas un Spānijas, kopumā – vairāk nekā tūkstotis augsti apmācītu vīru. “Ši ir mana pirmā starptautiskā operācija, un esmu sajūsmināts pārstāvēt savu valsti,” saka Kanadas bruņoto spēku karavīrs kapteinis Džastins Sims. “Manuprāt, šo karavīru ierašanās sūtīs skaidru signālu par NATO spēku klātbūtni, kas gādās par Latvijas, Baltijas valstu un visas NATO drošību,” norāda Kanadas bruņoto spēku karavīrs leitnants Veids Rutlands.

Lai arī saukta par kaujas grupu, tās pamatuzdevums nav īstenot uzbrukuma vai aizsardzības operācijas, bet nodrošināt mieru ar savu klātbūtni kā tādu. “Ja šī operācija paies tikai mācībās, to varēs uzskatīt par veiksmīgu,” uzsver Kanadas bruņoto spēku karavīrs majors Džons Heigmeiers.

Nākamajā Kanadas karavīru rotācijā misijā mūsu valsti ieradīsies arī latvietis **Aleksandrs Sausiņš**, kurš dien Kanadas bruņoto spēku militārajā policijā. Arī viņa tēvs – latviešu nacionālās apvienības Kanadā biedrs Mārtiņš Sausiņš savulaik dienējis Kanadas armijā un dienestu beidza leitnanta pakāpē. Tagad viņš palīdz Kanadas kontingentam ar informāciju par Latviju.

//Foto no Mārtiņa Sausiņa personiskā arhīva

Rīgas ostā piestājis līdz šim lielākais kuģis

15 stāvu ēka vairāk nekā 300 metru garumā. Tik milzīgs pasažieru kuģis bija piestājis Rīgas ostā. Kruīza kuģis *Celebrity Silhouette* ir lielākais kuģis, kāds jebkad iebraucis kādā no Latvijas ostām.

Kuģis devies kruīzā pa Baltijas jūru. Tas izbrauca no Stokholmas un piestāēs arī Tallinā un Helsinkos. Laineris var uzņemt 2886 pasažierus, un par viesu labsajūtu gādā 1250 apkalpes locekļi. Apkalpe ir starptautiska. Uz lainera strādā 55 tautību cilvēki.

Rīgas ostas vārti uz milzeņa fona izskatās kā sērkokči. Tik lieli kuģi pa tiem vēl nebija iebraukuši. Tik milzīgi nav bijuši pat beramkravu pārvadātāji un tankkuģi. Savu izmēru un iegrimes dēļ jūras un okeanu laineris pietauvojas nevis pasažieru ostā Rīgas centrā, bet gan pietātnē Krievu salā. Pasažierus, galvenokārt tūristus no ASV, uz pilsētas centru nogādāja tūroperātoru nolīgti autobusi.

Starptautiskajā reitingā pirmo reizi iekļūst divas Latvijas augstskolas

Jaunākajā starptautiskajā *QS World University Rankings* reitingā šogad pirmo reizi iekļuvušas divas Latvijas augstskolas, liecina dati *QS University Rankings* mājaslapā. Augstskolu starptautiskajā topā savu pozīciju saglabājis **Latvijas Universitāte** (LU), bet pirmo reizi tajā iekļuvusi arī **Rīgas Tehniskā universitāte** (RTU). Ar pirmo piegājieni RTU izdevās apsteigt LU, kas vairākus gadus bija vienīgā Latvijas augstskola šajā reitingā. *QS World University Rankings* RTU ierindota 651. – 700. vietā, savukārt LU, kopš pakāpšanās topā pagājušajā gadā, šoreiz palikusi 701. – 750. vietā. RTU *QS Stars* reitingā saņēmusi trīs no piecām zvaigznēm. Iepriekšējos gados LU reitingā ierindojās 701. – 800. vietā, savukārt 2016. gadā LU reitingā pakāpusies līdz 651. – 700. vietai. Taču šogad LU atkāpusies atpakaļ uz 701. – 750. pozīciju. LU ieguvusi četras zvaigznes.

LU rektors Indriķis Muižnieks skaidroja, ka LU palielinājušies darba devēju reputācijas, akadēmiskās vides reputācijas rādītāji, kā arī uzlabojusies universitātes atpazīstamība starptautisko studentu vidū. “Mums noteikti jāpaplašina ārvalstu mācībaspēku pieeja LU. Esam lūguši reitinga veidotājus pārbaudīt datus par LU personāla publikāciju citējamību, kur, izmantojot tos pašus avotus kā QS, mūsu dati ir par ap 20% labāki, nekā izmantots vērtējums. Šāda novirze būtiski ietekmē LU pozīciju gala vērtējumā,” sacīja Muižnieks.

RTU rektors Leonīds Ribickis pārliecināts, ka RTU iekļaušana 700 pasaules labāko universitāšu vidū parāda RTU straujo attīstību. RTU reitingā ierindota starp 200 labākajām universitātēm pasaulē darba devēju reputācijas kritērijā, un tas apliecina, ka Latvijas un ārvalstu darba devēju augstu vērtē RTU sagatavoto inženierzinātņu speciālistu kvalitāti, uzskata Ribickis. “Pasaules vadošie augstskolu reitingi, piemēram, *QS World University Rankings* un *Times Higher Education* ir laba mēraukla tam, kurās universitātes Latvijā ir starptautiski konkurētspējīgas un kurās nav,” uzsvēra RTU rektors. Reitingā iekļūstot divām Latvijas augstskolām, palielinājusies arī Baltijas valstu augstskolu pārstāvība topā, pieaugot līdz astoņām augstākās izglītības iestādēm.

Igaunija reitingā pārstāvēta ar divām augstskolām – Tartu universitāte pasaules labāko augstskolu vidū ierindojās augstajā 314. vietā, piecos gadus pakāpjoties no 501. vietas. Gada laikā šī augstsko-

la spējusi pakāpties no 347. pozīcijas. Tallinas Tehnoloģiju institūts nemainīgi atrodas 601. – 650. pozīcijā.

Labdarības maratona “Dod Pieci” komandai piešķirta Eiropas Pilsoņu balva

agentūru LETA informēja Eiropas Parlamenta (EP) Informācijas biroja Latvijā. Kā skaidro Informācijas biroja, Eiropas Pilsoņu balva ir Eiropas mēroga apbalvojums, ko EP ik gadu piešķir personām, grupām vai organizācijām par izcilie sasniegumiem un ieguldījumu, veicinot ES iedzīvotāju savstarpējo sapratni un saliedētību, sekmējot pārrobežu sadarbību ES ietvaros, kas stiprina Eiropas garu. “Dod Pieci” komandu balvai izvirzīja Latvijas EP deputāti no *Vienotības* – Sandra Kalniete, Krišjānis Kariņš un Artis Pabriks: “Mēs paši degam par “Dod Pieci”, un tas mums ir kas vairāk nekā labdarības maratons. Tas ir veids, kādā attīstīt sabiedrisko mediju, valsti, runāt par mūsu cilvēkiem un veidot labāku sabiedrību. Liels paldies EP par mums izrādīto godu. Mūsu lielākais prieks ir, ja gada beigās negulētās nakts, spriedze un neticami skaistie rezultāti un cilvēki ir pamanīti.” Apbalvojums ietver Eiropas Pilsoņu balvas goda medaļu, ko pasniedz laureāta dzimtenē. Svinīgā ceremonija Latvijā notiks rudenī, bet visus laureātus no ES valstīm vienkopus šī gada oktobrī sveiks arī īpašā sarīkojumā EP Briselē, norādīts Informācijas biroja.

Latvijai otrā vieta 11. Starptautiskajā smilšu skulptūru festivālā

11. Starptautiskajā smilšu skulptūru festivālā *Summer Signs'17* Jelgavā tēlnieks no Latvijas **Kārlis Īle** par savu skulptūru “Lelle” (*at-tēlā*) ieguva otro vietu, piekāpjoties Lietuvas kolēgam Martinam Gaubam, kurā skulptūra “Draudzība” festivālā ieguva pirmo vietu.

Trešā vieta tika piešķirta tēlniekam no Krievijas – Aleksandram Skarednovam par skulptūru “Aktrise”. Žūrija, kurās sastāvā bija Jelgavas pilsētas domes priekšsēdis Andris Rāviņš (ZZS), tēlnieks, profesors, Latvijas Mākslas akadēmijas Vizuāli plastiskās mākslas nodaļas vadītājs Aigars Bikše, arhitekta, LLU Vides un būvzinātņu fakultātes Ainavu arhitektūras un plānošanas katedras profesore un vadošā pētniece Aija Ziemeļniece un skulptors, 6., 7. un 8. Starptautiskā smilšu skulptūru festivāla *Summer Signs* laureāts Donats Mockus, darbus vērtēja pēc vairākiem kritērijiem: tehniskā izpildījuma, mākslinieciskās izpausmes, temas atspoguļojuma un kreativitātes.

Latviešu panākumi Eirāzijas skaistumkonkursos

Antālijā, Turcijā, norisinājās skaistumkonkurss *Miss Eurasia 2017*, kurā tika pārstāvētas vairāk nekā 40 valstis, tostarp Latvija ar savu pārstāvi 21 gadu veco modeli **Meldru Rozenbergu**. Meldra šajā skaistumkonkursā ieguva vienu no galvenajiem tituliem, kļūstot par *Vice Miss Eurasia Tou-*

LIELBRITANIJA. 1909. gada 6. jūnijā Rīgā dzimis ebreju izcelsmes britu filozofs un ideju vēsturnieks sers **Jesaja Berlins**. Svinot ievērojamā filozofa jubileju, Latvijas vēstniecība Apvienotajā Karalistē sadarbībā ar Oksfordas Volfsona kolledžas J. Berlina Literatūras fondu (*The Isaiah Berlin Literary Trust, Wolfson College*) 1. jūnijā rīkoja lekciju un diskusiju par J. Berlina dzīvi un literāro mantojumu. Sarīkojuma atklāšanā Latvijas vēstniece Apvienotajā Karalistē Baiba Braže uzsvēra J. Berlina saikni starp Latviju un Lielbritāniju, īpaši tās pirmskaņa ebreju kopienu, kā arī norādīja uz filozofa aizstāvētajām vērtībām: brīvību, cieņu, iecietību – kas joprojām ir aktuālas mūsdienu Eiropā. Lielu publikas interesi izraisīja J. Berlina Literatūras fonda vadītāja Dr. Henrija Hārdija (*Dr. Henry Hardy*) lekcija par izcilā filozofa dzīvi un saikni ar Latviju. Sarīkojumu ar savu klātbūtni pagodināja ārvalstu vēstnieki, britu ebreju kopienas, Britu bibliotēkas pārstāvji, žurnālisti un pētnieki.

DĀNIJA. 6. jūnijā kinoteātrī *Husets Biograf* Kopenhāgenā Latvijas vēstniecība Dānijā organizēja Jāņa Streiča filmas “Limuzīns Jāņu nakts krāsā” seansu latviešu diasporai un citiem interesentiem. Legēndārā filma jau vairākas paaudzes aizrauj skatītājus gan kā asprātīga komēdija, gan, atspoguļojot latviešu mentalitāti, kā piedzīvojumiem pilns un interesants dzīvesstāsts. Ar filmas “Limuzīns Jāņu nakts krāsā” demonstrēšanu vēstniecība ievada vasaras saulgriežu sagaidīšanu. Savukārt latviešu kopienai organizētā vasaras saulgriežu sagaidīšana notika 10. jūnijā. Gan pirms filmas izrādīšanas, gan vasaras saulgriežu svinēšanā bija pieejams Latvijā ražotais alus. Alus Latvijā kopš seniem laikiem ir bijis saimnieka lepnums, kas nesteidzīgi tika brūvēts uz lieliem godiem, tāpēc ikviens tiek aicināts nobaudīt Latvijā brūvētos gardos dažādu šķirņu Valmiermuižas alus.

LIETUVA. Bija liels prieks apmeklēt Elinas Garančas lielisko koncertu Lietuvas Nacionālajā operas un baleta teātrī, ar kuŗu tika atklāts Viļņas festivāls. Mākslinieci un viņas vīru Karelū Markū Šišonu, kurš diriģēja orķestri, personīgi sveica arī Latvijas vēstnieks Lietuvā Einars Semānis. Publika Garančai pateicās par šo pasaules līmeņa sniegumu, vairākkārt un ilgstoši stāvus aplaudējot, kā arī atkārtoti acinot uz skatuves. Operdziedātāja laipni dāvāja lieliskajai Viļņas publikai vairākas papildus operu ārijas. Mums ir liels gandarījums un pateicība opermāksliniecei Elinai Garančai par to, ka Latvijas vārds izcili izskanēja arī Lietuvā. Koncerts bija plaši apmeklēts, visas biļetes bija izpirktas, ieradās arī vairākas Lietuvā populāras un ietekmīgas personības, tai skaitā bijušais prezidents Valds Adamkus un par tautas tēvu dēvētais Vītauts Landsberģis ar savām kundzēm.

TADŽIKISTĀNA. Tadžikistānas otrajā lielākajā pilsētā Hudžandā norisinājās Višegradas valstu (Čehija, Polija, Slovākija, Ungārija) un Latvijas vēstniecību organizēts filmu festivāls. Šo valstu vēstniecības ir akreditētas Tadžikistānā, bet atrodas Uzbekistānā un Kazachstānā, tādējādi kopīga kultūras projekta organizēšana Tadžikistānā bija simbolisks piemērs šo valstu sadarbībai arī citos starptautiskos formātos. Filmu festivāla atklāšanā piedalījās Višegradas un Latvijas valstu vēstnieki, kuriem vizītes laikā Hudžandā bija iespēja iepazīties ar Sogdas apgabala administrāciju, ekonomisko potenciālu, kultūras mantojumu un apspriest turpmāko sadarbību. Festivāla laikā Tadžikistānas skatītāji iepazīna gan studijas “Animācijas Brigāde” veidotās leļļu filmas, gan populāro filmu “Sapņu komanda 1935” (režisors Aigars Grauba).

rism 2017. “Dalība šādos konkursos pašlaik ir mana ikdiena. Man ir patīams gods nest Latvijas vārdu pasaulē!” priecīga par panākumu bija Meldra.

Jauniete dalībai skaistumkonkursos pievērsās pirms nepilniem diviem gadiem un piedalījies jau prestižos skaistumkonkursos Ķīnā, Libānā, ASV (Lasvegasā), Krievijā (Maskavā) un citās valstīs. Tagad Meldra atgriezies Latvijā, lai varētu atpūsties un sagatavoties nākamajam skaistumkonkursam.

Latvijā notika pasaules līmeņa skaistumkonkurss dāmām *Mrs. Top of the World 2017*, kurā triumfēja konkursante no Beļģijas – Barbara Monika *Rodriguez* (35).

Latviju konkursā pārstāvēja fitnesa trenere un čempione **Anita Pužule**, kurā iekļuva pasaules skaistāko sieviešu kārotajā *TOP7*. Krāšņajā konkursa finālā tiešraidē, kuŗu vēroja deviņi miljoni skatītāju visā pasaulē, sportiskā un viennmēr draudzīgi noskaņotā

gaišmate no Latvijas ieguva godpilno trešo vietu.

Ziedoņa mūzejs atklāj vasaras sezonu Murjānos

Dzejnieka Imanta Ziedoņa mūzejs ar sarīkojumiem nedēļas garumā svinēja mūzeja vasaras sezonas atklāšanu.

Mūzeja vasaras sezona ilgs līdz oktobrim, apmeklētājiem piedāvājot apmeklēt mūzeju no trešdienas līdz svētdienai, starp pulksten 11 un 18, kā arī apmeklēt Ziedoņa mūzeja rīkotos pasākumus – senioru un ģimenes dienas, kino vakarus un pārgājienus.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Daudzas tautas, īpaši attīstītajās valstīs, pamatoti varētu apskaut latviešus, kuriem ir Ligo, ir Jāņi, ir unikāli etniski vasaras saulgriežu svētki, kur cildina dabu, darba tikumu, satiecību, auglību, milu (papardes zieds), kur ne jau šņabi, bet alutiņu, Jāņu miestiņu un sieru liek goda vietā uz klāta galda, kur puīši lēkā pāri ugunskuram, meiču skatienu pavadīti.

Par to jādomā tieši tagad, kad Vakareiropā – no Parīzes līdz Briselei, no Londonas līdz Berlīnei – islama vārdā uzspriecinās

džihadisti, raujot sev līdzī nāvē pēc iespējas vairāk “neticīgo” un “krustnešu”, kad tai pašā islama pasaulē sunnīti slepkavo šiītus un šiīti sunnītus kā “atkritējus” no “vienīgi pareizās” mācības vai kādas Kaprana sūras interpretācijas, kad “kalifāta” kaujinieki, cenšamies nokļūt paradīzē, dodas nāvē un nolemj nāvei tos, kurus, viņuprāt, gaida elle. Kāda paradīze, kāda elle, velns parauj?

Šie viduslaicīgie murgi plosa ne tikai Eiropu, bet arī islama lieltelpu, kā to redzam Sīrijā, Irakā, Jemenā, Pakistānā...

Jo skumjāk kļūst ap sirdi, kad vērotājam atklājas, ka līdzās, blakus šai nāvei, šim ārprāta naidam tajos pašos austrumos, no Bosfora jūras šauruma līdz Hindukuša grēdai, no Tigras un Eifratas līdz Amudarjas ielejai tiem pašiem austrumniekiem ir brīnišķīgi, gaiši labestības, sirsniņas, viesmīlības svētki – “Nowruz” – 21. martā, kad sākas astronomiskais pavasaris un daudzām tautām Jaunais gads.

Bez naida un lāstiem, bez elles un paradīzes, ģimenes vai draugu lokā, ciemos nākot cits pie cita,

ziēdu skauti, baudot gardumus.

Šo, piedodiet, lūdzu, īsti pagānisko svētku izcelsme, tāpat kā Ligo, meklējama ļoti senā pagatnē, vismaz pirms kādiem 3000 gadiem, bronzas laikmetā...

“Nowruz” liksmi svin Irānā (jā, gan), kur meklējami šo svētku pirmavoti, Afganistānā, Azerbaidžānā, kristīgajā (!) Gruzijā, Centralāzijas pēcpadomju jaunvalstīs, Irakas un Sīrijas kurdu novados, Turcijā un Albanijā.

15 minūšu attālumā no manām mājām, Telavivas dienvidos, divu ielu krustojumā, ir liels puķu

veikals. Īpašnieks – mans tautietis. Apkārtne mīt ne mazums Jafas arābu – gan islamicīgie, gan kristieši. Veikala īpašnieks izkar plāksni ar kārtējo svētku nosaukumu: 8. marts, Valentīndiena, Mātes diena un 21. martā ik gadu – lieliem arābu burtiem – “Nowruz”. Un pircēju netrūkst, kaut gan tie skaitās “pagānu” svētki.

Jo tajos plaukst daba un prieks – tāpat kā Jāņos, kas latviešiem visā pasaulē – no Vietalvas līdz Vankuverai un no Balviem līdz Birmingemai – ir dārgums un etniskas identitātes apliecinājums.

SALLIJA
BENFELDE

Vasara, protams, ir klāt, kaut arī ar laika kaprīzēm, un priecē ne jau tikai tas, ka beidzot atkal viss zel, plaukst un zied. Nupat daudzām latviešiem bija asaras acīs, skatoties, kā Parīzē, “Grand Slam” turnīrā, tiek pacelts Latvijas karogs un skan Latvijas himna par godu turnīra uzvarētājas titulu ieguvušajai mūsu valsts tenisistei **Jeļenai Ostapenko**. Savā ziņā tas bija pārsteiguma šoks gan tenisa pasaulē, gan mums pašiem, jo 20 gadus vecā tenisiste prata saglabāt mieru, savu spēles stilu un nezaudēt savu mērķi – uzvarēt.

Esam jau pieraduši lepoties ar saviem mūziķiem un dziedātājiem, ar komponistiem, ar kuriem un deju kopām un sportistiem. Nupat arī patīkami pārsteidza mūsu astoņgadīgā zēna **Miķeļa Vingra** bronzas medaļa Pasaulē šaha čempionātā grupā zēniem līdz astoņu gadu vecumam. Latvijas pārstāvju sasniegumu saraksts visdažādākajās nozarēs nav mazs un neievērojams, un jāteic, ka ikdienā tas mums palīdz atcerēties, ka, par spīti nebūšanām un dažādiem traucēkļiem, par spīti ikdienas vaimanām par nejauko dzīvi, esam tieši tikpat talantīgi un drosmīgi kā lielo nāciju un valstu cilvēki. Starp citu, Latvijas valsts pirmais prezidents (1922 – 1927) Jānis Čakste savulaik rakstīja: “Ja mēs uzskaitītu tās atsevišķās cilvēcisko spēju un prāta sfēras, kurās ar panākumiem darbojas latviešu čaklums un centība, tad tas prasītu daudz laika un vietas.”

Un priekšā vēl visa vasara – ar pilsētu svētkiem Latvijā, ar koncertiem, izstādēm, sporta sacensībām, ar Dziesmu svētkiem Eslingenā un Baltimorā, ar Jāņu

svinēšanu gan Latvijā, gan visur pasaulē, kur mīt latvieši. Varbūt tādēļ, varbūt raugoties uz latviešu kopas “Ar pasaules pieredzi Latvijā” darbošanos, kuŗa komentāra rakstīšanas brīdī droši vien jau tapusi par biedrību, aizvien biežāk gribas sacīt, ka mēs esam un varam tieši tādēļ, ka atrodamies daudzviet pasaulē, ne tikai Latvijā, un ka mūsu pastāvēšana ir atkarīga ne tikai no latviešiem Latvijā.

Pēdējos gados aizvien vairāk tiek runāts par aizbraukušo jeb t.s. “jaunās diasporas” atgriešanos Latvijā un arī par to, ka otrās un trešās paaudzes latvieši ar savu pieredzi un ārpus Latvijas iegūto izglītību var un spēj savai valstij dot ļoti daudz. Nesen pieņemts lēmums, ka visus ar diasporu saistītos jautājumus koordinēs Latvijas Ārlietu ministrija un ka finansējums diasporas atbalstam tiks iekļauts valsts pamatbudžetā, lai nebūtu atkarīgs no tā, cik nu kuŗa ministrija grib dot. Vēl vairāk – prioritāte šajā finanču atbalstā paredzēta izglītībai, lai ārpus Latvijas dzīvojošie nezaudētu latviešu valodu un piederības izjūtu. Tas ir liels un nesavtīgs darbs, ko dara ārpus Latvijas dzīvojošie latvieši, un domāju, ka to nemaz tik vienkārši nevar novērtēt, kā bieži vien liekas dzīvojot Latvijā.

Runājot par latviešiem pasaulē, gribu teikt, ka ir vēl kāds darbs, kuŗa paveikšanai vajadzīga citviet pasaulē dzīvojošo latviešu palīdzība un atbalsts. Proti, nākamā gada rudenī Latvijā būs Saeimas vēlēšanas, kuŗās balsot var visi Latvijas pilsoņi neatkarīgi no mītnes valsts.

Nesenā pasaules globālajā miera indeksā Latvija ierindojās 32. vietā jeb, citiem vārdiem

sakot, mūsu valsts ir 32. drošākā valsts pasaulē. Esam gan Eiropas Savienībā, gan NATO un, protams, daudzās citās starptautiskajās organizācijās. Tomēr – jau sen zināms, ka valsts drošību un nākotni, tās tiesiskumu un labklājību pirmām kārtām veido tās pilsoņi, ievēlot savus pārstāvjus parlamentā.

Jūnijā sākumā notikušās pašvaldību vēlēšanas Latvijā liecina, ka daudzi vēlētieji “pamo-dušies” un izskatās, ka vismaz Rīgā balsot devās arī gados jaunie pilsoņi, kuŗiem līdz šim vēlēšanas acimredzot nebija pats svarīgākais dienas jautājums. Tomēr šī tendence – beigt žē-

loties un izmantot iespēju ietekmēt savas valsts veidošanu – pagaidām vēl izskatās visai vārga. Bet to politiku, kuŗi patiesībā apdraud savas valsts nākotni, Latvijā tomēr nav maza saujiņa un diemžēl tā nav tikai viena partija, kuŗā šie politiki “dzīvojas”. Šos politikus atbalsta ne tikai daudzi krievu valodā runājošie, partijai simpatizē arī tie, kuŗiem ir tuvs un saprotams partejiski koruptīvais saimniekošanas stils, kuŗā jauca kopā kompartijas un mūsdienu kapitālisma sliktākās tradīcijas vai kuŗi joprojām dzīvo pagājušā gadsimta saimniekošanas izpratnē. Visbeidzot – jāpiekrīt

politologa Ojāra Skudras sacītajam, ka Krievija ir ieinteresēta, lai “Saskaņa”, partija, kuŗu saista sadarbības līgums ar Putina partiju, būtu valdībā, un darīs visu, lai tā notiktu. Un te nu gan politiki, gan vēlētieji, kuŗi joprojām dzīvo atmiņās, ka “visu var sarunāt” un ka likumi, līgumi un principi ir vairāk aizsegami, ne dzīvei, šādam mērķim var labi noderēt.

Domāju, ka mums, latviešiem, jābūt kopā, ne tikai svinot savas valsts svētkus un tradīcijas, ne tikai ar ārvalstīs gūto pieredzi Latvijas tautsaimniecībā, bet arī kopīgi izvēloties savas Latvijas nākotni.

Par vasaru un latviešiem

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

Mārtiņš Zandbergs un... KGB

Dziesminieks, pedagogs un diriģents Mārtiņš Zandbergs intervijā Ligitai Kovtunai

Sanāk tā, ka ar šo trīs burtu kombināciju – KGB – tev bijis divējs sakars. Tas viens – savulaik biji no tiem mūzikālajiem aktivistiem, kas Vācijā darbojās kā Kultūras Glābšanas biedrība, bet otrs – kopš 1980. gada organizācija, ko krieviski sauc KGB, bet latviski – čeka, tevi bija uz “mūžīgiem laikiem” izraidījis no Latvijas, resp., no Padomju Savienības.

M. Z. Aizvadītā gadsimta 70. gadu beigās Raimonds Pauls, cieņojoties Vācijā, mums bija atvedis aktiera, izcilā latviešu komiķa Edgara Liepiņa koncerta ierakstu magnetofona lentēs. Noklausījāties un sapratām, ka trimdai tas jādzird! Tādi zemteksti un tekstuaspēles, vienreizīgi! Tas bija lielisks ieskaits par to, ko tolaik latvieši Latvijā izjuta, ko nedrīkstēja, bet varēja dziedāt. Kēramies pie darba, trīs domubiedri – es, Andris Rozītis un Maksis Strunskis – sametām naudu, Andrim Hamburgā bija zināma skaņu ierakstu studija, kurā burtiski par pašizmaksu lentes “iztūrija” un ierakstīja plātes, savukārt Maksis mākslinieciski noformēja vāku. Savu mūzikālo apvienību nosaucām par KGB, Kultūras Glābšanas biedrību, protams, lai kaitinātu čeku un parādītu, ka tā nav visvarena. Skaņuplati, precīzāk – dubultalbumu “Rīga toreiz – Rīga tagad” izdevām 1981. gadā, pārdevām ar tādiem panākumiem, ka ne tikai paši atgūvām ieguldījumus, bet pat vēl samaksājām Edgaram Liepiņam 800 markas, kad viņš 1990. gadā viesojās Minsterē.

Tad 1981. gadā mūsu rokās nonāca Ievas Akurateres un Dailes teātra aktieru ansambļa “Mūžīgais unisons” ieraksti, ko arī izdevām skaņuplatēs, lai atbalstītu un popularizētu māksliniekus. Mums pievienojās Vilnis Zaļkalns no Zviedrijas.

Vai ar slavenajiem Amerikas latviešu ansambļiem Čikāgas Pieciņi un Trīs no Pārdaugavas arī kontaktējāt?

Konsultējāties, protams. Ar Čikāgas Pieciņiem jau īstenībā izaugu, mani arī savulaik, kad dzīvoju Amerikā, viņi aicināja pievienoties, bet mana dzīvesvieta Klīvlānde ir piecu līdz sešu stundu brauciena attālumā no Čikāgas, nebūtu iespējams ik nedēļu izbraukāt uz mēģinājumiem. Vairāk sazināšanās bija laikā, kad sastādīju savu “Mārtiņa dziesmu grāmatu”, jo bija taču jākārto autortiesības utt. Kad 1972. gadā pārcēlos uz Minsteri, biju aizbraucis uz Zviedriju, lai apciemotu Alfrēdu Vinteru un uzdāvinātu viņam grāmatas eksemplārus.

Un tomēr – vai tad KGB laikos neviens jums “uz astes” neuzsēdās?

Ko nu vairs, ja jau biju „uz mūžīgiem laikiem” izraidīts! Tā bija atbilde par to, ka nepiekritu būt par informatoru. 70. gados reizes desmit biju ieradies Latvijā, lai apciemotu savu tēvu... Kad katēgoriski atteicos, man paziņoja: “Nu, tad laikam pie tēva vairs netiksiet,” un līdz Grodņai “pavadīja” atpakaļ uz Vāciju. Atbilde turpinājās – 1979. gadā, kad Vācijā man bija kāzas, nepalaida tēvu. Uzrakstīju vēstuli Brežņevam un Kārteram, kopiju nosūtīju ANO, un visi man atbildēja. Vēstulē rakstīju: “Kā jūs justos, ja jums būtu liegts aizbraukt uz sava dēla kāzām?!” Brežņevs tēvu “palaida”, taču – pēc kāzām.

Cik izdevumus piedzīvoja tava “Mārtiņa dziesmu grāmata”?

Trīs izdevumus. Pirmo un otro izdevumu trimdā izdevu 5000 kopijās, un tā kļuva gluži vai par “trimdas Bibliju”, jo te bija sakopotas populārākās latviešu dziesmas ar notīm un tekstiem. 1990. gadā Rīgā tie iznāca atkārtoti 40 000 (!) eksemplāros. 2000. gadā izdevu “kabatas” variantu – mazā formātā, mikstos vākos, un tas bija paredzēts vešanai uz Latviju.

Rīgā arī izveidoji un 30 gadus vadīji Minsteres kori, kas piedalījās Dziesmu svētkos.

Tagad tas saucas Mārtiņa koris, un es esmu dziedātāju rindās.

Vadību un diriģēšanu esmu uzticējis jauniešiem, kas ir lieliski mūziķi un diriģenti.

Ko tagad pats dari?

Priecājos par savu trīs gadus veco mazdēlu, ar kuŗu ir patīkami pavadīt daudz laika. Apmēram reizi nedēļā pavadu vācu tūristu grupas, kas vēlas izzināt mūsu vēsturi, tiekoties ar vietējiem cilvēkiem. Tad nu stāstu gan par savu, gan baltiešu dzīvi kopumā.

Vienu sasaukumu bijī arī Rīgas domes deputāts. Vai no šā laika palicis kāds gandarījums?

Jā, noteikti, piemēram, tas, ka panācu piemaksas privātajiem bērnodarziem. Ilgi pārliecināju Ušakovu, taču izdevās, un rindas uz valsts bērnodarziem saruka.

Vai, tavuprāt, Ušakovs ir tas “lielākais ļaunums”?

Manuprāt, rafinētāks vīrs ir Amerīks – uzvedas kā priekšzīmīgs skolēns, bet aizmuguriski dara lietas, kas saucamas par blēdībām, taču nav pierādāmas. Ušakova atbildība ir tā, ka viņš

Skaņuplates apvāks. Noformējuma autors Maksis Strunskis

pieļauj gan Rīgas namu pārvaldnieka, gan Rīgas satiksmes, gan visas citas nelikumības un nekārtības, kas notiek viņa vadītajā saimniecībā. Es vienkārši šausminos, kā tiek šķērdēta pilsētas nauda, nu, piemēram, skolas virtuvē tiek apmaksāts remonts par 145 (!) tūkstošiem eiro. Apzeltītus ledusskapjus liek, vai? Reiz, laikā, kad biju domes deputāts, mēs, opozīcija, uzaicinājām pie sevis Rīgas satiksmes vadītāju Leonu Benhenu, lai viņš pastāsta, kāpēc viņa uzņēmumā nauda krīt kā caurā maisā un ko dara viņa 12 (!) vicedirektori. Nekādu atbildi jau nesaņēmām.

Un tomēr arī nākamajos četrus gadus Rīgā saimniekos šie paši cilvēki. Kāpēc?

Pēc manas pārlicības, politikā nevar darboties un gūt panākumus ar saukļiem “pret” un “gāzīsim”. Francijas piemērs taču apliecina, ka cilvēki sagaida jaunās idejas un politiķu programmu, kuŗā teikts, par ko viņi iestāsies. Un vēl – panākumus gūst politiski atbildīgi cilvēki ar ha-

rismu. Vienotības Vilnis Ķīrisis, manuprāt, šobrīd ir vistuvāk šim standartam – jauns, nopietns, ar skaidru programmu. Lai nu viņam turpmāk pietiktu arī politiskā atbalsta!

Un vēl, runājot par Nila Ušakova politisko stāju – kāpēc pilsetas galva tik daudz un nevajadzīgi lieto krievu valodu? Jaunie cilvēki taču jau sen ir apguvuši valsts valodu, pēc maniem novērojumiem, vispār sadzīvē nav problēmu ar latviešu valodas lietojumu.

Es arī uzskatu, ka tā ir pielabināšanās Maskavas forštates veicinām (lasi – elektorātam) un cietpauriem. Ir tik neveikli klausīties, kā amatpersonas “stotere” sliktā krievu valodā.

Strādājot Rīgas domē, saprotams, bija jāsaņemas arī ar krievu tautības saskaņošanai, un ar visiem es sarunājos latviešu valodā, jo krievu jau nemaz neprotu. Līdz pienāca kāds latvietis un... sāka runāt krieviski. Vairāk pašcienas vajag, jo “populisma kārts” jau nemaz nav tik efektīga.

Par šiem un citiem mūzikas ierakstiem skaņuplatēs Latvijā un trimdā kopš 1945. gada līdz mūsdienām varat uzzināt jaunajā grāmatā

Atis Gunivaldis Bērtiņš LATVIEŠU SKAŅUPLAŠU VĒSTURE

II daļa

327. lpp., greznā iesējumā ar plašu faktu materiālu, mūziķu, vārdu autoru, izpildītāju un vēsturisko notikumu aprakstiem, bagātīgi ilustrēta.

Grāmatu var iegādāties Latvijas grāmatveikalos. Redakcija to piesūtīs par EUR 50, – Eiropā t.sk. pasta izdevumi (Sazinoties ar redakciju!), ASV un Kanādā – par USD 75, – rakstot čeku Rasmai Adams: 114 4th Ave NW, Largo, FL33770 USA

Lieliska dāvana mūzikas draugiem un bibliofiliem!

Drošība – valsts darbakārtības augstākais punkts

Nacionālās drošības padomes sekretārs ģenerālis Jānis Kažociņš intervijā Ligītai Kovtunai

Mūsu saruna notiek atjaunotajā Rīgas pili, tātad šī ir jūsu darbavieta?

Jā, esmu valsts prezidenta padomnieks nacionālās drošības jautājumos, kas šobrīd, īpaši kopš 2014. gada notikumiem Krimā, ir valsts darbakārtības augstākajā punktā. Mums jābūt īpaši labi sagatavotiem, ja parādās hibridkaŗa pazīmes, informācijas manipulēšana, viltus ziņas, kas parādījās saistībā ar vēlēšanām ASV, Francijā, iespējams, arī Vācijā. Un tuvojas taču Latvijas Saeimas vēlēšanas!

Istenībā informācijas kaŗa pazīmes Latvijā ir vērojamas jau kopš neatkarības atjaunošanas, īpaši – kopš 2000. gada vidus, kad intensīvi sāka parādīties ziņas par Latviju kā neizdevušos, mākslīgi izveidotu valsti ar korumpētu politisko eliti, kas neprot saimniekot, diskriminē mazākumtautības, īpaši krievvalodīgos, un, protams, ka te atdzimst fašisms. Jo vairāk šādas ziņas izplata, jo tās kļūst ticamākas, un mērķis ir ne vien ietekmēt pasaules sabiedrisko domu, bet arī mūs pašus – lai mēs zaudētu ticību paši sev un savai valstij kā vērtībai. Un galvenais – lai ietekmētu mūsu sabiedrotos, radot iespaidu, ka Latvija nepilda savas saistības ne attiecībā uz finansēm, ne attieksmē pret mazākumtautībām, mudinot domāt, vai vērts tādu valsti aizstāvēt, riskējot ar savas valsts cilvēkiem un naudu.

Vai mēs pietiekami labi turamies pretī, vai pietiekami skaļi skaidrojam par 16. martu, arī par zināmajiem 2% no IKP valsts aizsardzībai, ko taču mēs pildām?

Vienmēr varam darīt vairāk. Pamatjautājums ir – vai turpinām būt droša un patstāvīga valsts un vai darām visu nepieciešamo, lai savu valsti aizstāvētu.

Attiecībā uz 2%. Var saprast Donaldā Trampa teikto NATO vadītāju sanāksmē Briselē, ka Eiropai pašai jāsaņemama un nav jāpaļaujas tikai uz to, ka ASV nosargās Eiropu. Prezidents Tramps nav pirmais ASV prezidents, kurš to ir teicis. Svarīgi, ka viņš bija ieradies tikties ar NATO vadītājiem. Viss viņa teiktais bija ar mērķi stiprināt NATO. Baltijas valstis to bija sapratušas jau agrāk, un arī Latvijas Saeima nolēma palielināt finansējumu valsts aizsardzībai. Šos 2% no IKP saņiegsim jau 2018. gadā. Tas nozīmē, ka kopš Velsas galotņu apspriedes (samita) pirms diviem gadiem esam gandrīz divkārtējuši aizsardzībai paredzētos līdzekļus. Tik straujā tempā palielināt izdevumus nav viegli nevienai valstij. Latvijā šai jomā palīdzēja laba plānošana un mērķtiecīga virzība. Turklāt – ir izveidota un nostiprināta Zemessardze. Arī sabiedroto uzņemšana apliecina, ka protam lietderīgi izmantot resursus. Tai pašā laikā ir svarīgi saprast, ka tikpat nozīmīga kā militārais nodrošinājums ir arī tautas uzticība, cieņa un mīlestība pret savu valsti. Un arī šim aspektam ir jāveic attiecīgi pa-

sākumi, piemēram, jādemonstrē, ka valsts pārvalde ir godīga, ka valsti ir cilvēka cienīgas veselības un izglītības nozares utt. Arī te ir pozitīva virzība, jo valsts ir apņēmusies un sākusi izglītības, veselības un nodokļu nozares reformas. Jācer, ka labi izdosies.

Tātad jūs augstu vērtējat Latvijas Zemessardzi?

Protams, tā ir ļoti svarīga. Atšķirībā no Somijas, Igaunijas un Lietuvas mēs esam atteikušies no obligātā militārā dienesta (OMD). Polijā arī nav OMD, taču poļi savas valsts aizsardzībai jau ilgāku laiku novirza vairāk nekā 2% no IKP, un tas pierāda, ka OMD valsts aizsardzībai nav izšķirošs. Latvijā pieņemts lēmums, ka šobrīd jāiegulda līdzekļi profesionālā kaŗaspēka pilnveidošanā, lai tas būtu kaujasspējīgs. Zemessardze, savukārt, ir brīvprātīgs bruņoto spēku formējums, kurā cilvēki iestājas, jo vēlas. Ilgāku laiku darbojoties, tas spējas un zināšanās ir pietuvojies profesionālā dienesta līmenim. Un vēl jāņem vērā – tie, pret kuriem mums potenciāli varētu būt jākaŗo, nebūs nekādi OMD formējumi, bet gan profesionāli sagatavoti kaŗavīri – tie būs apmēram tādi paši kā “zaļie vīriņi” Krimā. Nav godīgi pret tādiem sūtīt tikko šaut un pucēt zābakus iemācījušos OMD kaŗavīrus.

Kā vērtējat Latvijas Bruņoto spēku, īpaši tā vadības spējas? Pats taču esat Britu armijas ģenerālis, turklāt ar starptautisku pieredzi.

Precīzēšu – Latvijas militārajā terminoloģijā – brigādes ģenerālis. Runājot par mūsu bruņotajiem spēkiem, svarīgi atzīmēt, ka aizvadīto 25 gadu laikā ir bijis daudz iespēju mācīties un pilnveidoties, ne tikai pašu Aizsardzības akadēmijā un dažādosursos, bet arī ārzemēs. Tartu darbojas Baltijas militārā kolledža, kur mācībspēku un arī kursantu vidū ir daudz ārzemju virsnieku. Latvijas augstākie virsnieki mācījušies ASV un Lielbritānijā, kas nozīmē, ka notikusi stingra kadru atlase un iespēja iegūt tādas pašas zināšanas un

arī nav daļa no modernā hibridkaŗa, ko inspirē kādi pretspēki?

Ir taisnība, ka Krievija izmanto korupciju kā līdzekli, tāpat kā kiberuzbrukumus. Taču tas nav vienīgais iemesls, kāpēc valsti neesam tikuši galā ar korupciju – “aploksņu algas”, ēnu ekonomika ir mūsu pašu iekšējā problēma. Un tomēr, būdams optimists, uzskatu, ka palēnām tiekam galā. Ir cita problēma – šķiet,

paša atbildība. Ja cilvēki joprojām ļaus korupcijai pastāvēt, izvairoties no nodokļu maksāšanas, bet tajā pašā laikā sagaidot pensijas un valsts veselības aprūpi, nekā nemainīsies.

Kārtējo reizi salīdzinājums ar Igauniju – viņu veiksmes saista ar to, ka igauņi laikus atbrīvojušies no vecajiem komunistiem valsts pārvaldē. Mēs nevaram atrisināt jautājumus, kas saistīti ar “čekas maisiem” un lustrāciju...

Jāteic gan, ka Latvijā čekas darbinieki un aģenti visai drīz tika izslēgti no aprites – sakarā ar viņu nespēju piedalīties atjaunotās valsts pārvaldē un īpaši tāpēc, ka bija zināmie “maisi”... Attiecībā uz mūsu Ziemeļu kaimiņiem, atcerēsimies, ka lielākais skandāls bija Hermana Simma lieta. Viņš bija nacionālās drošības pārvaldes vadītājs, kurš atbildēja par pielaidēm valsts noslēpumam, tika bargi notiesāts par spiegošanu un bija bijis čekas aģents. Mūsu attiecīgā kartotēka nav pilnīga, taču palīdz novērst tādas gadījumus.

Ir filozofisks jautājums – vai komunistu partijas vadošie darbinieki, kas taču deva čekai uzdevumus, drikstēja turpināt darbību atjaunotajā valsts pārvaldē? Tika pieņemts stratēģiskais lēmums – strādāt kopīgā virzienā, nevis pieļaut viņu atsevišķu

darbošanos. Nevar arī apgalvot, ka visi cilvēki, kas savulaik dažādu iemeslu dēļ bija saistīti ar komunistu partiju, tādēļ ir ļauni un Latvijas valstij naidīgi.

Jūs esat viens no vislabāk informētajiem cilvēkiem valstī. Kā ir “sadzīvot” ar šo lielo informācijas nastu, un vai tā ļauj jums palikt optimistam?

Ja cilvēks mēģina nemitīgi atcerēties visu, kas ar viņu noticis, tas tiešām var kļūt apgrūtināši... Es apzināti nemēģinu atcerēties, piemēram, to operatīvo informāciju, ar kuru man bija jādarbojas, kad biju Satversmes aizsardzības biroja priekšnieks. Jā, joprojām saņemu daudz klasificētas un atklātas informācijas. Skatu to kopumā, piedalos sarunās ar kolēģiem, domnicu pārstāvjiem. Piemēram, nesen piedalījies Latvijas ārpolitikas institūta rīkotajā Rīgas dialoga konferencē, kurā piedalījās 40 dalībnieki no 16 valstīm, tostarp augstas Krievijas bijušās amatpersonas.

Situācija pasaulē tiešām ir bīstama, varbūt pat vēl bīstamāka nekā “aukstā kaŗa” laikā, tomēr saredzu pamatu savam optimismam. Galvenokārt tāpēc, ka Rietumi ir sākuši saprast mūsu situāciju. NATO kopš 2014. gada ir nostiprinājusies. Baltijas valstis un Polijā šobrīd ir četri sabiedroto bataljoni. Tas ir milzīgs sasniegums.

(Turpināts 14. lpp.)

Jānis Kažociņš: “Šajos laikos nevar paļauties tikai uz savām spējām vien, lai nosargātu savu valsti. Pēc vēstures datiem – 1938. gadā Latvija veltīja no visiem valsts izdevumiem aizsardzībai 27%, tātad vairāk nekā ceturto daļu no sava budžeta. Tā ir milzīga summa, bet tas mūs nenosargāja no okupācijas.”

prasmes, kādas ir mūsu sabiedrotajiem. Turklāt Latvijas kaŗavīri ir piedalījušies daudzās ārvalstu militārajās misijās, redzējuši un piedzīvojuši, ko nozīmē reāla kaŗadarbība. Vienvārdsakot – par mūsējo līmeni nav bažu.

Vai tas, ka mūsu valstī joprojām problēma ir korupcija, kas traucē starptautiskajam tēlam,

mēs pārāk plaši un atklāti stāstām par savām nepilnībām, bet ne tik plaši par savām veiksmēm. Mūsu sabiedrotie savus veiksmes stāstus stāsta pārliecinošāk, stāstus par korupciju savās zemēs, tā teikt, paturot pie sevis. Mūsu cilvēkos gan ir apziņa, cik korupcija ir briesmīga, taču nav iestrādāts apziņā, ka tā arī ir ikviena

Drošība – valsts darbārtības augstākais punkts

(Turpināts no 13. lpp.)

Sekojoš Baltijas valstu prezidentu piemēram, nesen nedēļu pavadiju ASV kopā ar Igaunijas un Lietuvas prezidentu drošības padomniekiem. Apmeklējām vietas un tikāties ar cilvēkiem, kuriem nav vienkārši pieklūt. Bijām Baltijā namā, ASV Senātā, bija tikšanās un sarunas ASV ārlietu un aizsardzības ministrijās, domnīcās. Secinājums – mums ir labi iestrādāti ceļi un pamats turpmākai sadarbībai, lai sagla-

bātu un stiprinātu saikni ar ASV.

Esat atgriezies Latvijā jau 2002. gadā, un uz palikšanu...

Abi mani vecāki ir latvieši, esmu uzaudzis Anglijā, bet ļoti latviskā vidē. Turklāt, būdams Britu armijas ģenerālis, trīssarpus gadus darbojos Latvijā. Mana pēdējā darbavietā bija – Slovākijas Republikas bruņoto spēku pavēlnieka padomnieks. Tas bija nopietns motīvs manam lēmumam atgriezties Latvijā, jo – kāpēc gan lai es ar savu pieredzi un zināšanām palīdzētu citai valstij, nevis savai Latvijai?! Tāpēc 2002. gadā atvaļinājos, pilnībā pārcēlos

uz Latviju un man bija iespēja palīdzēt Latvijai iestāties Eiropas Savienībā un NATO. Šajos laikos nevar paļauties tikai uz savām spējām vien, lai nosargātu savu valsti. Pēc vēstures datiem – 1938. gadā Latvija veltīja no visiem valsts izdevumiem aizsardzībai 27%, tāpat vairāk nekā ceturto daļu no sava budžeta. Tā ir milzīga summa, bet tas mūs nenosargāja no okupācijas.

Jūsu tēvs, Indulis Kažociņš, savulaik bija Brīvās Latvijas regulārs korespondents – īpaši par vēstures un politikas jautājumiem, man personīgi – liela

autoritāte. Viņa spalvai pieder vismaz divas vērtīgas grāmatas – “Latviešu karavīri zem svešiem karogiem 1940. – 1945. (1999. g.) un “Straumēni Anglijā 25 gados” (2000. g.).

Turklāt – viņš pats bija Latvijas armijas rezerves virsnieks. Arī man viņš bija liela autoritāte vēstures un politikas jautājumu skaidrošanā. Patiesībā – viņš man bija draugs, kas ir vairāk nekā tēvs. Būdams ļoti ziņošs un vienlaikus atvērts cilvēks, kas prata uzklaut un cienīt citu domas, tēvs kļuva par veiksmīgu jaunatnes audzinātāju. Šobrīd palē-

nām kārtoju viņa bagātīgo arhīvu, ko nododu Latvijas Kara muzejam. Indulim Kažociņam šogad 8. jūnijā apritētu 100 gadu.

Savukārt Induļa tēvs bija komponists Kārlis Kažociņš, pazīstamās koŗa dziesmas “Kā gulbji” autors, kuŗam aizvadītajā gadā svinējam 130. gada dienu. Viņa vārdu nes Madlīnas mūzikas un mākslas skola.

Taurupē joprojām atrodas mūsu dzimtas īpašumi. Māju *Lielūzi* gan vairs nav, bet ir kapu kalniņš, kuŗā atdusas četras Kažociņu paaudzes.

AUSTRIS GRASIS

PĀRDOMAS PAR JĀNIEM

Laikam gan nebūs pārāk daudz domstarpību par to, ka Jāņi ir latviešu viskrāšņākie un paši latviskākie svētki. Arī uz jautājumu “ko tad īsti svinam Jāņos?” nebūs grūti atbildēt: protams, vasaras Saulgriežus. Tātad Jāņu dienas ritā sagaidām un sveicam Sauli!

It kā viss būtu skaidrs – tātad Saule, bet kas tad ir Jānis? Te nu arī vienprātība beidzas.

Kopš par Jāņiem raksta, pastāv divi it kā diametrāli pretēji uzskati: vieni Jāņi saredz senlatviešu dievību, bet otri – Jāņi Kristītāju.

Latviešu reliģijas pētnieks Haralds Biezais savā 1972. gadā Zviedrijā izdotajā darbā “*Die himmlische Götterfamilie der alten Letten*” ļoti pārliecinoši uzrāda procesus, kā Saule zem kristīgā Jāņa Kristītāja “mētelīša” pārtop par jaunu un pilnīgi patstāvīgu latviešu dievību Jāni, kuŗam vairs nav nekā kopīga ar kristīgā vārda devēju.

Ja pieņemam, ka Jānis vasaras Saulgriežos pārņem daļu Saules funkciju, tad tomēr ar Saules kultu vien Jāņa būtību izskaidrot nevaram. Ja rituāla daļas, kas saistītas ar uguni, saules sagaidīšanu, dejošanu ap uguni utt., saistītas ar Saules kultu, tad otra spēcīga Jāņu sakne ir sens, fallisks auglības kults. Ar to saistīta pušķošana ar meijām, Jāņu zālēm, lauku apligošana un meiju spraušana laukos un tīrumos, lai veicinātu auglību, kā arī vispār Jāņa saistība ar kokiem un Jānis “vārtu staba galiņā”.

Tiešā veidā uz to norāda ne tikai dziesmas par Jāņu zāli, kas “brīžiem” stīva, brīžiem mīksta, bet, visticamāk, arī piedziedājums “līgo” no verba *līgot*, lietuviski *linguoti* ar nozīmi “iet šūpodamies, šūpoties” sekundāri no piedziedājuma atvasināts “dziedāt Jāņu dziesmas”, bet nepārprotami, ja “līgo liepa ar ozolu”, tad skaidrs, kāda šūpošanās te domāta.

Šis erotiskais moments Jāņos vienmēr ir bijis auglības veicinoša Jāņu rituāla sastāvdaļa un ir tāda līdz mūsu dienām, jo ne viena vien tautumeita tieši Jāņos ir atradusi “sev maizītes arājiņu”.

Saules un auglības kulta izpausmes kristīgajai baznīcai nevarēja patikt, un tātad tā rīkojās pēc labi

pazīstamas metodes, uzliekot patstāvīgiem svētkiem citu vārdu un mēģinot ielikt arī citu saturu. Tā labi zināms, ka vēsturiskais Jēzus Kristus nav dzimis Ziemassvētkos, bet ziemas Saulgrieži ar atdzimstošo Sauli bija plaši svinēti svētki, tāpēc tos atvietoja ar “jauno gaismu” Jēzu Kristu un gluži likumsakarīgi vasaras Saulgriežos sešus mēnešus pirms Kristus bija jāpasludina Jānis Kristītājs. Visās Eiropas valodās Bībeles Johanaans ir guvis attiecīgās valodas fonētiskajiem principiem atbilstošu skanējumu (piem., *Johannes, Johan, Jan, Jean, Sean, Ivan, Ian, Giovanni, Juan, Jaani, Jonas* un arī *Jānis*). Uz to norāda arī citi Bībeles personvārdi tieši Jāņu dziesmās.

Jāņu ugunis sastopam visā Eiropā, kur tās dedzina Svētajam Jānim par godu, bet tikai latvieši ir izveidojuši savu Jāni, turoties pie savām tradīcijām. Tā nu ir iznācis – gluži pretēji baznīcas nodomiem ielikt savu saturu senā saules un auglības kultā – stūrgalvīgie latvieši ir ielikuši savu saturu baznīcas uzliktajam Jānim, un galu galā mums izjāj spožais Saules vedējs Jānis, kuŗam nav nekādas līdzības ar Jordānas askētu, sava vārda devēju. Tas īstenībā ir tas īstais brīnumums, kas apliecina latviešu tradīciju noturīgumu un spēju tās pielāgot savām vajadzībām. To

apzinoties, šie svētki nevis atņem, bet stiprina “nacionāls eksistences” pamatus.

Apziņa, ka vārds Jānis ir ienācējs, jau agrī ir novedusi pie mēģinājumiem rekonstruēt pilnīgi “latviskus” svētkus. Tā Āronu Matīss, citēdams Garlību Merķeli, raksta: “Tagadējā Jāņa dienā visa latvju tauta svin savus vecos Līgā svētkus, līgodama, diedama, priecādamās.” Tālāk viņš min “laipnā dieva Līgā puķaino altari” un top skaidrs, ka te darišana ar pseidodievu. Tā mūsu valodā (vēlāk arī Pumpuram) ienāk pseidodievību vārdi Līgo un Līga, kuriem kā personvārdiem nav nekādas vainas, tikai ar Jāņiem tiem nav nekāda sakara.

Tā nu, lai izvairītos no “kristīgā” Jāņa, radās folklorā un tautas tradīcijās nepamatotais Jāņu nosaukuma atvītotājs “Līgo svētki”. Tas šad un tad parādās arī gadsimta sākumā un pirmās Latvijas neatkarības laikā. Taču jau 1928. gadā Emīlis Melngailis raksta: “Izdodams savu pirmo krājumiņu, kuŗā ietilpa tikai Jāņadziesmas, es jaunās dienās – 1900. – sekodams ierunātai valodai, ka Jānis nav latvisks, biju izgudrojis jaunu vārdu *Līgosvētki*, kuŗš nu uz kādu laiku ir nomācis istos senvārdus: *Jāņa dienu, Jāņanakti*, kā jau bieži muļķība nosēžas goda vietā, galda galā, lai ar uz īsu brīdi.”

Diemžēl tas vairs nelīdzēja – šī “muļķība” saglabājusies līdz mūsu dienām. Padomju okupācijas gados pēc nesekmīgiem mēģinājumiem Jāņus aizliegt padomju vara ķērās pie tiem pašiem līdzekļiem kā simtiem gadu agrāk baznīca: proti, nosauca Jāņus par “Līgo svētkiem” un mēģināja tiem ielikt citu – sociālistisku saturu. Ironiskā kārtā taisni E. Melngaila Tautas mākslas nams 1955. gadā izdeva veselu “Līgo dziesmu” krājumu ar attiecīgi safabricētiem tekstiem un nosaukumu uz vāka “Repertuārs Līgo svētkiem”. Nesaprotami gan, ka atjaunotajā Latvijas Republikā kalendāros 23. jūnijs nosaukts oficiāli par “Līgo dienu” un gan avīzes, gan veikali, gan pastkartītes mūs sveic “Līgo svētkos”, tāpat tālāk par Merķeli neesam tikuši. Tas stipri atgādina “Salaveci”, kas tikpat stūrgalvīgi negrib aiziet.

Tautas tradīcijās, folklorā nosaukumi ir skaidri: tāpat kā svinam Ziemassvētku vakaru, Vecgada vakaru (nevis Jaungadu), tā vienmēr svinēts ir Jāņu vakars, bet 24. jūnijs ir Jāņu diena.

No diskusijām par Jāņa – Jāņa Kristītāja atbilstību izriet arī pārdomas par to, kuŗā datumā tad īsti svinēt Jāņus. Saulgrieži it kā būtu 21. jūnijā, tātad Jāņu vakars būtu 21., bet Jāņi – 22. jūnijā un 24. tad būtu Jāņa Kristītāja diena? Liekas,

te parādās modernā cilvēka kalendāriskā domāšana.

Spriežot pēc folkloras materiāliem, nebūt nav teikts, ka Jāņus visā Latvijā vienmēr svinēja vienā dienā. Tos svinēja tad, kad visi pavasara darbi bija paveikti. To varēja iespaidot arī laika apstākļi. Tā kādā dziesmā teikts:

*Nenāc, nenāc, Jāņa diena,
Vēl es tevīs negaidīju:
Mana sieva nosalusi,
Trīs kažoki mugurā.*

Bb 14,939

Bet citā dziesmā pat aizmirsts svinēt:

*Aizamirsa, aizamirsa
Jāņu diena neturēta;
Siesim sierus palagos,
Turēsim Jāņu dienu.*

1341,24243

Tātad var arī svinēt citā dienā vai arī vairākas dienas līdz pat Pēteriem.

Tas man stipri atgādina trimdas gadus, kad parasti svinēja Jāņus tuvākajā sestdienā, jo citādi nebija iespējams. Tas nav kavējis daudzviet trimdā saglabāt Jāņu tradīcijas.

Lai nu kā, man strīds par datumiem liekas nebūtisks. Ja jau nu mūsu valstī 23. un 24. jūnijs ir oficiālas svinamdienas, tad man liekas, ka nav nekādas vainas 23. līgot Jāņu vakaru, kā to latvieši ir darījuši vismaz pēdējos simt gadus. Ja nu kāds grib svinēt arī 21. jūniju, tad arī nav nekādas vainas, jo, kā jau minēju, Jāņus var svinēt vairākas dienas. Arī no Saulgriežu viedokļa tam nav lielas nozīmes, jo saule trīs dienas it kā stāv uz vietas un starp 21. un 23. jūniju saules stāvokļa ziņā nav lielas starpības. Tikai ticības karus no tā nevajadzētu taisīt. (..)

Savulaik sarīkojām Jāņu semināru Vīblingsverdē (*Wibblingswerde*) pie Līdensāides (*Lūdenschheid*) Vācijā. Sabrauca tautieši no Vācijas, Anglijas un vesels autobuss no Zviedrijas. Dzīvojām gandrīz nedēļu uz laukiem, vientuļā mītnē, paši cepām un vārījām, mācījāmies dziesmas un dejas un izstrādājām Jāņu norisi, kuŗu praksē izmēģinājām pēdējā dienā (7. jūlijā). Iznāca lieliski Jāņi, un neviens nesūdzējās par datumu.

(Turpinājums 15. lpp.)

Ar dzīvesziņu un mīlestību

Folkloriste Ieva Freinberga un dziesminieks, folklorists, DV Vācijā valdes loceklis Austris Grasis intervijā Ligitai Kovtunai

Avīzēs un tīmekļa vidē pēdējā laikā itin bieži parādās tavi raksti – par latviskumu, par valsts apziņu. Vai tas sakarā ar tavu apaļo jubileju, ko nosvinēji 1. jūnijā? Ap dzimšanas dienas laiku jau dažkārt prāts nesas uz filozofiju...

A. G. Kad sirds pilna, tad gribas rakstīt. Un arī pārdomāt, ko svarīgu esmu paveicis. Šogad vislielāko gandarījumu izjūtu par mūsu Skaņākalna institūtu, kam nu jau apritējuši 15 gadi un kas iekļauts Daugavas Vanagu Vācijā darbības aprītē. Turklāt esmu Vācijas DV valdes loceklis, kultūras nozares vadītājs, dzīve norit uz riteņiem, bet šai laikā jau daudz var paveikt, izmantojot modernos plašsaziņas līdzekļus – redz, sēžu Mazsalacā un sazinos ar visu pasauli.

Kāda intervijā tu man teici – “apzināti nekad neesmu nekur svešās zemēs iegādājies īpašumu – lai neiesakņotos.” Nu esi iesakņojies Ģendertos pie Mazsalacas un atvilinājies turp daudz ļaužu. Īpaši Jānos, kad jūsmājās sapulcējas simti.

Pirms pāris gadiem bija 250 līgotāju, citkārt parasti ap simtu. Brauc no visas Latvijas, arī ārzemju latvieši, kas Jāņu laikā ir Tēvzemē. Un man ir tāds prieks, ka pēc svinēšanas pienāk 15 – 16 gadu vecs pusaudzis un saka – “es taču nemaz nezinaju, ka latviešu tradīcijas ir tik interesantas!”

I.F. Svinam jau ne tikai Jānus, bet arī Lieldienas un citus gadskārtu svētkus. Tā aizvadītajās Lieldienās Ģendertos bija ap 60 cilvēku, galvenokārt jaunieši, kas meklē, mēģina izprast savas latviskās saknes, lai tad veidotu latvisko pasauli ap sevi. Brauc jaunieši no Vācijas, Zviedrijas, Krievijas, interese ir liela. Ar daudziem no šiem jauniešiem arī sākušās sarunas par pievienošanos Daugavas Vanagiem.

Un te vieta runāt par DV organizācijas “sāpīgāko punktu” – jaunu biedru piesaistīšanu.

A.G. Nesen DV Bonnas kopas sēdē pieņemām lēmumu to pārveidot par Latviskās izglītības kopu ar galveno mērķi – veicināt latvisko izglītību. Un manā ieskaitā DV nākotne ir interešu kopās. Turklāt vairs jau nav nozīmīgi, kur cilvēks dzīvo – kā jau teicu, mītu Mazsalacā un darbojos Vācijas DV valdē. Galvenais ir interešu kopība un vēlēšanās kaut ko paveikt.

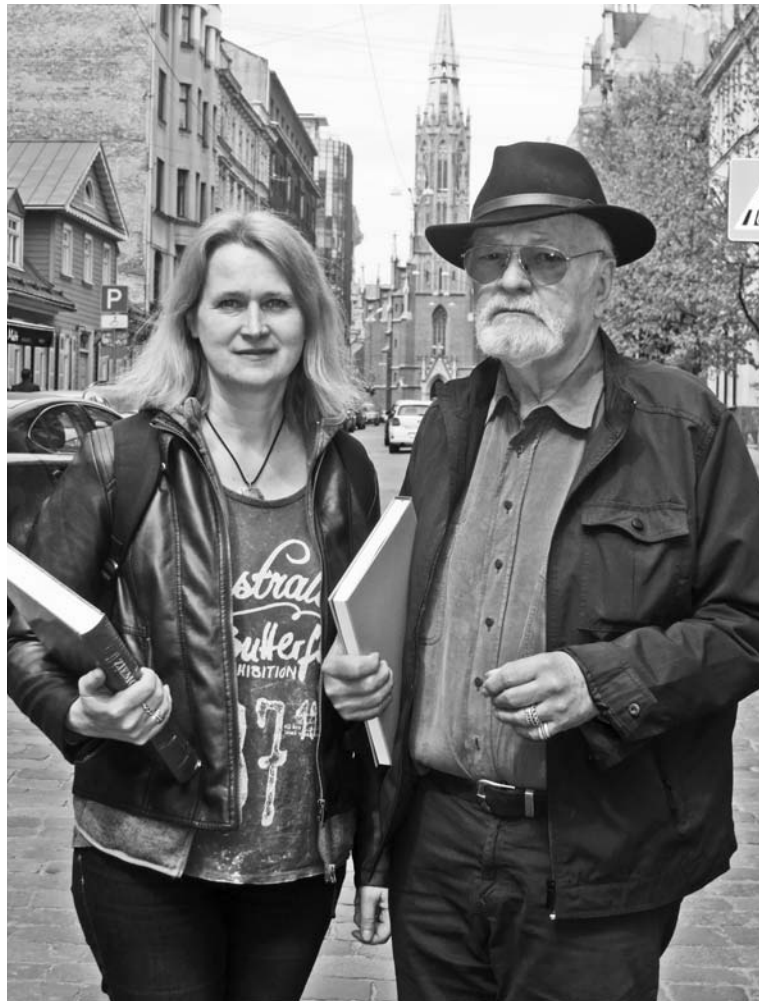
I.F. Tas arī ir Skaņākalna institūta darbības galvenais motīvs – pulcēt cilvēkus, īpaši jauniešus, kas neatkarīgi no tā, kur viņi mīt, varētu izglīties un darīt kopīgus darbus. Un, kad iespējams, sapulcēties Ģendertos, lai kopā svinētu svētkus, dziedātu, dejotu, kalnu rotas. Gatavošanās svētkiem – tas ir pats interesantākais, pats svarīgākais, lai iegūtu sapratni un zināšanas par latviskuma būtību un saknēm.

Pie mums notiek Vasaras skolas, kurās pulcējas 20 – 25 bērni, kas te dzīvo ģimeniskā vidē un apgūst arodus, tradīcijas, mēs arī veidojam videomateriālus, publikācijas.

A.G. Un vēl – esam atdzīvinājuši arī dažu labu senpiemirstu latviešu tradīciju, kā, piemēram, Veļu mielasts, kad ap galdu sasež lieli un mazi, aizdedzina svecītes un piemin savējos aizgājējus. Ir tik aizkustinoši vērot, kā bērni to dara lielā godbijībā! Un pēc tam pārrunājam latviešu tradicionālo attieksmi pret nāvi un Viņpasauli kā gluži dabisku ritējumu.

Austris kandidē uz DV organizācijas priekšnieka amatu, vēlēšanas notiks šoruden. Kas ir galvenais, ko vēlies paveikt?

A.G. Pirmām kārtām – jānostiprina sadarbība starp zemju organizācijām un DVCV jāpadara par tās koordinātoru. Otrkārt, be-

dzot jāsaprot, ka laiki mainījušies, un līdz ar tiem arī organizācijas galvenie mērķi. Protams, mēs atbalstīsim sirmos leģionārus līdz pēdējam vīram, taču tas vairs nevar būt primārais mērķis. Svarīgākais ir stiprināt Vanagu rindas, piesaistot jauniebraucējus. Un vēl – uzskatu, ka nav pareizi DV potenciālu pārnest uz Latviju, pareizi ir – turpināt darboties Latvijai, lai kur arī mūsu organizācijas vai kopas dzīvotu un strādātu. Īsi sakot – jāmainās un konkrēti jādefinē savi mērķi!

Vai DV ir bagāta organizācija? Ir taču arī tai piederoši īpašumi.

A.G. Tā kā DV pamatienākumi ir biedru naudas, par bagātību grūti runāt... Par īpašumiem. Par labu piemēru varu minēt Bērzaini Vācijā, kur mērķtiecīgi strādā, lai īpašumu pārvērstu par pelnošu objektu un tad līdzekļus ieguldītu latvietības labā.

Un vēl arī DV fonda Lielbritānijā īpašumi, kas palīdz noturēt Brīvo Latviju un līdz ar to arī DV Mēnešrakstu, un vēl Indianapolises plaukstošais īpašums ASV... Tādu pašu nākotni gribas novēlēt arī Sidrabenei Slokas ielā Rīgā!

A.G. Jā, aicinu tautiešus savu

iespēju robežās atbalstīt Slokas ielas īpašumu – lai varētu te rīkot savas Globālās dienas!

Ieva ir uzņēmusies ļoti lielu darbu – turpināt krājuma Laiks. Telpa. Ļaudis sagatavošanu un izdošanu. Kā tev veicas?

I.F. Nākamgad domāju pabeigt. Laiks rit ātri, un nu jau jāķeras pie nākamās desmitgades, un jau krāju materiālus trešajai grāmatai. Kārtējam sējumam ir savākts gandrīz viss materiāls no Austrālijas, Kanadas, Vācijas, un aicinu aktīvāk atsaukties no visām zemēm! Tas patiešām ir vērtīgs darbs, vajadzīgs, lai DV paveikto fiksētu, apkopotu, atstātu nākotnei.

Kāda ir jūsu “metode”, lai latvietībā izaudzinātu savus bērnus – jums tas ir izdevies!

I.F. Personiskais piemērs!
A.G. Bērnu no mazām dienām vajag visur ņemt līdzi, daudz nebēdājot, ka kādu vakaru viņš laikus neaizies gulēt. Dziesmās un sarunās pavadīts vakars, kas ievēlās nakti, citkārt ir daudz svarīgāks par dienas režīmu.

Kur jūs paši smēlāties zināšanas? Ieva pat savulaik Latvijas televīzijā veidoja un pati vadīja izzinošus folkloras raidījumus Klēts.

I.F. Pirmo impulsu ieguvu folkloras festivālā Baltika 88, kad sapratu – gribu tur piedalīties, nevis vērot no malas. Tad arī sāku izzināt, pētīt. Un man Ģendertos ir iespēja to iedzīvināt.

A.G. No grāmatām. Un no gudriem cilvēkiem, kā, piemēram, rotkaļa, eslingenieša Juŗa Kļaviņa, kurš ir viena īsta folkloras krātuve.

Un kāda ir jūsu abu kopabūšanas “atslēga”?

A.G. Šī pati latviskā dzīvesziņa.
I.F. Manuprāt – mīlestība. Pat ja kādreiz uz tevi sadusmojos, nākamajā brīdī nodomāju – precētu tevi atkal!

(Turpinājums no 14. lpp.)

Šis scēnārijs tad kļuva par pamatu Jāņiem Francijas Abrenē, kur sabrauca līgotāji no Francijas, Anglijas, Vācijas, Zviedrijas, pat no ASV, Austrālijas un arī no Latvijas. Gadu no gada norisi atkārtojot, radās stingras struktūras, jo vienmēr bija klāt arvien vairāk līgotāju, kas jau no pieredzes zināja, kas notiks. Auga melodiju pūrs, un sākumā citīgi lietotās tekstu lapiņas drīz pazuda.

Mazliet pielāgotā veidā šis scēnārijs kopš 2000. gada kalpo arī manā īpašumā Ģendertos pie Skaņākalna.

Gribu vēl pastāstīt, kā mēs Ģendertos ligojam. Parasti daļa talcinieku sabrauc jau dienu iepriekš. Tad tirām māju, sienam sieru, vācam sienu, vakarā ejam pirti, jo Jānos jābūt tīriem. Nākamajā dienā sākas lielā pušķošana. Puiši iet pēc meijām, kuŗas noliek visos istabas kaktos, klēti, kūti un abās pusēs pie visām durvīm. Tāpat puiši gādā par ozolu zariem,

bet meitas iet puķes un Jāņu zāles lasīt, vēlāk sāk pīt vainagus un vītnes. Daļa puišu saliek ugunsķūru, bet viens vai divi gatavo pūdeļi (pūdelei lietojamo koka mucu divas dienas mērcē ūdenī, tad iekšsienas izklāj ar māliem, tad sajauc zāģa skaidas ar darvu, saliek blīvi malkas pagales tā, lai tās sniegtos pāri mucas malai, ieurbj mucā no sāniem caurumus, lai būtu labāka vilkme, un iestiprina degli, aiz kuŗa aizdedzināt, un tad vīri slien mucu gaisā un nostiprina). Labi saliktai pūdelei jādeg visu nakti un vēl Jāņu dienā.

Šais darbos pakāpeniski tiek iesaistīti visi tie, kas starplaikā ierodas. Pēcpusdienā tiek uztaisīti vārti pāri iebraucamajam ceļam un ar kārti aizsprostoti. Vārtu stabi un aizsprosts tiek izrotāti ar vītnēm, tāpat pūdele.

Tiklīdz kāds piebrauc vai pienāk pie vārtiem, Jāņu tēvs ar alus kanna un Jāņu māte ar sieru jau atbraukušo pavadībā iet pie vārtiem

un sākas apdziedāšana. Tikai tad, kad jaunatbraucēji atbild (atligo), dažkārt pēc kārtīgas stīvēšanās, vārtus atver un līgotājus ielaiž iekšā, sniedzot tiem pēc kārtas alu un sieru. Tas pie vārtiem tā turpinās, līdz visi ir sabraukuši. Kārtība ir tāda, ka Jāņu tēvs gādā par alu koka mucās, bet Jāņu bērni nes līdzī ēdamo, ko saliek uz pagalmā izliktajiem galdiem. Tad visi dalībnieki sadodas rokās un dziedot apiet Ģendertu mājai apkārt, lai vairotu tās svētību, kāds tad arī saka mājas svētību un met ziedu. Tad tālāk līgodami ejam pie kaimiņa Elmāra Ģenderta, cienājam viņu ar alu un sieru un aicinām viņu līdzi. Viņš mūs parasti cienā ar bērzu sulām. Pa ceļam atpakaļ mēs ejam caur kūti, metam tur ziedu un ejam tur tālāk uz klēti, kur atkal metam ziedu, tāpat kā garām ejot pļāvās. Kad nonākam atkal mājas pagalmā, visi kopā sēstas pie galdiem, sadodas rokās un nodzied galda dziesmu. Tad

seko kopējs mielasts. Kad visi pabeidusi, tad sāk virzīties uz ugunsķūru pusi. Klātesošie Jāņi aizdedzina ugunsķūru, bet pūdele tiek aizdedzināta tad, kad saule riet. Tad sākas apdziedāšanās, meitas pret puišiem – kā viena puse beidz, tā otrai jāsāk. Pēc pusnakts tad sākas danči un rotaļas, dzied arī citas dziesmas.

Naktī meitas parasti iet uz Salacu peldēt, bet saules lēktu visi kopā sagaidām uz Skaņākalna, kas ir tikai dažus simtus metru no Ģendertiem. Kad aizņemam atpakaļ uz Ģendertiem, tad saule jau gabalā. Cits iet peldēt, cits tomēr atlikties (nu jau drikst), bet dažam labam vēl gribas dziedāt.

Nobeigumā vēl dažas piebilde: dzirdēts, ka Jānos vainagu liekot galvā tikai Jāņiem un Līgām, – tās ir muļķības! Liek visi galvā, kas nav slinki nopīt vai kam ir, kas nopin.

Par apģērbu: Jāņu vakarā

jāuzvelk tīras drēbes, bet tām nav jābūt goda tērpam (tautas tērpam), jo Jāņi nav godi. Grūti iedomāties, ka goda drēbēs, kuŗas dažkārt gatavoja tikai vienreiz mūžā un tāpēc saudzēja, bristu pa salijušām pļāvām (ja līst kā pa Jāņiem) vai vārtītos papardēs. Tīras bikses un kreklus, bet meitas un sievas brunčos gan – jo dziesmā teikts, ka Jāņu naktī nevar atšķirt sievas no meitām, jo visām galvā vainagi, bet no vīriem jau nu gan vajadzētu varēt atšķirt.

Un beidzot par to, ko dzer Jānos. Jāņi ir tukšs laiks, kad pēc smagiem pavasara darbiem ķermenis ir novājējis un nekā vēl izaudzis. Tikai “šķidraji” maižītei – alum mieži vēl pietiek un gotināji piens sieram. Tāpēc šnabi Jānos nedrīkst dzert. Manos Jānos dzer tikai alu un bērzu sulas tie, kas alu nedzer. Un tā līdz šim visiem ir bijis labi.

LĀSMA
GAITNIECE

Pirms astoņiem gadiem **Zane Priede** nolēma, ka dzīvē nepieciešamas pārmaiņas, tādēļ devās uz Vāciju, uz Bonnu. Viņas mērķis bija gadu pavadīt citā vidē un apgūt vācu valodu, taču dzīve, kā zināms, mēdz ieviest savas korekcijas. Vācijā Zane dzīvo vēl aizvien, turklāt ir satikusi savu dzīvesbiedru Kristianu un vairākus ļoti labus draugus, ieguvusi brīnišķīgu darbu, kas saistīts ar bērniem, kā arī 2009. gadā nodibinājusi Bonnas latviešu skoliņu “Kamolītis”, kurā pati arī vada.

Kā radās doma Bonnā dibināt skoliņu latviešu bērniem?

Runājot atklāti, viss sākās diezgan egoistisku iemeslu dēļ. Manam dēlam Pēterim tolaik bija viens gadiņš. Pati Latvijā biju strādājusi par sākumskolas skolotāju un arī Vācijā vēlējos darboties pedagogijas jomā. Turklāt man bija svarīgi, lai dēls apgūtu latviešu valodu, saņemtu latviešu bērnus un nepazaudētu saikni ar Latviju. Protams, zināju, ka runāšu ar viņu latviski arī mājās, taču mani baidīja doma, ka reiz Pēterim varētu rasties jautājums, kāpēc viņam to vajag. Šī iemesla dēļ bija svarīgi apzināt latviešu bērnu un sākt veidot to mazo “šūniņu”, kas nākotnē varētu izveidoties par skoliņu. Darbu sākām ar kādiem sešiem bērniem, tagad jau vairākus gadus audzēkņu skaits ir nemainīgs – 25. Turklāt mērķis ir sasniegts: esmu ļoti priecīga, ka mans dēls astoņu gadu vecumā runā labā vācu un latviešu valodā.

Skoliņa ir “uzņēmusi apgriezienus”. Kā rit jūsu dzīve?

Ciemojoties Latvijā. Zane Priede kopā ar dzīvesdraugu Kristianu un dēliem Paulu un Pēteri Liepājas Kaņostā

Pie mums viss notiek kā vienā lielā ģimenē. Skolotājām ir izveidojies ļoti labs, sirsnīgs kontakts ar vecākiem, viņi ir aktīvi, visur piedalās un mūs atbalsta. Nodarbibas notiek skaistā Bonnas savrupnamā trīs reizes mēnesī – sestdienās no plkst. 9.30 līdz 13.

Audzēkņi pēc zināšanu līmeņa un vecuma ir sadalīti trīs grupiņās – sarkanajā, dzeltenajā un zaļajā. Sarkanajā ir tie, kuri vēl neiet skolā; dzeltenajā ir skolas vecuma bērni, kuriem latviešu valoda nav sarunvaloda ikdienā – latviski viņi nerunā tik labi kā vāciski. Zaļajā grupiņā mācās tā paša vecuma bērni, kas dzeltenajā, bet kuriem latviešu valodas zināšanas ir sa-

mērā labas.

Skolā mēs esam trīs skolotājas. Es audzēkņiem piedāvāju visu, kas saistīts ar latviešu valodu, sākot no gramatikas un beidzot ar Latvijas vēsturi, folkloru un pat matemātiku, jo arī pulksteni un mērvienības pateikt latviski nav nemaz tik vienkārši! Mana kollega – skolotāja Liene Sējāne māca mūziku. Savās nodarbībās viņa piedāvā arī rotaļas un pirkstiņspēles. Savukārt mākslas skolotāja Gija Kloka ir ļoti radoša un ievada bērnus mākslas pasaulē.

Katras grupiņas bērniem skolas dienā ir trīs nodarbības: valoda, māksla un mūzika.

Ko darāt, lai katram no 25 skol-

as audzēkņiem, ļoti atšķirīgiem bērniem, būtu interesanti?

Knifu jeb mācību metožu, ko izmantojam, ir daudz un dažādas. Uzreiz jāpiebilst, ka nedēļas nogales skoliņas ir specifiskas, tajās nevar strādāt kā parastā sākumskolā. Tā sākumā bija mana kļūda, kad vēlējos uzreiz strādāt tā, kā to biju darījusi Latvijā. Jau pēc pirmās nodarbības sapratu, ka tas nederēs. Mūsu bērniem vajag pavisam citu pieeju, kā apgūt latviešu valodu. Var būt, ka 3. klases skolēns pie mums vēl tikai mācās dzīvnieku vai pārtikas produktu nosaukumus, ko Latvijā spēš nosaukt jau piecgadnieks. Daudz jauna apgūstam caur spēlēm, veidojam projektus kā, piemēram, sienas avīzi vai galda spēli. Protams, mums

kas mums ir ļoti svarīgs. Vēl jāpieņem mūsu sadarbība ar Latvijas Institutu: bērni Ziemsvētkos gatavoja un sūtīja apsveikuma kartītes Latvijas senioriem.

Skoliņā esam organizējušas arī ziedošanas akciju – audzēkņu un viņu vecāku aiziedotās drēbes un rotaļlietas aizceļoja uz Liepājas bērnamu.

Un par jūsu tradīcijām?

Protams, ir! Tradīcijas skoliņas ikdienā esam ieviesuši tādēļ, lai dažādotu mācību procesu, padarot to pēc iespējas aizraujošāku. Vispopulārākais ir Mārtiņdienas tirdziņš, kad visi bērni kaut ko pagatavo un pārdod. Vienmēr kopā svinam Ziemsvētkus. Reizi gadā organizējam pārgājienu vai ekskursiju. Esam jau pabijuši

“Kamolīša” audzēkņi 2013. gada Jāņos. Dāma tautastērpā un ar vainadziņu galvā ir viena no bērnu māmiņām – Maija Preisa.

skoliņā norit arī parasts mācību process, kad apgūstam vārda sastāvu un rakstām diktātu.

Mēģinu audzēkņiem mācību procesu padarīt interesantu, jo jāņem vērā, ka viņi jau piecas dienas ir pavadījuši mācoties.

Lai bērns veicinātu interesi par Latviju, aicinām arī dažādus ciemiņus. Viens no pirmajiem skoliņā viesojās Edgars Lipors ar “Koklītes ceļojumu”. Tad Ieva Akuratere ar jauku koncertiņu bērniem, liepājniece Igeta Gaiķe ar popgrupu “Tev un man”. Esam redzējuši koncertizrādi “Sakārniša meža pasakas”. Skaistas atmiņas ir par izrādi “Pasakas par ziediem”, kad pie mums viesojās Gundars Āboliņš un Dita Krenberga. Andris Gauja bija ar savu filmu “Izlaiduma gads”. Beidzamie bija “Čučumuizas rūķi” Ziemassvētkos, kas aizkustināja gan lielos, gan mazos. Un tad vēl jaukāms un jautrās folkloristes Rozīte Katrīna Spīča un Rasa Jansone, kuŗas gadu studēja Vācijā. Savukārt valodnieks Austris Grabis mūsu skolā ir vadījis nodarbības vecākiem par tematiku, kā saglabāt latviešu valodu svešumā.

Kā sadarbojaties ar Latviju!

Jā, sadarbība ir, un tā izveidojusies ļoti pozitīvi! Tam pierādījums ir visi iepriekšminētie viesi, taču ir vēl kāda lieta. Latvijā, precējot, Eiropas Latviešu apvienība, sadarbībā ar Latviešu valodas aģentūru un Izglītības un zinātnes ministriju jau vairākus gadus skoliņai sniedz finansiālu atbalstu,

Minsterē, Luksemburgā un Briselē. Kopā ieligojam Jāņus, taisām pikniku. Tad mums ir Mārtiņdienas koncerts un olu krāsošana Lieldienās. Ak, jā, un Ķekatu balle, kad visi nāk pārgērbušies latviešu tradicionālajās maskās. Lielākais notikums bija šogad maijā, kad visi kopā apmeklējām pasaules meistarsacīkstes hokejā Ķelnē. Bija arī pašiem savs atbalsta plakāts.

Kas tevi pašu pēc astoņu gadu prombūtnes vēl saista ar Latviju?

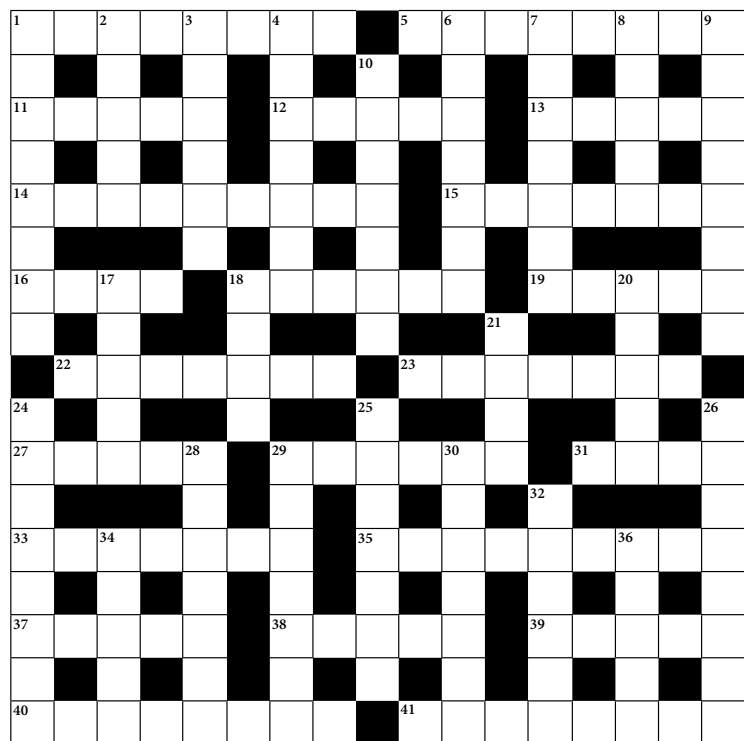
Protams, saista un kā vēl! Esmu caur un cauri Latvijas patriote, taču mūsu ģimenē pats lielākais patriots neapšaubāmi ir dēls Pēteris. Katru brīvdienu pavadišana dzimtenē viņam beidzas ar asarām un jautājumu, vai mēs varam pārvākties dzīvot uz Latviju? Tas nav tāpēc, ka viņam Vācijā kļātos slikti. Šeit viņam ir draugi, skola, treniņi, vecvecāki.

Interesanti, ka mīlestību uz mūsu valsti esam “pielīpinājuši” arī citiem. Piemēram, mans priekšnieks pēdējo atvaļinājumu pavadīja Latvijā. Arī pāris citu kolleģu jau pošas uz Latviju.

Esmu tik priecīga, ka mans dzīvesbiedrs vakarā var paņemt ģitāru, nospēlēt un pat nodziedāt latviešu tautasdziesmu Emiļa Melngaiļa apdarē “Tumša nakte, zaļa zāle”. Tieši viņš bija tas, kuram radās ideja, ka vecumdienās mēs varētu pārvākties uz Latviju dzīvot. Un tas mani dara laimīgu.

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Latviešu rakstnieks (1886-1960). 5. Armēņu komponista Hačaturjana balets. 11. Kopā ar ko citu. 12. Spāņu rakstnieks, dzejnieks un dramaturgs (1898-1936). 13. Nodevīgi atklāt. 14. Latviešu arhitekts (1899-1982). 15. Latvijas likteņpuce. 16. Tēls Raiņa lugā “Spēlēju, dancoju”. 18. Taisa paklusu, sausu troksni. 19. Saplūst kopā. 22. Prieka izpaus-

me. 23. Ēdienreize. 27. Smaržīgs lūpziņu dzimtas augs. 29. Vairāku skaņu kopskanis. 31. Valsts Rietumāfrikā. 33. Lielākais mūzikas instruments. 35. Karību reģiona sala, kas kopā ar Tobāgo veido valsti. 37. Satiksmei paredzētas joslas pilsētā. 38. Nogādā (kur) augšā. 39. Nenoteikts mērs. 40. Apcietināts. 41. Izveidot.

Stateniski. 1. Smalkjūtīgs. 2. Uz-

manīgi, vēriģi. 3. Tāds, kam ir vēstījuma raksturs. 4. Pakalns Jeruzālemes tuvumā, kur Jēzus tika sistis krustā. 6. Plivināt. 7. Viens no pirmajiem Čikāgas Picēšiem. 8. Sievietes vārds martā. 9. Uzbudināt. 10. Tarakāns. 17. Mērķēt. 18. Poēmas “Mūžības skartie” autors. 20. Galva ir, kāju nav (mikla). 21. ASV prezidents pirms un pēc Klintonā. 24. Valsts pārvaldes forma. 25. Laikraksta *Laiks* galvenā redaktore. 26. Ieplānot. 28. Nolasīt daudz vai visu. 29. Ataicināt. 30. Latviešu dzejnieks (1906-2004). 32. Rakstnieces... Timma. 34. Viduslaikos radusies pilsētas iedzīvotāju profesionālā apvienība Eiropā. 36. Darbarīks.

Krustvārdu mīklas

(Nr. 22) atrisinājums

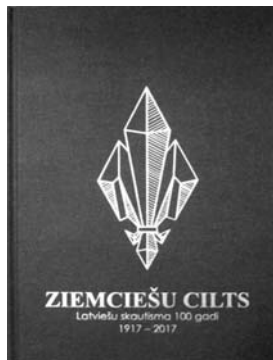
Līmeniski. 1. “Klubs”. 4. Paiss. 6. Kuprava. 7. Laplata. 8. Epilogs. 10. Krastmala. 13. Sasiets. 15. Skotija. 17. Araks. 19. Keramika. 20. Klintene. 21. Apašs. 23. Astarte. 26. Antikas. 29. Konfektes. 30. Anemone. 31. Saturns. 32. Jaunumi. 33. Epīra. 34. Sidrs.

Stateniski. 1. Kāpulis. 2. Skadras. 3. Trentona. 4. Paeglijs. 5. Skopuļi. 7. Lists. 9. Selva. 11. Perimetrs. 12. Dominante. 14. Asteres. 16. Jaunava. 17. Anapa. 18. Sakss. 22. Apteksne. 23. Afēra. 24. Taizeme. 25. Elodeja. 26. Aleksis. 27. Kameras. 28. Skals.

Ziemciešu cilts - Latviešu skautisma 100 gadi 1917-2017

Iespiesta SIA-VESTA-LK Rīgā, 580 lapās redzama skautisma 100 gadu vēsture ar pāri par 3000 fotografijām

Grāmatu var iegādāties
Latviešu skautu kustības apgādes nozarē:
 vad. Pēteris Aivars:
 69 Lakeshore Drive, Oakland, NJ 07436;
 e-pasts aivarspn@gmail.com

Cena: par ziedojumu, sākot ar \$25,00
 plūs \$10,00 par pasta izdevumiem.

Čeki rakstāmi uz *Latvian Scouts Association, Inc.*

SIA "Mežusili"

- Izgatavojam meža apsaimniekošanas projektus visā Latvijā
- Sniedzam pakalpojumus cirsmu plānošanā un mežizstrādē
- Veicam mežu atjaunošanu un jaunaudžu kopšanu
- Novērtējam un pārkam cirsmas un mežu īpašumus
- Veicam īpašumu apsaimniekošanu ilgtermiņā

Vairāk informācija:
 Tel. nr. (+371) 29993292
 e-pasts: mezusili@gmail.com

VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
 LATVIJAS CIEMIŅIEM
 CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
 Zvaniet:
 RESNICK & ASSOCIATES
 800-324-6520

Piektdien, 7. jūlijā, plkst. 7 vakarā Bostonas Trimdas draudzes zālē rādīs Latvijas Nacionālajā teātri iestudēto lugu "Ceļā uz mājām". Izrāde asprātīgā formā piedāvā mūsdienu ģimenes problēmu koncentrātu.
 Režisors: Dāvis Auškāps. Lomās: Ilze Rūdolfa, Voldemārs Šoriņš, Līga Zelģe, Ainārs Ančevskis, Egils Melbārdis, Jānis Āmanis. Ieeja \$25, skolēniem ieeja brīva.
 Rīko Latviešu kultūras biedrība TILTS sadarbībā ar ALTS.

The Girl from Riga A Memoir by Sibilla Hershey

*The Girl from Riga
 - A Memoir*

Sibilla Hershey

When you read *The Girl from Riga* you will see the effects of WW II through the eyes of a young child whose life was turned upside down. This is the story of an eight-year old girl, who with her family fled her native country, Latvia, and then lived in impoverished conditions in refugee camps for six years before coming to the United States, where a new struggle began.

The author Sibilla Hershey is the daughter of Latvian poetess Karola Dale and jurist Viktors Dale. During WWII she lived with her brother Kornelijs and grandmother Sofija Auzaraja at Sofija's farm near the Riga airport, located in Spilve Meadows, where her mother Karola Auzaraja had grown up and her maternal grandfather, Karlis Auzarajs, had been murdered.

"To read her work is to breathe deeply the harsh realities and surmounting wonder of life." – Comment made by Allegra Silberstein, Poet Laureate of Davis, California

The book is available for purchase at
 AMAZON.COM

Kur latviete,
 tur pīrāgi
 Latvian Bacon Buns

Latviskas lietas Amerikas ikdienai
www.buyrupucis.com

Pārdodu skaistu apbūves zemes gabalu Jaunjelgavā, tuvu pie Daugavas un jaunās upmalas promenādes.
 5508 m² (1.36 akrs); cena 6500 EUR.

annarudite@gmail.com

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

LRFA.org
 215.635.4137

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

ASTRĪDA
JANSONE

Mariannu pazīstu jau no 2007. gada, kad Vēstures muzejā nodibināja muzeju LaPa. Marianna ir visstākais trimdas bērnu bērns. Ar viņu ir saistīts Džeremijs, tāpēc es uzmanīgi viņos klausos.

Marianna: „Mana vecmāmiņa – tēva mamma – bija no Birzgaļiem, tas ir Vidzemes augšpusē, un viņa bija saimnieka meita. Manu vectēvu, kurš bija piensaimnieks viņa satika turpat Birzgaļos, un abi apprecējās. Kādu laiku mana vecmāmiņa mācījās lauksaimniecību, bet beigu beigās kļuva par skolotāju, vectēvs bija policists, un viņi pārcēlās uz dzīvi Subatē. Kad viņi izbrauca no Latvijas, mans tētis bija sešus gadus vecs. Mamma ir gleznotāja Margarita Stīpniece, viņa bija no Saldus, bet vectēvs – no Vidzemes. Vectēvs Latvijas armijā bija majors, pēc tam viņš bija leģionārs Kurzemes cietoksnī. Vecmāmiņas ģimene ar māsām un manu mammu, kurai bija septiņi gadi, izbrauca no Kurzemes. Vācijā viņi nonāca Vircburgas nometnē, tēva ģimene bija Cellē un Volterdingenā. Tad viņi nonāca Austrālijā. Mani vecāki satikās Adelaidē. Viņi bija tādās nometnēs, kur bija ļoti grūti apstākļi. Es no savām vecmāmiņām ļoti daudz iemācījos, jo viņas man vienmēr kaut ko stāstīja. Tādēļ man ir mazliet citāds skats uz pasauli. Es daudz ko uzzināju par Latviju, un, man liekas, tas mani stipri iespaidoja.

Mana mamma bija zobārste, viņa mācījās Adelaides universitātē, tēvs sāka strādāt par skolotāju, bet vēlāk dabūja doktora gradu ģeografijā. Pēc kāzām mani vecāki pārcēlās uz Brisbeni, es gan esmu dzimusi Kanadā, Toronto, 1972. gadā, jo tēvam tur bija iespēja mācīt universitātē. Kad man bija sešas nedēļas, viņš bija dabūjis darbu Kvīnslandes universitātē. Tā es uzaugu šajā subtropiskajā pilsētā, kur dienā bija liels karstums un vakaros

uznāk spēcīgs negaiss, kad viss zibeņo un kļūst vēsāks. Mēs tur uzaugām, bet sākumā latviešu sabiedrībā gan negājām. Mani vecāki stāvēja diezgan nostāk no tā visa, jo viņi nebija auguši latviešu sabiedrībā. Ar mums gan viņi runāja latviski, un audzināšana mums bija latviska. Skolā runājām angliiski, bet kā tikām mājās, tā bija jārunā latviski. Tas kādreiz bija diezgan grūti, bet tad vienu dienu, kad man bija pieci

mēs satikām mūsu brālēnus un māšicas, kurš vairs latviski nerunāja. Viņi bija mums labi draugi, bet viņiem nebija latviskās audzināšanas. Man vēl jāpasaka, ka arī mans brālis tagad dzīvo Latvijā, arī viņš runā latviski un tagad dien Latvijas armijā. Es pati Melburnā *Deakin* universitātē ieguvu *Graduate Diploma of Museum Studies*. Ar Džeremiju apprecējāmies 1998. gadā.

Pirmo reizi Latvijā mēs bijām

gadi, mēs bijām peldbaseinā, tur bija pāris meitenītes, kas arī peldējās, un es nevarēju saprast, kas notiek – arī citi bērni runā latviski. Tās meitenes kļuva par manām draudzenēm, un vēl šodien ir manas draudzenes. Tad mēs sākām iet uz latviešu sarīkojumiem. Latviešu tur gan nebija pārāk daudz, kādi 200 varbūt. Mūsu vectēvi un vecmāmiņas turpināja dzīvot Adelaidē, katru gadu Ziemsvētku laikā braucām pie viņiem ciemos pāri tuksnesim divus tūkstošus kilometru vecā mašīnā bez dzesinātāja. Tur

1994. gadā, un es savu disertaciju rakstīju par Latvijas muzejiem. Mēs te veselus sešus mēnešus dzīvojām komunālā dzīvoklī kopā ar vienu vecu krievu dāmu. Viņai bija viena istaba, mums bija otra, un tikai trijos naktī mūsu augšējā stāvā pa krānu tecēja ūdens. Mēs cēlāmies augšā, lai piepildītu spaiņus, un tas bija ļoti romantiski. Mums bija kopīga virtuve, kurā bija vairākas plītiņas un katram savs elektrības skaitītājs. Pēc tam mēs te bijām atkal 1998. gadā, tad atkal 2001. gadā. Tad mēs rakstījām projektu, lai varētu te pavadīt

ilgāku laiku. Pirmais bija Sorosa fonda projekts, mēs kopā ar Džeremiju taisījām mājas lapas, mēs strādājām ar muzejiem, jo Austrālijā es to biju jau darījusi. Tad drīz vien sāku strādāt ar muzeju LaPa. Šā muzeja mājas lapu mēs uztaisījām jau tad, kad šeit neviens ar tādām lietām nenodarbojās. Kad es kļuva par LaPa muzeja amatpersonu, nebija tā, ka mēs vienā reizē izlēmām pārcelties uz dzīvi šeit. Mēs vienkārši vairāk uzturējāmies Latvijā nekā Austrālijā, mums abiem te patika. Vienīgi pierast pie šejienes klimata bija grūtāk.”

Tad stāsta **Džeremijs:** „Esmu dzimis 1971. gadā mazā pilsētiņā *South Portland* Viktorijas pavalstī, tas ir vairāk dienvidu daļā. Mana ģimene uz Austrāliju bija aizbraukusi no Nīderlandes. Tieši pēc kara Nīderlandē apstākļi bija ļoti grūti, viņi noteikti pārcēlās vieglākas dzīves dēļ. Viņi arī nekad neturējās kopā ar citiem saviem tautiešiem un ātri mēģināja iekļauties vietējā sabiedrībā. Nekad nemēģināja saglabāt savu valodu vai parašas. Mans vectēvs vairākus gadus strādāja *Shell* naftas kompānijā, viņš strādāja, krāja naudu un tikai tad izsauca visu ģimeni. Viņi neskatījās atpakaļ un iespējami ātri gribēja kļūt par istiem austrāliešiem. Es esmu bijis arī Nīderlandē, lai apskatītu vietas, kur dzīvojuši mani vecvecāki. Viņi arī neuzskatīja, ka valoda ir tik svarīga, bet tagad man ir žēl, ka man to neiemācīja. Sākumā viņi bija dzīvojuši Melburnas apkārtnē, bet, kad es biju desmit vienpadsmit gadus vecs, mēs pārcēlāmies uz Kvīnslandi. Tur manā klasē bija viena latviešu meitene un viņa man lūdza, lai es eju ar viņu dejot latviešu tautasdejas, jo viņiem vienmēr trūka puīšu. Man ļoti patika dejot tautasdejas, un es to darīju labprāt. Mums nebija liela grupa, jo tur nebija daudz jauniešu. Tur es satiku Mariannu, es spēlēju arī basketbolu un spēlēju arī latviešu

amatieru teātra grupā. Vienreiz es pat aizgāju uz vasaras vidusskolu, esmu bijis arī latviešu Kultūras dienās. Teātri es spēlēju Kultūras dienās lugā, ko bija rakstījis vietējā autore. Lugas virsraksts bija „Ceļā”. Tā bija par ģimeni, kas bija ceļā atpakaļ uz Latviju, kad Latvija bija atguvusi neatkarību. Tur es spēlēju Mariannas austrāliešu draugu, tādēļ es varēju runāt angliiski. Luga atspoguļoja mūsu dzīvi.”

Marianna: „Mēs apprecējāmies 1998. gadā. Mums ir divi dēli. Matīsam tagad ir 14, bet Mikus piedzima 2005. gadā. Viņi abi ir dzimuši Austrālijā, bet katru reizi mēs tur bijām tikai uz dažām nedēļām, un tad lidojām atpakaļ uz Latviju. Viņi ir auguši šeit, ir gājuši bērnudārzā un skolā. Matīss mācās Rīgas Valsts vācu ģimnazijā Āgenskalnā, Mikus iet Rīgas Daļamatniecības pamatskolā. Viņam tur māca mākslu un mājturību, tas mūsu dēlam ļoti labi patīk un padodas. Mēs dzīvojam Āgenskalnā. Austrālijā mums ļoti patika senās koka mājas, un kad mēs nonācām Latvijā, mums iepatīkās tie rajoni, kur ir koka mājas. Tā mēs arī nopirkām tādu māju šeit, Rīgā, to tad nu renovējām, bet neesam vēl pabeiguši. Džeremijs tagad strādā Britu padomē (*British Council*) un ir atbildīgs par visu Eiropu. Viņš veido dažādas mājaslapas un pa vakariem nodarbojas ar grafisko dizainu.

Mūzejā LaPa Marianna strādā tikai pusslodzi. Tur viņas oficiālais amats ir biroja vadītāja, bet patiesībā viņa ir arī valdes locekle, kuratore, krājumu glabātāja un projektu vadītāja. Kamēr bērni bija mazi, viņa nodarbojās tikai ar tulkošanu, jo to var darīt no ģimenes pienākumiem brīvajos brīžos. Arī bērni Latvijā ir aktīvi, viņiem patīk draudzēties ar citiem trimdas bērnu bērniem, jo kaut kā ar viņiem ātrāk var atrast kopīgu valodu. Visai ģimenei ir prieks vasarās doties uz laukiem, kur Saldus pusē ir senču īpašums.

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu Kultūras Centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koņa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo Latvju Biedrība (531 N 7th St).

8.jūlijā 12:00 pensionāru sanāksme – Filadelfijas un Vilmingtonas latviešu *pikniks* groziņu veidā **Andreja Baidiņa** mājās (1104 Windon Dr., Wilmington, Delaware 19803). Par groziņiem, lūdzu, sazināties ar mājasmāti **Dzintru Baidiņu**, tālr.: (302)-478-7065.

INDIANAPOLE (IN)

Latviešu Sabiedriskais Centrs

(1008 W 64th St, Indianapolis IN 46260).

MINEAPOLE (MN)

21.jūnijā 18:00 svinēsim **Jāņus**. Turpat, kur pagājušajā gadā – *Beard's Plaisance* parkā, Harietas ezera rietumu pusē, netālu no *Upton* avēnijas un 46. ielas. Sāksim ar vainagu pīšanu no līdzpaņemtām jāņuzālēm. 19:00 sāksies ligošana ar draudzes koņa līdzdalību, sekos rotaļas un danči. Lūdzam ņemt līdzi groziņus kopējam azaidam. Driestam dzert 3.2% alu no krūzēm vai skārdenēm (ne no stikla pudelēm). Nopietna negaisa gadījumā pāriesim uz latviešu baznīcas lejas stāva telpām. Info: Baiba Olingera, tālr.: 612-202-7305 vai Māra Pelēce, tālr.: 612-227-8979.

SIETLA (WA)

Sietlas Latviešu Sabiedriskais Centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125).

23. – 25.jūnijā Jāņi Rietumkrasta Latviešu Izglītības centrā Šeltonā. Info:

www.rklic.org

9.jūlijā – 5.augustā Kursas vasaras vidusskola Rietumkrasta Latviešu Izglītības centrā. Info: kursa.rklic.org

11.jūlijā 12:00 pensionāru pusdienas ar programmu.

6. – 12.augustā Mežotnes bērnu vasaras nometne Rietumkrasta Latviešu Izglītības centrā Šeltonā.

ST. PĒTERSBERGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu Biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

Bibliotēka pārtrauc savu dar-

bību un grāmatu ziedojumus vairs nepieņem. Par vēlmi izņemt grāmatas lasīšanai, lūdzu, zvanīt **Mārai Prāvs**, tālr.: 727-851-941

24.jūnijā 16:00 **Jāņu dienas svinēšana** ar ligošanu, alus baudišanu un mielošanos ar groziņos līdznestiem Jāņu dienas labumiem Biedrības namā. Jāņabērns ar pirāgiem sagaidīs Biedrības saimniece **Mārīte**, bet par svētku alu gādās saimniecības vadītājs **Ivars**.

Visi, kam patīk ligošana un vasaras saulgriežu svinēšana pulcīņā, mīļi gaidīti! Ieejas ziedojums \$5.

PRIEDAINE (NJ)

24.jūnijā 16:00 tradicionālie **Jāņi** Priedainē. Tautasdeju priekšnesumi: Ņujorkas „**Jumis**”, Filadelfijas „**Dzirkstele**”, Vašing-

tonas „**Namejs**” un Ņudžersijas Latviešu skolas deju kopa „**Zagliņis**”. Koncertā dziedās **Evija Sloka** no Latvijas. Balles mūziku spēlēs latviešu mūzikantu grupa „**Atkal kopā**”. Sadziedāšanās pie ugunsкура **Jāņa Studenta** akordeona pavārdziedājumā. Programmas sākums ap 18:30. Ieejas maksa \$35. Bērniem no 15 līdz 18 gadiem \$15. Bērniem līdz 15 gadiem ieeja brīva. Info: www.priedaine.com

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:00 Centrā. Info: 514-992-9700.

Notikumi Tērvetē – svinam 60 gadus!

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

23.jūnijā 20:30 sadziedāšanās/iesildīšanās **Jāņiem**.

24.jūnijā Jāņi.

9.jūlijā 11:00 Dievk., nometnes atklāšana.

16.jūlijā 11:00 nometnes Dievk.

22.jūlijā vakarā sveiču Dievk.

23.jūlijā kultūras nometnes atklāšana.

23.jūlijā 14:00 Avoca kapu svētki.

19.augustā 11:00 Dievk. *Pikniks*.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koņa mēģinājums

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: **617-232-5994**. Dievk. notiek 11:00.

• **Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.:** (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Cianas-draudze-255043897965234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• **Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēterā dr.:** (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr. pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Čikāgas latv. baptistu dr.:** (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Dievk. notiek svētdienās 9:30. Pēc Dievk. sadraudzība. Trešdienās 17:00 Bībeles stundas. Trešdienās 15:00 – 17:00 un ceturtdienās 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. **9.jūlijā** Dievk. **23.jūlijā** Dievk. **13.augustā** Kapu svētku Dievk. Woodlawn kapsētā. **27.augustā** Dievk.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane *Gibbs*, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc Dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Ave, Los Angeles CA 90039). Dievk. notiek 11:00.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian*

Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Svētdienās 11:00** Dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Ieva Dzelzgalvis. Dievk. notiek 10:00. **18.jūnijā** Dievk. ar Sv.vak. Seko pusdienas Tautasdeju grupas "Dzirkstele" izkārtojumā un pāris tautasdejas, ko dejas Baltimoras Dziesmu svētkos. **25.jūnijā** Dievk. **2.jūlijā** Dievk. nenotiek! **9.jūlijā** Dievk. ar Sv.vak. **16.jūlijā** Dievk. **23.jūlijā** Dievk. ar Sv.vak. **30.jūlijā** Dievk. **6.augustā** angļu val. Dievk. **13.augustā** Dievk. **20.augustā** Kapu svētki-11:00 Glenwood kapsētā, 12:00 *Montrose* kapsētā. **27.augustā** Dievk. ar Sv.vak. Pusgada informācijas sapulce. *Pikniks*.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A. *Graham*. Dievk. notiek 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds. **18.jūnijā** Dievk. ar dievg. **25.jūnijā** Dievk. **2.jūlijā** Dievk. ar dievg. **9.jūlijā** Dievk. **16.jūlijā** Dievk. ar dievg. **23.jūlijā** Dievk. Māc. Roberts Franklins. **30.jūlijā** un **6.augustā** Dievk. nenotiks. **13.augustā** Dievk. ar dievg. **20.augustā** Dievk. **27.augustā** 10:00 Kapu svētki *Riverside* kapsētā.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). *Baptistu draudzes dievk. notiek svētdienās 14:30. Bībeles stundas notiek 10:00* katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.:** (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr.pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. Dievk. notiek 1.un 4.svētdienā 10:00. 2.svētd. Dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtdienā.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibīskape Lauma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com. Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. Dievk. notiek svētdienās 10:00.

• **Mineapoles – St. Paulas latv.ev.lut.dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Dievk. sākas 10:00. Pēc Dievk. sadraudzība. **18.jūnijā** Dievk. **25.jūnijā** Dievk. ar Sv.vak.

27.jūnijā 19:00 Bībeles stunda. **2.jūlijā** Dievk., atzīmējot Amerikas dzimšanas dienu. *BBQ*.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. Dievk. notiek 14:00. **Mācītāja vieta vakanta**.

Valdes sēdes notiek ceturtdienās 19:00.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheran-church@gmail.com **18.jūnijā** 13:30 Dievk. Padomes sēde. **30.jūlijā** Dievk. ar dievg. **13.augustā** 10:00 Kapu svētki *Van Liew* kapsētā, North Brunswick. Lietus gadījumā baznīcā 13:30. **27.augustā** 13:30 Dievk. ar dievg.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY).

St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ).

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY).

Manhatena, *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY).

Priedaine (1017 State Rte 33, Freehold NJ).

17.jūnijā 14:00 Manhatenā Dievk. Māc. Saliņš.

18.jūnijā 10:00 Jonkeru bazn. Dievk. ar dievg. Māc. Saivars.

10:30 Salas bazn. Dievk. Māc. Saliņš.

13:30 *St. Andrew* bazn. Dievk. Māc. Saivars.

25.jūnijā Dievkalpojumi nenotiek!

• **Ročesteras ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14450). Dievk. notiek 14:00. Diakone Linda Sniedze-Taggart.

9.jūlijā Dievk.

• **Saginas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava, MI). Kontaktpersona *Mary Beth* Dziris: 989-781-1163, e-pasts: dziris@chartermi.net

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdiņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. Dievk. notiek 12:00. Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. notiek katra mēneša 3. svētdienā 14:00. Pēc Dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Dievk. notiek 10:30. Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvian-church.org

• **Skenktedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). **18.jūnijā** 14:00 Tautas sēru dienas Dievk. ar dievg. Dz. grāmatas. Diakone Linda Sniedze-Taggart.

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** Dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707), kā arī Biedrības namā. Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Katrs 1. svētdienas Dievk. notiek Biedrības namā plkst. 14:00. 18.jūnijā** Bībeles stunda. **25.jūnijā** Bībeles stunda. **2.jūlijā** Bībeles stunda. **9.jūlijā** Bībeles stunda. **16.jūlijā** Dievk. Biedrības namā. **23.jūlijā** Bībeles stunda. **30.jūlijā**

Bībeles stunda. **6.augustā** Bībeles stunda. **13.augustā** Dievk. Biedrības namā. **20.augustā** Bībeles stunda. **27.augustā** Bībeles stunda.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca. Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 647-986-5604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net. Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vitols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās: 9:15** Latviešu skola. **10:00** Zaķīši. Dievk. notiek 11:00. Kafijas galds. Grāmatu galds. **12:30** iesvētes mācība.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **15.jūlijā** 11:00 Dievk. Diakone Linda Sniedze-Taggart. Kafijas galds.

• **Ziemeļkalifornijas latv.ev. lut.dr.:** (425 Hoffman Ave, San Francisco).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – SVĒTDIENĀS! Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

+

Mūžībā aizgājusi mūsu mīlotā

BRIGITA GABLIKS

Dzimusi 1926. gada 29. maijā Latvijā,
mirusi 2017. gada 31. maijā Floridā

... Tu dusi manā sirdī
kā debess jūrā dus.

Par viņu sēro
VĪRS INDULIS, MEITA SANDRA
MAZMEITAS LISA UN REBECCA AR
ĢIMENĒM
JĀŅA GABLIKA ĢIMENE, LILIJA
INGA UN NORA

+

Mūžībā aizgājis mūsu filistrs un bijušais prezidents

ANTONS TUTINS

Dzimis 1933. gada 5. maijā Ludzā,
aizgāja Mūžībā 2017. gada 11. maijā Orlando, Floridā

Mūžīgo
Mieru dodī
Viņam, Kungs!

Sēro
LATVIEŠU KATOĻU STUDENTU UN AKADĒMIĶU APVIENĪBA "DZINTARS"

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

FIFA WORLD CUP
RUSSIA 2018

Lielā futbola diena Rīgā Karālis paņēma savu

Latvija – Portugale 0:3 (0:1). 9. jūnijs Rīgā bija lielā futbola diena. Viesos bija ieradusies Eiropas čempioni – Portugales futbolisti, lai pasaules meistarsacīkšu (PM) kvalifikācijas spēlē eksaminētu Latvijas valstsvienību, pie kuņas stūres atkārtoti bija aicināts pieredzējušais speciālists Aleksandrs Starkovs. Viņš pārņēma stafeti pēc tam, kad vienības galvenā trenera posteni atstāja Marians Pachars.

Skonto stadions nespēja uzņemt visus futbola līdzjutējus, kuŗi vēlējās redzēt viesu komandas izcilāko spēlētāju, pasaules futbola superzvaigzni – visu laiku labāko vārtu guvēju UEFA Čempionu līgā (105), četras reizes par Gada labāko futbolistu atzīto Krištianu Ronaldu (pilns vārds – Krištianu Ronaldu dos Santušs Aveiru). Viņam ir arī vēl citi tituli. Pēc timekļa ziņām, biļešu cenas uz šo spēli melnajā tirgū sasniegušas vairākus simtus. Ronaldu šī nebija pirmā reize Rīgā. Portugales izlase spēlēja Rīgā arī 2004., kad uzvarēja ar 2:0, un vienus vārtus guva 19 gadus vecais Ronaldu. No tā laika, kā saka, daudz ūdens aiztecējis, un tagad mēs Krištianu pazīstam ne tikai kā futbola lielmeistaru, bet arī kā visvairāk labdarībai ziedojošo futbolistu pasaulē. Spēcīgajā zemestrīcē Nepalā cietušajiem viņš pārskaitījis vairāk nekā 5 miljonus eiro un citur ziedojis 600 000, kas pienākušies par uzvaru UEFA Čempionu līgā.

Eiropas čempione Portugale cīnās par pirmo vietu grupā un tiešu kvalificēšanos Pasaules kausam, Latvija – par prestižu. Latvijas izlases izredzes pacīnīties par augstāku vietu grupā praktiski jau ir izgaisušas, tomēr krasās izmaiņas sastāvā pēc Aleksandra Starkova atgriešanās valstsvienības galvenā trenera amatā var motivēt komandu apliecināt sevi pret spēcīgiem pretiniekiem. Savukārt portugaļu mērķis ir pirmā vieta grupā, lai bez pārspēlēm tiktu uz Pasaules kausa izcīņu, tādēļ viesi nevar atļauties atslābināties un zaudēt punktus.

Aleksandrs Starkovs pirms spēles atzina portugaļu augsto meistarību, taču nejutās „peramo zēnu” lomā: „Portugale ir Eiropas čempione un stipra kā komanda. Viņi pat bez Krištianu Ronaldu kļuva par Eiropas čempioniem, jo tur ir daudzi augstākās klases spēlētāji. Spēles favorīts ir zināms, sacīja Starkovs. „Mēs cienāms pretinieku, bet nebaidāms un izdarīsim visu, lai rezultāts būtu cienījams. Esam labi gatavojušies, izpētījuši pretinieku, un

arī pirmajā spēlē mums bija izredzes iegūt pozitīvu rezultātu. Neiziesim laukumā, lai tikai uzspēlētu futbolu kopā ar zvaigznēm.” Latvijas izlases kandidātu sarakstā šai spēlei tika iekļauti seši futbolisti (Roberts Uldriķis, Dāvis Indrāns, Jevgēnijs Kazačoks, Edgars Vardanjans, Ņikita Koļesovs un Kaspars Ikstens), kuŗi līdz šim nacionālajā komandā nav spēlējuši.

Futbola karālis paņēma savu. Latvijas izlase ilgu laiku izturēja Portugales komandas spiedienu, pirmo vārtu momentu pretinieki izveidoja tikai 24. minūtē. Ronaldu sita zem pārlīktnā, bet vietā bija vārtsargs Andris Vāņins. Pēc tam Eiropas čempionu aktivitāte kļuva lielāka un spēle pārsvarā notika Latvijas izlases laukumā pusē. Diemžēl izturēt līdz galam neizdevās, jo pēc Žuzē Fontes sitiena 41. minūtē bumba trāpīja pa vārtu stabu un atlēca soda laukumā pa sitienam Ronaldu, kuŗš kritienā ar galvu guva savus kārtējos vārtus izcilajā karjērā.

Ronaldu pie mūsu vienības vārtiem

Otrajā puslaikā pārsvars joprojām bija pretiniekiem, kuŗi gana ātri pārsvaru dubultoja, jo atkal savu meistarību nodemonstrēja Ronaldu, kuŗš izdarīja precīzu sitieni pēc tam, kad bumba viņam vārtu priekšā nonāca pa sitienam ar galvu. Četras minūtes vēlāk Silva izmantoja Latvijas izlases kapteiņa Kaspara Gorkša kļūdu aizsardzībā, kad pretinieki pārtvēra bumbu un ātrā pretuzbrukumā paņāca 3:0.

Spēlē starp Latvijas un Portugales izlasēm bija interesanta epizode, kad mazs zēns izskrēja laukumā, lai apskautu savu elku Krištianu Ronaldu (*attēlā*). Šāds gadījums Latvijas futbola federācijai (LFF) izmaksās prāvu summiņu, jo tika traucēta spēles norise. FIFA tādus „gājienus”

neatļauj. Sociālajos tīklos zēna mamma Evita rakstīja, zēna vārds ir Oliveris un viņš jau iepriekš, būdams Barselonā, ir vēlējis izskriet laukumā spēles laikā pie saviem futbola elkiem, tomēr tur apsargi bijuši daudz modrāki un neko tādu nav pieļāvuši. Savukārt pati mamma ir lepna par savu dēla drosmi un to, ka viņš nav nobijies piepildīt savu dzīves sapni.

Latvijas futbola izlases sastāvs: Andris Vāņins, Kaspars Gorkšs, Vitalijs Jagodinskis, Ņikita Koļesovs, Aleksandrs Solovjovs, Vitalijs Maksimenko, Oļegs Laižāns, Gļebs Kļuškins, Jevgēnijs Kazačoks, Dāvis Ikaunieks, Valērijs Šabala;

Mūsu grupā pārsteigumu sagādāja Andoras izlase, kas savā laukumā ar 1:0 pārspēja ungārus. Šveices un Fēru salu spēlē ar 2:0 uzvarēja šveicieši. B grupā lidere ar maksimālajiem 18 punktiem ir Šveice, Portugale ar 15 punktiem seko otrajā vietā, attiecīgi septiņi un pieci punkti ir Ungārijai un Fēru salām, četri punkti ir Andorai un trīs – Latvijai.

Prezidenta balvas izcīņa

Latvijas vieglatlēti izcīnīja pirmo vietu Valmierā notikušajā 23. Valsts prezidenta balvas izcīņā, izcīnot uzvaru jau ceturto gadu pēc kārtas. Kopumā Latvijas komanda triumfējusi piecās no sešām sacensībām kopš 2012. gada, kad izcīnā sacensības visu trīs Baltijas valstu komandas. Sacensību pirmsākumi

pinājumā prata pirmo vietu noturēt. Summā Latvija ieguva 293 punktus, bet tai ar 288 punktiem sekoja Igaunija. Savukārt trešajā vietā ar 247 punktiem palika Lietuva.

Viena no pasaules labākajām šķēpmetējām **Madara Palameika** Valmierā uzvarēja Valsts prezidenta balvas izcīņā, savukārt otrajā vietā šķēpmešanā dāmām ierindojās šogad lielisku sniegumu rādošā **Anete Kociņa**, kuŗa sasniedza jaunu personīgo rekordu. Šķēpmešanā sievietēm pēc otrā mēģinājuma vadību ar 62,30 metrus tālu metienu pārņēma Kociņa, tomēr trešajā metienu seriā Palameika bija 62,47 metrus tālu un svinēja uzvaru. Kociņa šosezon regulāri sākusi mest 60 metru tūlumā un pirms nepilna mēneša Ogrē, kad sasniedza 61,60 metrus, izpildīja pasaules meistarsacīkšu normatīvu. Savukārt Valmierā viņa personīgo rekordu uzlaboja vēl par 70 centimetriem.

Madara Palameika

Anete Kociņa

DAŽOS VĀRDOS

• Minskā beigušās **Eiropas meistarsacīkstēs šachā** vīriešiem. Latviju pārstāvēja Igors Kovaļenko, Arturs Neikšāns, Ņikita Meškovs un Toms Kantāns. Labāko rezultātu sasniedza Kovaļenko un Neikšāns, iegūstot pa 7 punktiem 11 kārtās (attiecīgi 2. un 47. vieta). Pa 6,5 punktiem ieguva Meškovs un Kantāns, ierindojoties 81. un 123. vietā.

• **Pasaules meistarsacīkstēs plūdmales volejbolā**, kas jūlija beigās un augusta sākumā notiks Austrijas galvaspilsētā Vīnē, Latvija pēc četrus gadus pārtraukuma būs pārstāvēta ar trim vīru duetiēm. Sacensību organizatori nosaukuši pa 45 duetiēm vīriešu un sieviešu turnīrā, kamēr vēl pa trim pāriem katrā konkurencē vēlāk saņems īpašo ielūgumu jeb *wild card*. Latviju sacensībās pārstāvēs valsts vadošais duets Aleksandrs Samoilovs/Jānis Šmēdiņš, kā arī Mārtiņš Pļaviņš/Haralds Regža un Richards Finsters/Edgars Točs. Dāmu konkurencē pasaules meistarsacīkšu dalīb-

nieču vidū neviens Latvijas duets nav ticis, taču starp rezervistēm ir Marta Ozoliņa/Alise Lece un Tina Graudiņa/Anastasija Kravčenoka.

• Latvijas motobraucējs **Pauls Jonass**, neraugoties uz nepatīkamiem laika apstākļiem, MX2 pasaules meistarsacīkšu devītajā posmā bija otrais pirmajā braucienā un trešais otrajā braucienā, taču kopvērtējumā triumfēja Krievijas *Grand Prix* posmā. Kopvērtējumā gan Jonass, sakrājot 42 punktus, izcīnīja uzvaru, tuvāko sekotāju Sīveru apsteigdamas par trim punktiem. Šī bija Jonasa piektā uzvara desmit šajā sezonā notikušajos posmos. Savukārt pasaules meistarsacīkšu kopvērtējumā Jonass nu iekrājis jau 414 punktus, joprojām atrodoties vadībā. Otrais ar 45 punktiem mazāk ir Šveices sportists Džeremijs Sīvers.

• **Pasaules meistarsacīkstēs motokrosā** Ķeguma trasē francūzē Valentīna Žirū un latvieša Elviņa Mucenieka ekipāža izcīnīja trešo vietu divu braucienu summā. Jāņa Daidera un Kaspara Stupeļa ekipāža otrajā braucienā izstājās un kopvērtējumā ieņēma tikai 11. pozīciju.

• Rīgā pulcēsies teju 4000 sportisti no 36 valstīm, lai atklātu **5. pasaules strādājošo un amatieru sporta spēles**. 5. pasaules sporta spēles Rīgā sākas 13. jūnija vakarā ar krāšņu visu valstu delegāciju gājienu pa Valdemāra ielu uz Skonto stadionu, kur notiks spēļu atklāšana. No 13. līdz 18. jūnijam vairāk nekā 270 komandas sacentīsies dažādos sporta veidos un disciplīnās. Notiks 15 pasaules meistarsacīkstes, no tiem 14 tradicionālajos sporta veidos: vieglatlētikā, futbolā, volejbolā, peldēšanā u.c. Bez 15 oficiālajām meistarsacīkstēm Rīgā būs iespējams redzēt sacensības jaunos sporta veidos un to demonstrāciju. Tostarp organizatori paredz, ka maneta jeb ketčbola meistarsacīkšu laikā Latvijas vārds varētu tikt ierakstīts Ginesa rekordu grāmatā. Rekordu plānots sasniegt, fiksējot vienlaicīgi spēlējotās 100 komandas uz 50 laukumiem.

• **Rīgas Satiksmes tenisa** laukumos gaidāma liela rosība – jau 20. reizi notiks **starptautisks tenisa turnīrs Rīga Open**. Trīs vecuma grupās tiks noskaidroti čempioni kā puīšiem, tā meitenēm, kā vienspēlēs, tā dubultspēlēs. Pirmais *Rīga Open* turnīrs norisinājās 1998. gadā, bet gadu gaitā tas audzis un kļuvis par vienu no apjomīgākajiem jauno tenisistu turnīriem Eiropā. Ceļu uz profesionālo tenisu šajā turnīrā gājuši ne vien Latvijas tenisa līderi Ernests Gulbis, Aļona Ostapenko, Anastasija Sevastova, Andis Juška, Irina Kuzmina un citi, bet arī vairākas Krievijas tenisa zvaigznes, ieskaitot kādreizējo pasaules ranga līderi Dināru Safinu.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS